PRECIS

APPEL | BULUT | JOHANSSON | JÄÄSKELÄINEN | TIALA

6

Sanoma Pro Oy
Helsinki

Tiedustelut

Sanoma Pro Oy, Helsinki
puh. 020 391 000
sähköposti: asiakaspalvelu@sanomapro.fi

www.sanomapro.fi

Kustantaja: Sanoma Pro Oy

Tämä aineisto on digitaalinen rinnakkaisversio tuotteesta Precis 6, ISBN 978-952-63-4315-0, 1. painos, 2017

6 kk lisenssi ISBN 978-952-63-4317-4
48 kk lisenssi ISBN 978-952-63-4318-1

Toimitus: Annakaisa Karikytö
Ulkoasu: Veera Alanko
Taitto: Marianne Syrjälä
Kuvatoimitus: Anita Kokkila
Kuvitus: Mari Ahokoivu

© Martin Appel, Sonja Bulut, Katja Johansson, Minna Jääskeläinen, Tuija Tiala ja Sanoma Pro Oy

Logot

Lyssna.

Titta.

Spela in.

Lyhenteet

s.sv.	sverigesvenska, ruotsinruotsia
f.sv.	finlandssvenska, suomenruotsia
tpm.	taipumaton
puhek.	puhekieltä

Kopiointiehdot

Tämä teos on digitaalinen oppikirja, joka on suojattu tekijänoikeuslailla (404/61).

Lataa ilmainen sanastosovellus puhelimeesi.

Lisätietoja www.sanomapro.fi

6

Precis

Hej! Hur är läget?

Puhuminen on viestinnän muoto numero yksi. Puhuminen tapahtuu tässä ja nyt. *Precis*-sarjan kuudennella kurssilla keskitytkin juuri puhumisen harjoitteluun ja sen vahvistamiseen. Kurssilla harjoittelet aktiivisesti ja monipuolisesti suullista ilmaisua arkipäivän eri vuorovaikutustilanteissa. *Precis* 6 -kirja on sinulle hyödyllinen työkalu ruotsin suullista viestintää varten vielä lukion jälkeenkin. Laita tämä käsikirja takataskuusi tulevaisuutta varten.

Aluksi kertaat ja harjoittelet sanojen ääntämistä ja oikeaa painotusta. *Fraser*-osioon on koottu jokapäiväisessä elämässä tarvittavia sanoja ja sanontoja, joita harjoitellaan pelillisesti. Pääset harjoittelemaan myös matkustettaessa tarvittavia tilanteita ja tien neuvomista. Opit keskustelemaan hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin liittyvistä teemoista. Pohjoismainen juhlakalenteri johdattelee sinut erilaisten juhlien ja ylioppilaaksi valmistumisen tunnelmiin. Kurssin lopussa saat päästää tunteesi valoilleen, kun harjoittelet voimakkaiden tunteiden ilmaisemista.

Kirjan tekstit on kirjoitettu dialogimuotoon, ja niissä esiintyy runsaasti puhekielelle tyypillisiä sanoja ja sanontoja. Referoit myös suullisesti pikku tekstejä. Aiemmista kursseista tutuiksi tulleet teemasanastot ja *Bra att veta* -kokonaisuudet rikastuttavat sana- ja ilmaisuvarastoasi. Kielioppiakin kertaat suullisesti kirjan lopussa.

Muista, että oppitunnit eivät yksin riitä suullisten taitojen vahvistamiseen, vaan puhumista on hyvä treenata myös koulun ulkopuolella. Älä nosta rimaa liian korkealle äläkä välitä virheistä, vaan rupattele oppimillasi ilmaisuilla myös kotona ja kavereitten kanssa.

Prata på!

Precis-oppimateriaalin tekijät

DEL | DIALOG | TEMA

Pratsugen 6

Del 1
Sugen på en resa? 30

1 Guida på stan 32
2 Checka in på hotell 38
3 På restaurangen 48

Guidning
Opastusta sisällä ja ulkona 35
Hotell
Hotellihuoneessa 40
Hotellissa 40
Hotellissa asuminen 41
Millainen huoneesi on? 41
På restaurangen
Ruoka ja juoma 50
Pöydällä 50

Del 2
Ha det bra! 58

1 Hos PT:n 66
2 Hos doktorn 72

Kropp
Kasvot 61
Ruumiinosia 63
Utseende
Kampaajalla 62
Pitää itsensä kunnossa 69
Adjektiiveja 71
Hälsa och ohälsa
Lääkärissä 74
Mitä on tapahtunut? 75
Kuinka voit? 75
Sairauksia 75

Del 3
Festdags 88

1 Välkommen på strandparty! 94
2 Prat om studentfesten 97

Fest
Juhlia 102
Tilaisuuksia 102
Juhlissa 103

Del 4
Håll dig uppdaterad! ... 116

1 Upp på barrikaderna! 122

Aktivera koden
(kielioppi) 138

BRA att veta

LYSSNA
OCH UPPREPA.

OBS!

	Fraser 16	Betona rätt ..... 7 Uttala rätt 10	Sanapaino ..... 7 Sanapaino 8
	Tien kysyminen ja neuvominen ..... 34 Puhelinfraaseja 44	Dialogin sanoja ..... 33 Dialogin sanoja ..... 38 Dialogin sanoja ..... 49 Tekstien sanoja 54	Puhelinaakkoset 43
	Voinnista ja terveydestä keskustelu 74	Dialogin sanoja ..... 67 Dialogin sanoja ..... 73 Tekstien sanoja 85	
	Malja ylioppilaalle! ..... 105 Kommentointi ..... 109 Puheen pitäminen 110	Dialogin sanoja ..... 95 Dialogin sanoja ..... 98 Tekstien sanoja 113	
	Voimakkaita tunteita 127	Dialogin sanoja ..... 124 Tekstien sanoja 135	
	Epäsäännölliset verbit 177		

Pratsugen

Kurssin ensimmäisessä osassa kertaat tuttuja ja harjoittelet uusia sääntöjä ääntämisestä. On tärkeää, että osaat ääntää oikein, kun puhut ruotsia. Teet itsesi ymmärretyksi ja myös ymmärrät puhuttua ruotsia paremmin. Ruotsin ääntämisessä on kaksi oleellista asiaa: oikea painotus ja äänteiden hallinta. Osa jatkuu Fraser-työkalupakilla, jossa harjoitellaan sanontoja suulliseen viestintään erilaisissa arki- ja työelämäntilanteissa.

TAVOITTEET

- osaat ääntää yksittäisiä sanoja
- osaat painottaa oikein
- osaat reagoida toisen puheeseen
- osaat aloittaa, ylläpitää ja lopettaa keskustelun

Betona rätt

Paino sanan alussa

Yleensä ruotsissa paino on sanan ensimmäisellä tavulla.

sommarlov	*kesäloma*
arbete	*työ*
pålitlig	*luotettava*
meddela	*ilmoittaa*
Sverige	*Ruotsi*
Stockholm	*Tukholma*

Jos lyhenteessä on kaksi kirjainta, paino on ensimmäisellä kirjaimella.

OS	*olympialaiset*
FN	*YK*
BB	*synnytyssairaala; Big Brother -tosi-tv-sarja*

Jos lyhenteessä on kolme kirjainta, paino on lopussa.

USA	USA
vvs-montör	*lvi-asentaja*
ABS-bromsar	*ABS-jarrut*

För-alkuliite on painollinen merkityksessä alku-, esi-, etu- ja ennakko-.

till förrätt	*alkuruoaksi*
förskola	*esikoulu*
i förväg	*etukäteen*
fördom	*ennakkoluulo*

OBS!

Muussa tapauksessa paino on seuraavalla tavulla.

i församlingen	*seurakunnassa*
förfölja	*vainota*
Jag försov mig.	*Nukuin pommiin.*

Paino sanan keskellä tai lopussa

Aina paino ei kuitenkaan ole sanan ensimmäisellä tavulla. Esim. be-alkuliite on painoton.

behöva	*tarvita*	i gymnasiet	*lukiossa*
vid behov	*tarvittaessa*	gemensam	*yhteinen*
på semester	*lomalla*	sydväst	*lounas; syydvesti (sadelakki)*

Jotkut loppupäätteet ovat aina painollisia.

-al	totalt	*täysin*	-ion	situation	*tilanne*
-era	motionera	*liikkua*	-ist	cyklist	*pyöräilijä*
-ent	patient	*potilas*	-ori	konditori	*konditoria*
-eri	bageri	*leipomo*	-är	populär	*suosittu*
-ik	statistik	*tilasto*	-ör	humör	*tuuli, mieliala*
-inna	väninna	*ystävätär*	-ös	nervös	*hermostunut*

OBS!

Kaksoiskonsonantti ääntyy yhtenä, jos paino on muualla.

annons	*ilmoitus*
litteratur	*kirjallisuus*
rekommendera	*suositella*

Yhdyssanoissa voi pääpaino olla sanan alussa ja sivupaino jälkimmäisessä osassa.

busstation	*linja-autoasema*
elingenjör	*sähköinsinööri*
chefredaktör	*päätoimittaja*

Joissakin paikannimissä paino on sanan keskellä ja joissakin lopussa.

Europa	*Eurooppa*
Sydamerika	*Etelä-Amerikka*
Italien	*Italia*
Helsingfors	*Helsinki*
Nyslott	*Savonlinna*

Paino ilmaisuissa ja lauseissa

Vakiintuneissä käsitteissä ja lukusanoissa paino on aina jälkimmäisellä sanalla.

Röda korset	*Punainen risti*
Gamla stan	*Vanha kaupunki*
Lena Berg, 25	
Den här?	*Tämäkö?*
Nej, den där!	*Ei, kun tuo!*

Partikkeliverbeissä verbin paino on partikkelissa.
Muuten prepositiot ovat painottomia.

Vad håller du på med?	hålla på	*olla tekemässä, harrastaa*
Håll i mig!	hålla i	*pitää kiinni*
Jag håller med dig.	hålla med	*olla samaa mieltä*
Håll om mig!	hålla om	*halata*
Jag håller av dig.	hålla av	*pitää, tykätä jostakin*

Lauseessa painotetaan tärkeitä sanoja, usein substantiiveja ja verbejä, jollei erityisesti haluta painottaa jotakin tiettyä asiaa.

Jag går hem.	*Menen kotiin.*
Jag går hem.	*Kävelen kotiin.*
Vad är det som pågår här?	*Mitä täällä tapahtuu?*
Det angår inte dig.	*Se ei koske sinua.*

Uttala rätt

Ruotsissa kirjaimet äännetään monissa paikoissa pitkinä.

Jan hade rest till Island.	*Jan oli matkustanut Islantiin.*
Han ville läsa vidare inom juridik.	*Hän halusi jatkaa lakiopintoja.*
Jag såg honom innan jag flög hemifrån.	*Näin hänet, ennen kuin lensin kotoa.*
Han lagade mat åt oss.	*Hän laittoi meille ruokaa.*

Jos painollisen tavun vokaali on pitkä, perässä on vain yksi konsonantti.
Jos se on lyhyt, perässä on kaksi konsonanttia.

bus *pila, kiusa*	buss *bussi*	glas *lasi*	glass *jäätelö*
ful *ruma*	full *täysi; humalassa*	tak *katto*	tack *kiitos*
utmana *haastaa*	uppmana *kehottaa*	tillbaka *takaisin*	backe *mäki*
tal *puhe; luku, numero*	tall *mänty*	vila *levätä*	villa *omakotitalo*

Joitain kirjaimia ei äännetä tietyissä rakenteissa tai sanoissa.
Kirjain voi myös muuttua.

mycket	*paljon*	dessert	*jälkiruoka*
roligt att ses	*hauska tavata*	kvalitet	*laatu*
världen	*maailma*	ledsen	*surullinen; pahoillaan*
konsert	*konsertti*	trädgård	*puutarha*

Soinnillisuus tippuu pois joissain tapauksissa.

högt [hœkt]	*kovalla äänellä; korkealta*
dags [daks]	*jonkin aika*
snabbt [snapt]	*nopeasti*

Yksittäisten kirjainten ja kirjainyhdistelmien ääntämissäännöt

e- ja ä-kirjain lausutaan yleensä [e]**, paitsi r-kirjaimen edellä** [æ]**.**

Urs**ä**kta, l**ä**rar**e**n!	*Anteeksi, opettaja!*
J**ä**tt**e**sp**ä**nnand**e**!	*Todella jännittävää!*
Visa h**ä**nd**e**rna!	*Näytä kätesi!*
Jag kl**ä**r mig s**ä**llan i viol**e**tt.	*Pukeudun harvoin violettiin.*

u lausutaan u:n ja y:n välimuotona [ʉ]**.**

Vad k**u**l!	*Onpa kiva!*
Vems t**u**r är det?	*Kenen vuoro on?*
Kan d**u** d**u**ka innan de dyker **u**pp?	*Voitko kattaa, ennen kuin he ilmaantuvat paikalle?*

ö äännetään kuten suomessa [ø]**, paitsi r-kirjaimen edellä hyvin avoimena, vähän o:lta kuulostavana** [œ]**.**

Tala h**ö**gre!	*Puhu kovempaa!*
H**ö**r du mig?	*Kuuletko minua?*
Du b**ö**rjar.	*Sinä aloitat.*

o lausutaan joskus [o] **ja joskus** [u]**.**

[o]/[o:]

P**o**len	*Puola*	**o**rdna	*järjestää*
ordentlig	*kunnollinen*	k**o**nst	*taide*
k**o**rt	*lyhyt*	**O**rkar du k**o**mma med?	*Jaksatko tulla mukaan?*

[u]/[u:]

p**oo**len	*uima-allas*	d**o**g	*kuoli*
sk**o**la	*koulu*	k**o**rt	*kortti; valokuva*
f**o**t	*jalka(terä)*	**o**rt	*paikkakunta*
bl**o**d	*veri*	h**o**n	*hän*
pr**o**v	*koe; palkinto; näyte*	m**o**dig	*rohkea*

PRATSUGEN

Kirjaimet k-, g- ja sk- ääntyvät kuten kirjoitetaan ennen takavokaaleja a, o, u ja å.
Ennen muita vokaaleja ne äännetään sanan alussa: k [ɕ]/[tʃ]**, g** [j] **ja sk** [ʃ]/[ɧ]

k-

Kalle är ett riktigt **k**ap.	*Kalle on oikea löytö.*
Har ni **k**eldjur?	*Onko teillä lemmikkieläintä?*
Betalar du **k**ontant?	*Maksatko käteisellä?*
Laga **k**äk i **k**öket!	*Laita ruokaa keittiössä!*
Kika på det här!	*Katso tätä!*
Ställ flaskan i **k**ylen!	*Laita pullo jääkaappiin!*

Poikkeuksia:

kille	keps	kö	kör
poika	*lippalakki*	*jono; biljardikeppi*	*kuoro*

g-

Går vi dit?	*Kävelemmekö sinne?*
Ge mig **g**itarren!	*Anna minulle kitara!*
Gissa **g**ärna!	*Arvaa mielellään!*
Vad **g**ör vi på **g**ymnastiken?	*Mitä teemme liikuntatunnilla?*

sk-

Skulle jag **sk**affa körkort?	*Hankkisinko ajokortin?*
Skynda dig!	*Kiirehdi!*
Kan**sk**e.	*Ehkä.*
Skitsnack!	*Pötypuhetta!*

Kirjaimet kj- ja tj- ovat aina suhisevia.

kj-

Jag köpte en ny **kj**ol.	*Ostin uuden hameen.*

tj-

Tjejerna gillade den.	*Tytöt pitivät siitä.*

Suhu-s voidaan kirjoittaa yli kymmenellä eri tavalla.

genial	*nerokas*
gara**ge**	*autotalli*
journalist	*toimittaja*
skina	*paistaa*
Självklart!	*Tietysti!*
skjorta	*kauluspaita*
stjärna	*tähti*
vi**s**ion	*visio*
disku**ss**ion	*keskustelu*
chockad	*järkyttynyt*
bran**sch**	*ala*

Joissakin kirjainyhdistelmissä ensimmäistä kirjainta ei äännetä: lj-, hj-, dj- ja gj-. Suomenruotsissa d kuuluu.

Kan du släcka **l**juset?	*Voitko sammuttaa valon?*
Tack för **h**jälpen!	*Kiitos avusta!*
Har du kel**d**jur?	*Onko sinulla lemmikkieläintä?*
Vad **g**jorde du?	*Mitä sinä teit?*

Ruotsinruotsissa kirjainyhdistelmät -rd, -rl, -rn, -rs ja -rt sulautuvat yhteen. Näin käy myös sanojen välissä.

Där bo**rt**a!	*Tuolla!*
Dive**rs**e.	*Sekalaista.*
Vad hä**rl**igt!	*Onpa ihanaa!*
Ha**r d**u ba**rn**?	*Onko sinulla lapsia?*

ÖVA UTTAL.

A Säg högt.

1 ut
2 upp
3 ljud
4 sjunga
5 Kjell
6 kyl
7 kall
8 ske
9 tjata
10 ledsen
11 skjutsa
12 Skåne
13 hjortron
14 studier

B Säg högt.

1 Kör hit!
2 Är han modig?
3 Vad har vi gemensamt?
4 Vad gjorde du?
5 Älskar du konst?
6 När börjar skolan i morgon?
7 Konserten var häftig.
8 Stjärnorna på himlen
9 Ge mig glaset!
10 Tack för taket!

PRATSUGEN

ÖVA BETONING.

2 Markera betoningen och säg högt.

1	EU	**6**	konditori	**11**	necessär	**16**	patent
2	IT	**7**	gifta om sig	**12**	värdinna	**17**	gymnasium
3	i församling	**8**	passa på	**13**	föranmäla sig	**18**	gärna
4	besöka	**9**	kompositör	**14**	basist	**19**	broschyr
5	nordost	**10**	fenomenal	**15**	studera	**20**	passion

MARKERA UTTALET OCH SÄG HÖGT.

3 Kryssa för rätt uttal och uttala orden.

	[k-]	[tʃ-/ɕ-]		[j-]	[g-]		[sk]	[ʃ/ɧ]
1	**k**ompis	☐	☐	**7**	**g**ym	☐	☐	**13**	**sk**andal	☐	☐
2	**k**indpuss	☐	☐	**8**	**g**åta	☐	☐	**14**	**sk**yldig	☐	☐
3	**k**ämpa	☐	☐	**9**	**g**illa	☐	☐	**15**	kan**sk**e	☐	☐
4	**k**afé	☐	☐	**10**	**g**ata	☐	☐	**16**	**sk**or	☐	☐
5	**k**yl	☐	☐	**11**	**g**enast	☐	☐	**17**	**sk**äl	☐	☐
6	**k**und	☐	☐	**12**	**g**od	☐	☐	**18**	**sk**ön	☐	☐

ÖVA UTTAL.

4 Jobba med kompisen. Läs högt och låt kompisen kontrollera uttalet.

1 En god vän är pålitlig.
2 Vi måste skynda oss.
3 Först tar jag en dusch.
4 Vilka stjäl i affärer?
5 Jag bytte hjul på cykeln.
6 Jag var ute hela kvällen.
7 Ge mig gympatips!
8 Det är sjukt skrämmande i källaren.
9 Jag planerar att motionera mera.

JOBBA MED KOMPISEN.

5 Fråga och svara med kompisen.

1 Har du nånsin sett en giraff?
2 Skulle du vilja bli tv-stjärna?
3 Vem har den snyggaste skjortan i klassrummet?
4 Tycker du om att shoppa?
5 Känner du någon journalist?
6 Har du någon vision om vad du vill jobba med?
7 Hur ofta äter du choklad?
8 Brukar du titta på diskussionsprogram på tv?
9 Har du mycket bagage när du reser?
10 Gillar du bättre rött eller orange?
11 Får man säga "Tjena" om om man träffar kungen på stan?
12 Har du varit i Schweiz?

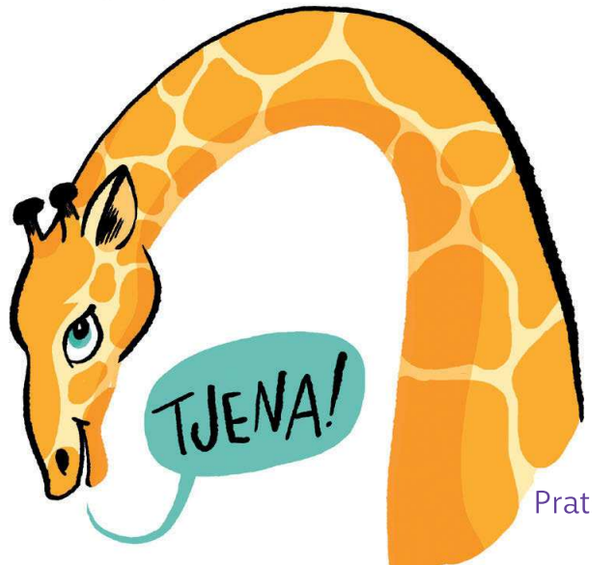

Täyteilmauksia

Du / Hör du,	*Kuule,*
Hallå!	*Haloo!*
alltså	*siis*
liksom	*niinku*
typ (puhek.)	*tyyliin / niinku / siis*
eller hur?	*vai mitä?*
och så vidare	*ja niin edelleen*
Hmm ...	*Hmm...*
Nja, / Tja,	*No jaa,*
Ja men	*Niin, mutta*
Vänta lite ...	*Odotas vähän...*
Låt mig se ...	*Annapa, kun katson... / Odotapa vähän...*
sen så ...	*no sitten...*
Vad heter/hette det ...	*Mikä se nyt olikaan...*
med andra ord	*toisin sanoen*
som sagt	*kuten sanottu*
så att säga	*toisin sanoen*
bara / ba (puhek.)	*vain*
till exempel	*esimerkiksi*
förresten	*muuten, tuli mieleen*
för övrigt	*muutoin*
Hurså?	*Kuinka niin?*
Vadå?	*Miten niin?*
Annars då?	*Mites muuten?*

Ymmärtämisen tarkistus

Vad betyder det?	*Mitä se tarkoittaa?*
Vad menar du?	*Mitä tarkoitat?*
Kan du upprepa det?	*Voitko toistaa?*
Kan du säga det en gång till?	*Voitko sanoa vielä kerran?*
Ursäkta, vad var det du sa?	*Anteeksi, mitä sanoitkaan?*
Ursäkta, hur var det?	*Anteeksi, miten se oli?*
Kan du tala lite långsammare?	*Voitko puhua vähän hitaammin?*
Jag vet inte vad det heter på svenska.	*En tiedä, mitä se on ruotsiksi.*
Är/Hänger du med?	*Pysytkö kärryillä?*
Förstår du?	*Ymmärrätkö?*
Jag kommer inte ihåg. / Jag minns inte.	*En muista.*

FRASER

Kuunteleva kielenkäyttö

Ja/Jo.	*Kyllä/Juu.*
Precis! / Just det!	*Aivan! / Juuri niin!*
(Det är) sant!	*Totta!*
Så klart! / Självklart!	*Tietysti!/Tottakai!*
Absolut!	*Ilman muuta! / Ehdottomasti!*
Jajamen!	*Niinpä niin! / Tottahan toki!*
Ja, det kan man säga.	*Aivan, niin se on.*
Absolut inte!	*Ehdottomasti ei!*
Verkligen inte!	*Ei todellakaan!*
Jaha./Jaså.	*Vai niin.*
Vad kul! / Vad bra!	*Kiva juttu! / Onpa hyvä! / Hyvä juttu!*
Vad snyggt! / Vad häftigt! / Vad coolt! / Vad grymt!	*Siistiä!*
Perfekt!	*Täydellistä!*
Vad intressant!	*Tosi mielenkiintoista!*
Berätta mer(a)!	*Kerro lisää!*
(Det) låter roligt!	*Kuulostaa hauskalta!*
Vad konstigt!	*Onpa outoa!*
Vad löjligt!	*Onpa naurettavaa!*
Vad pinsamt!	*Onpa kiusallista!*
Helt sanslöst!	*Täysin järjetöntä!*
Helt otroligt!	*Aivan uskomatonta!*
Säger du det?	*Niinkö?*
Verkligen?	*Todellako?*
Är det sant?	*Ihanko totta?*
Är det så?	*Onko niin?*
Nähä!	*Eikä! / Ei ole totta!*
Nämen ...	*Ei mutta...*
Skämtar du? / Skojar du? / Driver du med mig?	*Pelleiletkö? / Lasketko leikkiä?*
Äsch!	*Äh!*
Ojdå!	*Voi ei!*
Usch!	*Hyi!/Yök!*
Vad hemskt!	*Voi kun kamalaa!*
Vad läskigt!	*Inhottavaa! / Pelottavaa! / Ällöttävää!*
Okej, jag förstår.	*Ymmärrän.*
På tal om / Apropå vädret ...	*Mitä säähän tulee...*
Apropå julen ...	*Joulusta tulikin mieleen...*

Sanoja epävarmuuteen ja varmuuteen

kanske	*ehkä*
väl	*kai*
nog	*kyllä, kylläkin*
troligen	*luultavasti*
i princip	*periaatteessa*
i alla fall	*joka tapauksessa*
visst/javisst	*tietysti / tottakai*
förstås	*tietysti*
verkligen	*todellakin*
säkert	*varmasti*
givetvis	*tietysti*
framför allt	*ennen kaikkea*
i själva verket	*itse asiassa*
helt enkelt	*yksinkertaisesti*
ju	*-han/-hän*
faktiskt	*tosiaan / itse asiassa*
i och för sig	*sinänsä*
så	*niin*
egentligen	*oikeastaan*
inte riktigt	*ei oikein*
egentligen inte	*ei oikeastaan /oikein*
för säkerhets skull	*varmuuden vuoksi*

Mielipiteen ilmaiseminen

Jag tycker att ... / Jag anser att ...	*Mielestäni... / Olen sitä mieltä, että...*
Jag tror att ...	*Luulen, että...*
Vad tycker du? / Vad anser du?	*Mitä mieltä sinä olet?*
Enligt min mening är det klokt att ... / Enligt min åsikt är det klokt att ...	*Minun mielestäni on viisasta, että...*
Enligt mig lönar det sig att ...	*Mielestäni kannattaa...*
Jag håller med.	*Olen samaa mieltä.*
Du har rätt. / Det har du rätt i.	*Olet oikeassa. / Siinä olet oikeassa.*
Jag är av samma åsikt. / Jag tycker detsamma.	*Olen samaa mieltä.*
Jag håller med dig/er.	*Olen samaa mieltä kanssasi/kanssanne.*
Det stämmer.	*Pitää paikkansa.*
Å andra sidan tycker jag att ...	*Toisaalta olen sitä mieltä, että...*
Dessutom är det viktigt att ...	*Sitä paitsi on tärkeää, että...*
Framför allt ska man ...	*Ennen kaikkea pitää...*
Jag är säker på att ...	*Olen varma, että...*
Det beror på.	*Se riippuu.*
Det var en svår fråga.	*Olipa vaikea kysymys.*
Kan du förklara lite närmare?	*Voitko selittää vähän tarkemmin?*
Kan du motivera ditt påstående?	*Voitko perustella väitteesi?*
Kan du utveckla lite?	*Voitko selittää hieman?*
Jag håller inte med (dig).	*En ole samaa mieltä (kanssasi).*
Det tycker inte jag.	*Minä en ole sitä mieltä.*
Jag tycker att du har fel.	*Olet mielestäni väärässä.*
Tvärtom.	*Päinvastoin.*
Det spelar ingen roll.	*Ihan sama.*
Jag vågar påstå att ...	*Uskallan väittää, että...*

Ehdottaminen ja siihen vastaaminen

Skulle du vilja ...?	*Haluaisitko...?*
Har du lust att ...?	*Huvittaako sinua...? / Haluatko...?*
Är du sugen på ...?	*Tekeekö mielesi...?*
Vad sägs om ...?	*Mitäs sanot...?*
Får jag bjuda dig på ...?	*Voinko tarjota sinulle...?*
Snälla?	*Kiltti, jookos?*
Det låter bra!	*Kuulostaa hyvältä.*
Det går/passar bra.	*Se sopii hyvin.*
Jag ser fram emot det!	*Odotan sitä kovasti!*
Jag är taggad på det!	*Olen tosi innoissani siitä!*
Tack, gärna!	*Kiitos, mielellään!*
Jag med!	*Minä myös!*
Vilken kul idé!	*Tosi kiva idea!*
Ingen bra idé!	*Ei hullumpi idea!*
Det var en dålig/usel idé.	*Se oli huono/surkea idea.*
Jag har ingen lust. / Jag är inte sugen på det.	*Minua ei huvita.*
Jag är ledsen, men det är inte min grej.	*Olen pahoillani, mutta se ei ole minun juttuni.*
Tyvärr kan jag inte.	*Valitettavasti en voi.*
Nån annan gång kanske?	*Joku toinen kerta ehkä?*

FRASER

Myötätunto ja rauhoitteleminen

Vad är det? Du ser så ledsen ut.	*Mikä sinulla on? Näytät niin surulliselta.*
Har det hänt nåt? Du låter så deppad.	*Onko jotakin tapahtunut? Kuulostat niin masentuneelta.*
Stackars dig! / Stackare!	*Voi sinua raukkaa!*
Vad synd!	*Voi harmi!*
Vad tråkigt!	*Onpa ikävää! / Kurja juttu!*
Vilken otur!	*Olipa huono tuuri!*
Jag är ledsen (över det som har hänt).	*Olen pahoillani (tapahtuneesta).*
Jag beklagar.	*Olen pahoillani. / Pahoittelen.*
Ta hand om dig! / Sköt om dig!	*Pidä huoli itsestäsi!*
Ta det lugnt!	*Ota rauhallisesti!*
Lugna ner dig.	*Rauhoitu nyt.*
Oroa dig inte.	*Älä ole huolissasi.*
Ingen panik. / Ingen fara. / Det är lugnt.	*Ei paniikkia. / Ei hätää. / Ei hämminkiä.*
Allt ordnar sig. / Det löser sig.	*Kaikki järjestyy.*
Strunta i det. / Bry dig inte om det.	*Älä välitä siitä.*
Äsch, det var inte så farligt.	*Äh, ei se ollut niin vakavaa.*

Kannustaminen

Bra/Fint/Snyggt jobbat!	*Hienosti tehty!*
Kom igen! / Kör på! / Kämpa på!	*Tsemppiä! / Täysillä vaan! / Antaa mennä!*
Nu kör vi!	*Homma käyntiin! / Anna palaa vaan!*
Nu gäller det!	*Nyt on tosi kyseessä!*
Ge inte upp!	*Älä luovuta! / Älkää luovuttako!*
Upp med hakan!	*Pää pystyyn!*
Lita på dig själv!	*Luota itseesi!*
Lycka till!	*Onnea (matkaan)!*
Chansa!	*Yritä!*
Gissa!	*Arvaa!*
Skärp dig!	*Ryhdistäydy!*
Inte illa!	*Ei paha!*
Heja Finland!	*Hyvä Suomi!*

Tervehtiminen ja kuulumiset

God morgon!	*Hyvää huomenta!*
God dag!	*Hyvää päivää!*
God kväll/afton! (muodollinen)	*Hyvää iltaa!*
God natt! / Natti natti! (puhek.)	*Hyvää yötä!*
Hej!	*Hei!*
Tjena!/Tjenare!/Tja! (tuttavallinen)	*Terve!/Moi!*
Hejsan! (tuttavallinen)	*Hei!*
Trevligt att se dig! / Kul att ses!	*Kiva nähdä sinua!*
Det var länge sen!	*Pitkästä aikaa!*
Hur står det till? / Hur har du det?	*Mitä kuuluu?*
Hur är läget? / Läget? (puhek.)	*Miten menee? / Mitä kuuluu?*
Hur går/är det?	*Miten menee? / Mitä kuuluu?*
Hur mår du?	*Miten voit?*
Bra, tack! Och du?	*Hyvää, kiitos! Entä sinulle?*
Det är/går jättebra! / Det går bra!	*Tosi hyvää! / Hyvin menee!*
Fint tack, själv då?	*Oikein hyvää, kiitos. Entä itsellesi?*
Jo tack, det är bara bra.	*Kiitos kysymästä, hyvää kuuluu.*
Hur är det med dig?	*Entä itsellesi?*
Inget vidare. / Så där.	*Eipä kehumista. / Siinähän se.*
Hejdå!	*Hei sitten!*
Hej så länge!	*Nähdään pian!*
Vi ses/syns!	*Nähdään!*
Vi hörs!	*Kuullaan!*
På återseende!	*Tapaamisiin!*
Adjö! (muodollinen)	*Näkemiin!/Hyvästi!*
Trevlig fortsättning på dagen!	*Mukavaa päivän jatkoa!*
Ha en bra dag!	*Mukavaa päivää!*
Trevlig helg! / Trevligt veckoslut!	*Hyvää viikonloppua!*

FRASER

Anteeksi pyytäminen

Ursäkta, får jag avbryta?	*Anteeksi, saanko keskeyttää?*
Ursäkta att jag stör.	*Anteeksi, että häiritsen.*
Förlåt, det var inte meningen att såra dig.	*Anteeksi, ei ollut tarkoitus loukata sinua.*
Förlåt, jag är sen.	*Anteeksi, olen myöhässä.*
Ursäkta, var ligger toaletten?	*Anteeksi, mutta missä on wc?*
Jag är ledsen.	*Olen pahoillani.*
Jag ber om ursäkt.	*Pyydän anteeksi.*
Jag beklagar.	*Pahoitteluni. / Olen pahoillani.*
Det gör inget. / Ingen fara. / Det är lugnt.	*Ei haittaa.*

Kiittäminen ja siihen vastaaminen

Tack!	*Kiitos!*
Tack ska du ha. / Tackar.	*Kiitoksia.*
Tack så mycket!	*Kiitos paljon!*
Tusen tack!	*Tuhannet kiitokset!*
Jättetack!	*Kiitos tosi paljon!*
Tack för hjälpen.	*Kiitos avusta.*
Tack för sällskapet.	*Kiitos seurasta.*
Tack för en jättetrevlig kväll.	*Kiitos tosi kivasta illasta.*
Tack för senast.	*Kiitos viimeisestä.*
Tack för din omtanke.	*Kiitos huolenpidostasi.*
Tack, snälla. / Vad snällt!	*Voi kiitos.*
Varsågod. / Varsågoda.	*Ole hyvä. / Olkaa hyvät.*
För all del.	*Eipä kestä. / Kaikin mokomin.*
Ingen orsak. / Det var så lite så.	*Eipä kestä.*
(Tack) detsamma.	*Kiitos samoin.*
Tack själv.	*Kiitos itsellesi.*
Det var ett nöje.	*Se oli ilo.*
Nöjet var helt på min sida.	*Ilo oli kokonaan minun puolellani.*

Keskustelun lomassa

Aldrig i livet!	*Ei todellakaan!*
Inte jag heller.	*En minäkään.*
Ingen aning! / Jag har noll koll!	*Ei hajuakaan!*
Jag vet inte.	*En tiedä.*
Ska vi slå vad?	*Lyödäänkö vetoa?*
Sluta babbla!	*Älä höpötä!*
bla, bla, bla ...	*pälä, pälä, pälä...*
Peppar, peppar! / Ta i trä!	*Koputa puuta!*
Prosit! – Tack!	*Terveydeksi! (aivastettaessa) – Kiitos!*

Huudahduksia

Sluta gnälla!	*Lopeta valitus!*
Tjata inte!	*Älä jankuta!*
Lägg av!	*Lopeta!*
Hoppsan!	*Hups!/Oho!*
Mums! / Gud vad gott!	*Nam!*
Gäsp!	*Haukotus!*
Suck!	*Huoh!/Blääh!*

Varoituksia

Akta servisen. Den är dyr.	*Varo astiastoa. Se on kallis.*
Akta dig! Hunden bits!	*Varo! Koira voi purra!*
Se upp för bilarna!	*Varo autoja!*
Se dig för! Det kommer en cykel!	*Varo! Tuolta tulee pyörä!*
Ur vägen!	*Pois tieltä!*
Kan du flytta på dig, är du snäll.	*Voitko ystävällisesti siirtyä vähän.*
Var försiktig!	*Ole varovainen!*

Keskustelun lopuksi

Okej, då säger vi det.	*Okei, sovitaan näin.*
Då så.	*Selvä. / Asia kunnossa.*
Då säger vi så.	*Sovitaan näin*
Det var det!	*Se oli siinä! / Siinä kaikki!*
Det var allt!	*Siinä kaikki!*
Nå bra. (f.sv.) / Så bra (då).	*No hyvä.*
Hälsa alla!	*Terveisiä kaikille!*

FRASER

Ymmärtämisen tarkistus, kuunteleva kielenkäyttö, mielipiteen ilmaiseminen

ÖVA FRASER.

1 **A** Jobba i grupp. Vad säger du på svenska? Turas om.

1
Mitä tarkoitat?

2
Todellakin! /
Ehdottomasti!

3
Mitä mieltä sinä olet?

4
Aivan! / Juuri niin!

5
Voitko puhua vähän hitaammin?

6
Vai niin.
Niinpä tietysti.

7
Pitää paikkansa.

8
Se riippuu tilanteesta.

9
En muista sanaa ruotsiksi.

10
Kuulostaa hauskalta!

11
Mitä luulet?

12
Aivan uskomatonta!

13
Voitko toistaa?

14
Pelleiletkö?

15
Onpa naurettavaa!

ÖVA FRASER.

1 **B** Jobba i grupp. Vad säger du på svenska? Turas om.

1
Joulusta tulikin mieleeni...

2
Olen varma siitä.

3
En tiedä, mitä se on ruotsiksi.

4
Ihanko totta?

5
Olipa vaikea kysymys.

6
Voitko selittää vähän tarkemmin?

7
Olen samaa mieltä.

8
Mitä mieltä sinä olet?

9
Päinvastoin.

10
Mitä se tarkoittaa?

11
Onpa outoa!

12
Toisaalta olen sitä mieltä, että...

13
Mikä se nyt olikaan...

14
Olet mielestäni väärässä.

15
Voi, kun kamalaa!

FRASER

Ehdottaminen ja siihen vastaaminen, myötätunto ja rauhoitteleminen, kannustaminen

ÖVA FRASER.

2 Jobba i grupp. Vad säger du på svenska i följande situationer? Turas om.

1 Mitä sanot, kun ehdotat kaverillesi pizzalle menoa oppitunnin jälkeen?

2 Mitä sanot, kun ystäväsi suree kuollutta koiraansa?

3 Mitä sanot, kun kaverisi sai kympin matikan kokeesta?

4 Miten vastaat, kun kaverisi ehdottaa sinulle elokuviin-menoa tänä iltana?

5 Mitä sanot, kun haluat tarjota kavereillesi kahvit ruokatunnilla.

6 Mitä sanot, kun kaverisi ehdottaa teatteriin menoa lauantaille, eikä sinua kiinnosta?

7 Mitä sanot ystävällesi, joka näyttää vihaiselta?

8 Mitä sanot, kun olet menossa kaverisi kanssa elokuviin, mutta näytös onkin loppuunmyyty?

9 Mitä sanot ystävällesi, joka soittaa ja kertoo, että on sairastunut flunssaan?

10 Mitä sanot ystävällesi, joka kertoo, että hän sai pakit kun ehdotti treffejä ihastukselleen?

11 Mitä sanot kaverillesi, joka on lähdössä inssiajoon?

12 Mitä sanot ystävällesi, joka on stressaantunut, kun hänellä on niin paljon töitä rästissä?

13 Mitä sanot ystävällesi, joka ei uskalla ehdottaa treffejä ihastukselleen?

14 Mitä sanot, kun eroat ystävästäsi ettekä tapaa vähään aikaan?

Tervehtiminen ja kuulumiset, anteeksi pyytäminen, kiittäminen ja siihen vastaaminen, keskustelun lopuksi, varoituksia

ÖVA FRASER.

3 Jobba i grupp. Vad säger du på svenska i följande situationer? Turas om.

1
Mitä sanot nukkumaan käydessä?

2
Mitä sanot, kun haluat keskeyttää?

3
Miten sanot: Kiitos samoin!

4
Miten sanot, kun pahoittelet jotakin?

5
Miten tervehdit kaveriasi?

6
Mitä sanot, kun tulet myöhässä tunnille?

7
Mitä voit sanoa keskustelun lopuksi?

8
Miten sanot: Ei se haittaa.

9
Kuinka kysyt, miten menee?

10
Miten kiität seurasta?

11
Mitä sanot, kun haluat lähettää terveisiä?

12
Miten sanot, kun kaikki ei ole hyvin?

13
Miten kiität viimeisestä?

14
Mitä sanot, kun joku aivastaa?

15
Miten toivotat mukavaa päivänjatkoa?

16
Miten sanot: Eipä kestä.

17
Mitä sanot, kun haluat varoittaa autoista?

DEL 1

Sugen på en resa?

Kurssin ensimmäisen osan aiheena on matkustaminen. Kysyt ja neuvot tietä, majoitut hotellissa, selvittelet väärinymmärryksiä matkalla ja syöt ravintolassa. Kuulet Airbnb-majoituksesta ja pohdit, miten voimme yhdessä rakentaa myönteistä Suomi-kuvaa.

TAVOITTEET

- osaat kysyä ja neuvoa tietä
- osaat kirjautua sisään hotelliin
- osaat tilata ravintolassa

TITTA OCH SVARA.

1 **A** Titta på gallupen, gör anteckningar och sammanfatta svaren.

1 Vart skulle du vilja resa just nu och varför?

2 Vad har du alltid i din resväska?

GÖR GALLUP.

1 **B** Gå runt i klassen och och ställ samma frågor som i övning 1A till dina klasskompisar.

SMÅPRATA.

2 Prata med kompisen eller i grupp.

1
Vilket land har du besökt senast?

2
Vilken är din favoritstad? Varför?

3
Har du någonsin gått vilse och hur hittade du rätt?

4
Vilket är ditt finaste semesterminne?

5
Vem eller vad är ditt bästa resesällskap? Varför?

gå IV vilse eksyä

SMÅPRATA I GRUPP.

3 Er skola får några gäster från er vänskola i Sverige. Gästerna stannar endast ett dygn på orten. Vilka sevärdheter och ställen skulle ni visa dem?

Min hemort

DIALOG 1

Guida på stan

Pernilla Ursäkta, talar du svenska?
HelsinkiHelp Självklart! Hur kan jag hjälpa dig?
Pernilla Jag försöker hitta till Minna Parikkas skoaffär.
Vet du var den ligger nånstans?
HelsinkiHelp Javisst! Ett ögonblick, så visar jag dig här på kartan.
Pernilla Vad snällt!
HelsinkiHelp Sådärja. Vi står nu här vid Svenska Teatern.
Och skoaffären ligger där borta. Inte alls långt härifrån.
Pernilla Okej, bra.
HelsinkiHelp Det är nog enklast om du går rakt fram cirka 50 meter och där vid hörnet till Bulevarden tar du till höger. Gå sen längs Bulevarden, förbi parken och Ekbergs café och över ytterligare en gata så är du framme. Affären ligger på andra sidan gatan. Det går inte att missa den!
Pernilla Tack för hjälpen! Jag ska nog hitta fram.
HelsinkiHelp Det var så lite så. Ha en bra dag!

LYSSNA OCH UPPREPA.

4 **A** Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 ursäkta
2 självklart
3 hjälpa dig
4 försöker
5 skoaffär
6 nånstans
7 ett ögonblick
8 där borta
9 nog
10 rakt fram
11 längs Bulevarden
12 förbi

LÄS HÖGT.

4 **B** Läs dialogen *Guida på stan* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

5 **A** Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *Guida på stan*.

1 Tottakai! _____
2 Hetkinen. _____
3 Sepä ystävällistä! _____
4 No niin. _____
5 Sitä ei voi missata! _____
6 Kiitos avusta! _____
7 Eipä kestä. _____
8 Mukavaa päivää! _____

HA I BAKFICKAN.

5 **B** Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 Kuinka voin auttaa sinua? _____
2 yritän löytää _____
3 Tiedätkö, missä se sijaitsee? _____
4 kaukana täältä _____
5 on kyllä helpointa _____
6 suoraan eteenpäin _____
7 vielä yhden kadun yli _____
8 niin olet perillä _____
9 toisella puolella katua _____
10 Löydän kyllä perille. _____

TIEN KYSYMINEN JA NEUVOMINEN

Är det långt dit?

– **Ursäkta, vet du var jag kan hitta ett snabbköp?**	– Anteeksi, tiedätkö mistä voin löytää ruokakaupan?
– **Javisst. Det ligger ett litet snabbköp där (bred)vid pizzerian.**	– Tottakai. Tuolla pizzerian vieressä on pieni ruokakauppa.
– **Hej, skulle du kunna hjälpa mig? Jag letar efter turistinformationen.**	– Hei, voisitko auttaa minua? Etsin turistineuvontaa.
– **Absolut! Gå längs den här gatan cirka 100 meter och ta sedan till vänster.**	– Tottakai! Kävele tätä katua pitkin noin 100 metriä ja käänny sitten vasemmalle.
– **Ursäkta mig, finns det något apotek här i närheten?**	– Anteeksi, onko täällä lähistöllä apteekkia?
– **Närmaste apotek finns mittemot busstationen där borta.**	– Lähin apteekki on tuolla bussiasemaa vastapäätä.
– **Ursäkta, hur kommer jag till färjeterminalen? Är det långt dit?**	– Anteeksi, kuinka pääsen laivaterminaaliin? Onko sinne pitkä matka?
– **Det är en bit att gå faktiskt. Ta buss nummer 17 på andra sidan gatan. Stig av vid terminalen. Resan tar cirka 10 minuter.**	– Sinne on jonkin verran matkaa kävellä itse asiassa. Ota bussi numero 17 toiselta puolelta katua. Jää pois terminaalin luona. Matka kestää noin 10 minuuttia.
– **Ursäkta, jag är på väg till konserthuset. Åt vilket håll borde jag gå härifrån?**	– Anteeksi, olen menossa konserttitalolle. Mihin suuntaan minun pitäisi mennä täältä?
– **Gå rakt fram mot Operahuset tills du ser en stor grå byggnad på höger sida. Du kan inte missa den!**	– Mene suoraan eteenpäin kohti Oopperataloa, kunnes näet suuren harmaan rakennuksen oikealla puolella. Et voi missata sitä!

ATT GUIDA INNE OCH UTE	OPASTUSTA SISÄLLÄ JA ULKONA
tavaratalon **edessä/takana**	**framför/bakom** varuhuset
ennen liikenneympyrää	**före** rondellen
jalkakäytävän **jälkeen**	**efter** trottoaren
jäädä bussista/junasta	**hoppa** I **/ kliva** IV **/ stiga** IV **av** bussen/tåget
puiston **kautta**	**genom** parken
ensimmäisessä/toisessa **kerroksessa**	**på** första/andra **våningen**
kulman takana	**runt hörnet**
Siltakadun ja Puistokadun **kulmassa**	**i hörnet av** Brogatan och Parkgatan
käänny oikealle/vasemmalle	**ta till höger/vänster**
torin **laidalla**	**vid** torget
liikennevaloissa	**vid trafikljuset**
mennä hissillä/liukuportaita	**ta** IV **hissen/rulltrappan**
nousta bussiin/junaan	**hoppa** I **/ kliva** IV **/ stiga** IV **på** bussen/tåget
kirkon **ohi**	**förbi** kyrkan
oikealla/vasemmalla	**till höger/vänster**
oikealla/vasemmalla puolella	**på höger/vänster sida**
kadun **toisella puolella**	**på andra sidan** gatan
käytävää **pitkin**	**längs** korridoren
pääte**pysäkillä**	**vid** ändh**ållplatsen**
seuraavassa **risteyksessä**	**i** nästa **korsning**
aseman **ulkopuolella**	**utanför** stationen
vastapäätä tavarataloa	**mittemot** varuhuset
kioskin ja kaupan **välissä**	**mellan** kiosken och affären
sillan/kadun **yli**	**över** bron/gatan
yksi kerros **ylös/alas**	en trappa **upp/ner**
mäkeä/portaita **ylöspäin/alaspäin**	**uppför/nedför** backen/trapporna

PRATA MED KOMPISEN.

6 Några svenska turister har gått vilse på stan och frågar efter vägen. Hjälp dem att hitta rätt. A börjar.

A	B
1 **Anteeksi, mutta kuinka pääsen bussiasemalle?**	1 Ursäkta, men hur kommer jag till busstationen?
2 Gå rakt fram cirka 150 meter och ta sedan till höger. Busstationen ligger på andra sidan gatan.	2 **Kävele suoraan eteenpäin noin 150 metriä ja käänny sitten oikealle. Bussiasema sijaitsee kadun toisella puolella.**
3 **Kiitos avusta!**	3 Tack för hjälpen!
4 Ingen orsak! / Det var så lite så.	4 **Eipä kestä!**

A	B
1 **Hei, anteeksi. Missä sijaitsee lähin apteekki?**	1 Hej, ursäkta mig. Var ligger närmaste apotek?
2 Gå längs den här gatan och ta till vänster i nästa korsning.	2 **Kävele tätä katua pitkin ja käänny seuraavasta risteyksestä vasemmalle.**
3 **Kiitos oikein paljon!**	3 Tack så mycket!
4 Ingenting att tacka för.	4 **Ei kiittämistä.**

PRATA MED KOMPISEN.

7 Guida era gäster från vänskolan i Sverige till följande platser. Fråga och svara. Skolan är startpunkten.

1 busshållplatsen
2 mataffären
3 apoteket
4 kiosken

PRATA MED KOMPISEN.

8 Guida varandra på stan. Kom ihåg att tacka.

1 – Anteeksi, missä sijaitsee lähin metroasema?
– Käänny liikennevaloista vasemmalle ja kävele sitten noin 50 metriä eteenpäin.

2 – Anteeksi, miten pääsen rautatieasemalle?
– Ota bussi bussi numero 27 toiselta puolen katua ja jää pois päätepysäkillä. Matka kestää noin 15 minuuttia.

3 – Anteeksi, missä suunnassa on kaupunginteatteri ja onko sinne pitkä matka?
– Mene sillan yli ja käänny sitten oikealle risteyksestä. Kaupunginteatteri on oikealla.

SPELA IN.

9 Gör minidialoger där du guidar vilsna turister på stan. Jobba gärna med kompisen.

DIALOG 2

Checka in på hotell

Receptionist Hej, välkommen!
Jesper Hej! Jag har bokat ett enkelrum i namnet Persson.
Receptionist Visst, nu ska vi se här... Just det, Jesper Persson.
Två nätter i enkelrum.
Jesper Precis. Det stämmer.
Receptionist Då ska jag be dig fylla i den här lilla blanketten,
alltså namn, födelsedatum, adress och telefonnummer.
Och din underskrift förstås!
Jesper Okej. Sådär varsågod.
Receptionist Tack! Då ska jag ge dig ditt nyckelkort. Ditt rum ligger
på femte våningen. Du tar till vänster här i korridoren
efter lobbyn och sen tar du hissen upp.
Jesper Tack! Hur är det med frukost och gym och sånt? Ingår det i priset?
Receptionist Javisst, både frukost och gym ingår i priset. Frukosten serveras
i restaurangen på andra våningen mellan 6.30 och 10. Gymmet
ligger längst ner och är öppet mellan klockan 6 och 22.
Du kommer in med ditt nyckelkort.
Jesper Perfekt! Tusen tack!
Receptionist Tack själv – hoppas du trivs hos oss!

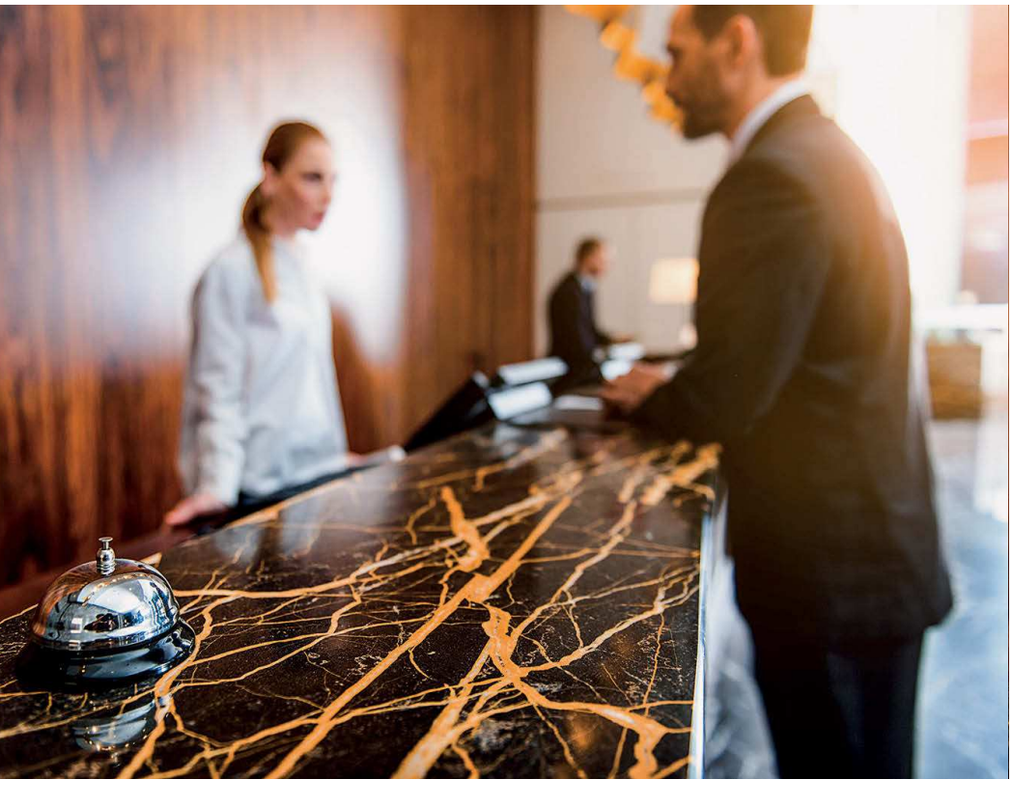

LYSSNA OCH UPPREPA.

10

A Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 bokat
2 två nätter
3 korridoren
4 lobbyn
5 frukost och gym
6 serveras i restaurangen
7 perfekt
8 hos oss

LÄS HÖGT.

10 **B** Läs dialogen *Checka in på hotell* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

11 **A** Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *Checka in på hotell*.

1 Katsotaanpas täältä. _____

2 Aivan. _____

3 Pitää paikkansa. _____

4 Näin, ole hyvä. _____

5 ja sen sellaiset _____

6 Tottakai. _____

7 Täydellistä! _____

8 Toivottavasti viihdyt luonamme! _____

HA I BAKFICKAN.

11 **B** Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 Olen varannut yhden hengen huoneen nimellä... _____

2 täyttää (tämän lomakkeen) _____

3 nimi, syntymäaika, osoite, puhelinnumero, allekirjoitus _____

4 viidennessä kerroksessa _____

5 käännyt vasemmalle _____

6 Sitten menet hissillä ylös. _____

7 Sisältyykö se hintaan? _____

8 aamiainen tarjoillaan _____

9 Kuntosali on alimmassa kerroksessa. _____

10 Pääset sisälle avainkortillasi. _____

HOTELLIHUONEESSA PÅ HOTELLRUMMET

hammasharja	**en tandborste** 2
hammastahna	**en tandkräm** 3
hiustenkuivaaja	**en hårtork** 2
jääkaappi	**ett kylskåp** 5, **en kyl** 2
kaukosäädin	**en fjärrkontroll** 3
kirjoituspöytä	**ett skrivbord** 5
kylpypyyhe	**ett badlakan** 5
käsipyyhe	**en handduk** 2
lakana	**ett lakan** 5
lisävuode	**en extrabädd** 2
minibaari	**en minibar** 3
nojatuoli	**en fåtölj** 3
parivuode	**en dubbelsäng** 2
peitto, täkki	**ett täcke** 4
pistorasia	**ett eluttag** 5
poreamme	**en bubbelpool** 3, **en jacuzzi** 3

HOTELLISSA PÅ HOTELLET

aamiainen	**frukost, -en**
avainkortti	**ett nyckelkort** 5
henkilötiedot	**personuppgifter, -na**
huonepalvelu	**rumservice, -n (roomservice)**
ilmainen wifi	**gratis wifi**
kahden hengen huone	**ett dubbelrum** 5
kerros	**en våning** 2
kokous	**ett möte** 4, **ett sammanträde** 4
kokoushuone	**ett mötesrum** 5
kuntosali	**ett gym** 5
kylpylä	**ett spa** 4
melu	**oljud, -et; buller, bullret**
roskis	**en papperskorg** 2
saippua	**en tvål** 2
silityslauta	**en strykbräda** 1
silitysrauta	**ett strykjärn** 5
tallelokero	**ett värdefack** 5
tyyny	**en kudde** 2
tyynyliina	**ett örngott** 5 (s.sv.), **ett dynvar** 5 (f.sv.)
vaatekaappi	**en garderob** 3
vaateripustin	**en galge** 2 (s.sv.), **en hängare** 5 (f.sv.)
wc-paperi	**toalettpapper, -pappret**
vedenkeitin	**en vattenkokare** 5

palohälytys	**brandlarm, -et**
parkkipaikka	**en parkeringsplats** 3
sauna	**en bastu** 3
siistijä, kerroshoitaja	**en städare** 5, **en våningsskötare** 5 (f.sv.)
sviitti	**en svit** 3
uima-allas	**en pool** 3, **en simbassäng** 2
varaus	**en bokning** 2, **en reservation** 3
vastaanottovirkailija	**en receptionist** 3
yhden hengen huone	**ett enkelrum** 5

PRATA MED KOMPISEN.

12 Välj tre ord ur Hotell-temaordlistorna och förklara dem på svenska. Din kompis försöker gissa vilket ord det är fråga om.

PRATA MED KOMPISEN.

13 Vilka är de fem viktigaste sakerna eller föremålen på ett hotellrum? Vilka behöver du aldrig?

Tema
HOTELL

HOTELLISSA ASUMINEN
ATT BO PÅ HOTELL

kirjautua sisään/ulos	**checka** I **in/ut**
loppua	**ta** IV **slut**
mennä rikki	**gå** IV **sönder**
peruuttaa (varaus)	**avboka** I
puuttua	**fattas** I
sisältyä hintaan	**ingå** IV **i priset**
toimia	**fungera** I, **funka** I
tyhjentää	**tömma** II
täyttää (lomake)	**fylla** II **i (en blankett)**
vaihtaa	**byta** II
varata	**boka** I, **reservera** I
viipyä	**stanna** I
yöpyä	**övernatta** I

MILLAINEN HUONEESI ON?
HUR ÄR DITT RUM?

ahdas	**trång, -t,-a**
epäsiisti	**ostädad, ostädat, ostädade**
kodikas	**mysig, -t, -a; hemtrevlig, -t, -a**
likainen	**smutsig, -t, -a**
pimeä	**mörk, -t, -a**
puhdas	**ren, -t, -a**
rikki(näinen)	**trasig, -t, -a**
ruma	**ful, -t, -a**
siisti	**snygg,-t, -a**
siivottu	**städad, städat, städade**
sotkuinen	**stökig, -t, -a**
täysi	**full, -t, -a**
tilava	**rymlig, -t, -a**
tyhjä	**tom, tomt, tomma**
tyylikäs	**stilig, -t, -a**
valoisa	**ljus, -t, -a**

FIXA STRULET.

14 Ring till receptionen och be om hjälp. Gör korta dialoger med kompisen.

du + receptionist

1 kylpyhuoneesta puuttuu käsipyyhkeet
2 tv ei toimi
3 vessapaperi on loppunut
4 hiustenkuivaaja on rikki
5 tyynyliina on likainen
6 roskis on täynnä
7 melua kuuluu naapurihuoneesta

PRATA MED KOMPISEN.

15 Incheckning på hotellet. A börjar.

A Receptionist	B Hotellgäst
1 **Hei ja tervetuloa!**	1 Hej och välkommen!
2 Hej! Vi har bokat/reserverat ett rum i namnet Kokkonen.	2 **Hei! Olemme varanneet huoneen nimellä Kokkonen.**
3 **Katsotaanpa täältä... Kyllä, yksi yö ja kaksi henkilöä.**	3 Vi ska se här... Ja, en natt och två personer.
4 Det stämmer.	4 **Pitää paikkansa.**
5 **Voitteko täyttää tämän lomakkeen henkilötiedoillanne?**	5 Kan ni fylla i den här blanketten med era personuppgifter?
6 Javisst. Vilken tid har ni frukost och ingår den i priset?	6 **Tottakai. Mihin aikaan teillä on aamiainen ja kuuluuko se hintaan?**
7 **Aamiainen kuuluu hintaan. Se tarjoillaan 7 ja 10 välillä. Aamiaishuone sijaitsee tässä aivan vastapäätä.**	7 Frukosten ingår i priset. Den serveras mellan 7 och 10. Frukostrummet ligger här precis mittemot.
8 Har ni gym?	8 **Onko teillä kuntosalia?**
9 **Kyllä, kuntosali sijaitsee ylimpänä ja se on avoinna 6:sta 23:en.**	9 Ja, gymmet ligger högst upp och har öppet från 6 till 23.
10 (Det) låter bra.	10 **Kuulostaa hyvältä.**
11 **Tästä saatte avainkortin, olkaa hyvät. Huoneenne sijaitsee kuudennessa kerroksessa. Hissi on tuolla vasemmalla.**	11 Här får ni nyckelkortet, varsågoda. Ert rum ligger på sjätte våningen. Hissen finns/ligger där till vänster.
12 Har ni förresten gratis wifi här på hotellet?	12 **Onko teillä muuten ilmainen wifi täällä hotellissa?**
13 **Kyllä meillä on. Meillä on maksuton wifi koko hotellissa. Tästä saatte koodin.**	13 Ja, det har vi. Vi har gratis wifi på hela hotellet. Här får ni koden.
14 Tack för hjälpen!	14 **Kiitos avusta!**
15 **Eipä kestä. Toivottavasti viihdytte luonamme!**	15 Ingen orsak. / Det var så lite så. Hoppas ni trivs hos oss!

SPELA IN.

16 Skapa en dialog där du checkar in på hotell. Använd orden nedan.

1	2	3
– sviitti	– kahden hengen huone	– yhden hengen huone
– kaksi yötä	– yksi yö	– kokoushuone
– aamiainen huoneeseen	– kuntosali + spa	– parkkipaikka

Telefonalfabetet

Ruotsin kielessä käytetään ns. puhelinaakkosia, joita tarvitaan erityisesti silloin, kun halutaan tarkentaa nimien oikeinkirjoitusta. Opettele tavaamaan nimesi ruotsiksi käyttämällä puhelinaakkosia.

A = Adam
B = Bertil
C = Cesar
D = David
E = Erik
F = Filip
G = Gustav
H = Helge
I = Ivar
J = Johan
K = Kalle
L = Ludvig
M = Martin
N = Niklas
O = Olof
P = Petter
Q = Quintus
R = Rudolf
S = Sigurd
T = Tore
U = Urban
V = Viktor
W = Wilhelm
X = Xerxes
Y = Yngve
Z = Zäta
Å = Åke
Ä = Ärlig
Ö = Östen

LYSSNA OCH SKRIV.

17 Skriv upp namnen bokstav för bokstav.

1 _____

2 _____

3 _____

PRATA MED KOMPISEN.

18 Gå runt i klassen och be klasskompisarna bokstavera sina namn.

BRA att veta

PUHELINFRAASEJA

Ringer jag olämpligt?

– **Hej! Det här är ...**	– Hei, tässä on...
– **Hej, det är Mats. Ringer jag olämpligt?**	– Hei, täällä on Mats. Soitanko sopimattomaan aikaan? / Onko paha paikka?
– **Kan jag få tala med ...?**	– Saanko puhua ... kanssa?
– **Jag söker ...**	– Yritän tavoittaa...
– **Jag ringer om ...**	– Soitan kysyäkseni...
– **Kan jag lämna ett meddelande?**	– Voinko jättää viestin?
– **Tack, jag återkommer.**	– Kiitos, palaan asiaan.

LYSSNA OCH FYLL I.

19 **A** Lyssna och fyll i dialogen.

Det fattas något

Jesper Hej, det är Jesper Persson **1** _____.

Receptionist Hej! Hur kan jag hjälpa till?

Jesper Jo, jag undrar ... Jag hittar **2** _____ till tv:n på mitt rum.

Receptionist Ojdå. Vad konstigt! Den borde ligga **3** _____.

Jesper Jag har redan **4** _____, men den fanns inte där.

Receptionist Har du kollat i lådorna? Ibland lägger gästerna undan fjärrkontrollen, och städaren kan ha glömt att ta **5** _____.

Jesper Jag har kollat i alla lådor. Det fanns ingen fjärrkontroll där heller.

Receptionist Vad märkligt! Jag ska skicka upp en ny. Kan du **6** _____?

Jesper Det är **7** _____.

Receptionist Då så. Jag fixar det här så snart som möjligt. **8** _____ att det blev lite strul.

Jesper Tack, det är lugnt!

LÄS HÖGT.

19 **B** Läs dialogen *Det fattas något* högt med din kompis.

LYSSNA OCH FYLL I.

A Lyssna och fyll i dialogen.

dra IV ut vetää irti

En droppe vatten

Hotellgäst Hallå! Är det nån där?

Receptionist Jag kommer strax... Ursäkta att **1** _____!

Hotellgäst Ingen fara. Jag har ett problem. Kylen i vårt rum är trasig.

Receptionist Oj, säger du det? **2** _____?

Hotellgäst Det droppar vatten ur den. Och den är inte det minsta kall.

Receptionist Jaså. Och ni har inte råkat stänga av kylen **3** _____?

Hotellgäst Nej, det har vi inte gjort.

Receptionist Okej. Men då **4** _____ nån som kollar vad som har hänt.

Hotellgäst Vad bra! Men du... Nu tror jag att jag vet vad som har hänt. Min tjej kanske drog ur kontakten när hon skulle **5** _____.

Receptionist Det låter ju bekant. **6** _____ igen och se om kylen funkar.

Hotellgäst Absolut! Usch, vad pinsamt...

Receptionist Det är lugnt. Hon är inte den första som har gjort samma sak. Vi borde skaffa fler elkontakter i rummet. Behöver ni hjälp att torka upp vattnet?

Hotellgäst Nej, **7** _____. Det var bara några droppar. Jag går och kollar **8** _____!

Receptionist Gör det. Och kom tillbaka om det inte funkar.

LÄS HÖGT.

20 **B** Läs dialogen *En droppe vatten* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

21 Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *En droppe vatten*.

1 Haloo! _____

2 Ei hätää. _____

3 Niinkö? _____

4 Vai niin. _____

5 Hyvä juttu! _____

6 Mutta kuule. _____

7 kuulostaa tutulta _____

8 Tottakai! _____

9 Voi, miten kiusallista. _____

10 Ei hämminkiä. _____

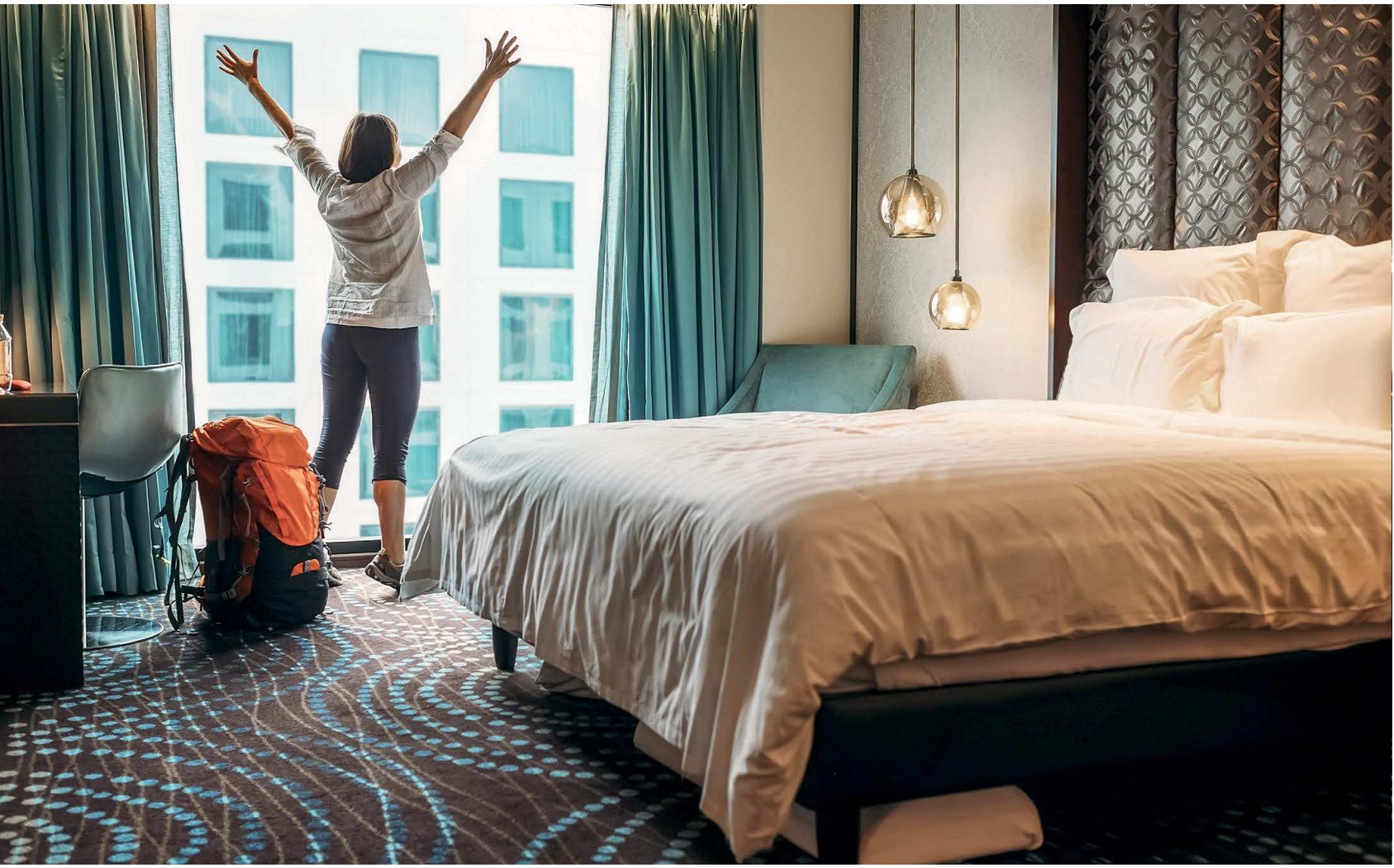

LYSSNA OCH VÄLJ.

22

Lyssna vad Elisabeth berättar om att vara Airbnb-värd. Kryssa för rätt eller fel.

		R	F
1	Elisabeth on vuokrannut kotiaan toukokuusta 2015.	☐	☐
2	Hänestä on mukavaa tarjota ihmisille koti ja kertoa Tukholmasta.	☐	☐
3	Elisabethin vieraat tulevat etupäässä Etelä-Euroopasta.	☐	☐
4	Elisabethilla on ollut myös huonoja kokemuksia vuokraamisesta.	☐	☐
5	Ennen vieraiden tuloa Elisabeth siivoaa, vaihtaa vuodevaatteet ja hankkii aamiaistarvikkeita.	☐	☐
6	Parasta Airbnb-toiminnassa on Elisabethin mielestä lisäansiot.	☐	☐

Vad är Airbnb?

Airbnb (AirBedAndBreakfast) grundades 2008 i San Francisco, Kalifornien. Idag har Airbnb blivit en ofta anlitad och internationell marknadsplats där folk kan hyra ut och boka boenden runt om i världen. Det kan gälla en liten lya för en kväll, ett lyxigt slott för en vecka eller en charmig villa för en hel månad. Airbnb och liknande tjänster möjliggör unika reseupplevelser i olika prisnivåer till resenärer som vill se och uppleva något annat än vanligt hotellboende.

DIALOG 3

På restaurangen

Servitör Hej och välkomna! Har ni nån bordsreservation?
Peter Hej! Ja, vi har bokat bord i namnet Berg.
Servitör Ja, det stämmer, två personer. Den här vägen, varsågoda!
...
Servitör Här är menyn, varsågoda. Vill ni ha nåt att dricka?
Peter Tack gärna. Vi tar en cola och en mineralvatten.
...
Servitör Har ni hittat nåt gott på menyn eller vill ni titta lite till?
Peter Här finns allt möjligt gott. Kan du rekommendera nåt?
Servitör Jag rekommenderar köttbullar i gräddsås och husets laxburgare som bara smälter i munnen.
Peter Jag tar köttbullar. Vad ska du ha, Jasmin?
Jasmin Jag är allergisk mot fisk och jag tål inte gluten. Innehåller köttbullarna gluten?
Servitör Nej, de är glutenfria.
Jasmin Bra, då tar jag köttbullar.
Servitör Fint. Och vad vill ni dricka till maten?
Peter Vi fortsätter med det vi har än så länge.
...
Servitör Här, varsågoda. Smaklig måltid!
...
Servitör Hur smakade det? Vill ni ta en titt på våra desserter?
Jasmin Det var jättegott! Vi är mätta och belåtna. Tyvärr hinner vi inte med efterrätten. Kan vi få notan?
Servitör Absolut. Betalar ni tillsammans eller var för sig, och kontant eller med kort?
Jasmin Vi betalar var och en för sig och med kort.
...
Servitör Välkomna åter! Ha en bra kväll!

LYSSNA OCH UPPREPA.

A Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 bordsreservation
2 två personer
3 Tack gärna.
4 rekommenderar köttbullar
5 smälter i munnen
6 allergisk
7 Jag tål inte gluten.
8 våra desserter
9 Kan vi få notan?
10 var för sig

LÄS HÖGT.

B Läs dialogen *På restaurangen* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

24 Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 Olemme varanneet. _____
2 Otamme kolan ja kivennäisveden. _____
3 Voitko suositella jotakin? _____
4 allerginen jollekin _____
5 en siedä _____
6 sisältää _____
7 juoda ruoan kanssa _____
8 Hyvää ruokahalua! _____
9 kylläisiä ja tyytyväisiä _____
10 Voimmeko saada laskun? _____
11 Maksatteko käteisellä vai kortilla? _____
12 Maksamme kukin erikseen. _____
13 Tervetuloa uudelleen! _____

LÄS OCH FYLL I.

25 Fyll i och lär dig substantiven.

Tema
PÅ RESTAURANGEN

RUOKA JA JUOMA	MAT OCH DRYCK
alkuruoka	**en förrätt** 3
allerginen jollekin	**allergisk, -t, -a mot**
buffet	**en buffé** 3
gluteeniton	**glutenfri, -tt, -a**
jälkiruoka	_____, **en dessert** 3
kalaruoka	**en fiskrätt** 3
kasvisruoka	**vegetarisk mat, vegetariskt**
kuohuviini	**mousserande vin / bubbel** (s.sv.)/ **skumvin** (f.sv.)
laktoositon	**laktosfri, -tt, -a**
liharuoka	**en kötträtt** 3
olut	**öl, -en**
punaviini	**rödvin / rött**
pääruoka	**en huvudrätt** 3, **en varmrätt** 3
sietää	**tåla** II
sisältää	**innehålla** IV
suositella	**rekommendera** I
valkoviini	**vitt vin / vitt**
viini	**ett vin, vinet, viner, vinerna** 3

PÖYDÄLLÄ	PÅ BORDET
_____	**en gaffel** 2
_____	**ett glas** 5
lasku	**en nota** 1
_____	**en tallrik** 2
lautasliina	**en servett** 3
_____	**en sked** 2
_____	**ett bord** 5
pöytävaraus	**en bordsreservation** 3
ruokalista, menu	**en meny** 3, **en matsedel** 2
_____	**en kniv** 2

PRATA MED KOMPISEN.

26 **A** Ni är tre som går på restaurang. A börjar.

A Servitör	B Gäst
1 **Hei ja tervetuloa!**	1 Hej och välkomna!
2 Hej! Har ni bord för tre (personer)?	2 **Hei! Onko teillä pöytää kolmelle?**
3 **Hetkinen, kyllä. Tätä tietä, olkaa hyvä.**	3 Ett ögonblick, ja. Den här vägen, varsågoda.
4 Tack.	4 **Kiitos.**
5 **Tässä on ruokalista. Mitä haluatte juoda?**	5 Här är menyn/matsedeln. Vad vill ni dricka?
6 Vi tar ett glas juice, en flaska mineralvatten och ett glas vitt (vin).	6 **Otamme lasin tuoremehua, pullon kivennäisvettä ja lasin valkoviiniä.**
7 **Tässä, olkaa hyvät. Oletteko löytäneet jotakin hyvää listalta?**	7 Här, varsågoda. Har ni hittat nåt gott på menyn?
8 Skulle du kunna rekommendera nåt som inte innehåller kött?	8 **Voisitko suositella jotakin, mikä ei sisällä lihaa?**
9 **Suosittelen grillattua lohta. Se on todella hyvää.**	9 Jag rekommenderar grillad lax. Det är jättegott.
10 Vi tar en lax och två kycklingar.	10 **Otamme yhden lohen ja kaksi kanaa.**
11 **Hyvää ruokahalua! Toivottavasti maistuu!**	11 Smaklig måltid! Hoppas det smakar!

PRATA MED KOMPISEN.

26 **B** Fortsätt dialogen från övning 26A. Använd orden nedan.

- jälkiruoka
- lasku
- maksaa käteisellä

KOM ÖVERENS.

27 Jobba med kompisen eller i en grupp på tre personer. Titta på restaurangannonserna. Ni ska gå på restaurang. Vilken väljer ni och varför?

Restaurang
VEGOPARADISET

Ekologisk och vegetarisk mat
Underbart goda fruktjuicer
Festmeny
350 kronor per person
Öppettider: 11.00–22.00

Chilihuset

Vill du uppleva något häftigt i matväg?

Kom till Chilihuset och ät av vår stora buffé. Pris 185:– per person.

Fullständiga rättigheter!

Testa vår specialitet: chiliglass
Levande musik varje veckoslut!

Öppet: 17.00–01.30

RESTAURANG
GYLLENE GAFFELN

Svensk husmanskost
när den smakar som bäst!
Hos oss äter du gamla svenska delikatesser på ett nytt sätt.

”Husets köttbullar kittlar smaklökarna.”
Kom ihåg att boka bord!
Öppet: tis-sön 12.00–23.30

SÖK PÅ NÄTET.

28 Välj en stad (Köpenhamn, Oslo eller Stockholm) och sök en intressant restaurang som du skulle vilja besöka. Jämför era val i små grupper.

KOM ÖVERENS.

29 Jobba med kompisen eller tre och tre. Ni ska välja boende för er gemensamma resa. Alla vill bo på olika ställen. Kom överens om boendet.

Airbnb	Vandrarhem	Hotell
+ kodikas	+ edullinen	+ turvallinen
+ rauhallinen	+ tutustuu muihin	+ aamiainen ja kuntosali
+ voi valmistaa omat ruoat	+ isot huoneet	+ ei tarvitse siivota
– laatu tuntematon	– voi olla rauhaton	– ei voi valmistaa omia ruokia
– sijainti voi olla syrjäinen	– yhteiset suihku- ja wc-tilat	– kalliimpi vaihtoehto
– voi olla sotkuinen	– vuodevaatteet ja pyyhkeet lisämaksusta	– voi kuulua melua

JOBBA MED KOMPISEN ELLER TRE OCH TRE.

Var och en väljer notis A, B eller C, läser den högt och ställer sedan frågorna till de andra.

A Öva först uttalet.

1 Spanien
2 Maldiverna
3 Kanada
4 guideboksförlag
5 experter
6 presenterade
7 självständighetsfirandet
8 hundraårsjubileum
9 utomhuskonserter
10 givetvis

Därför är Finland världens tredje bästa resmål

Glöm Spanien, Thailand och Maldiverna! Världens bästa resmål är Kanada, Colombia – och Finland. Det tycker i alla fall Lonely Planet, som är världens största guideboksförlag. När deras experter presenterade sin årliga topplista Best in Travel 2017 hamnade Finland på tredjeplats.

Att Finland blev en favorit just det året är ingen tillfällighet. Självständighetsfirandet runt om i landet gör Finland till ett intressant val. ”Finländarna kommer att fira sitt hundraårsjubileum med god aptit” skriver experterna. Det som framför allt lockar med Finland är naturen, men Lonely Planet lyfter även fram alla utomhuskonserter, den rena maten och givetvis sommarkvällarna i bastun.

– Hur väljer du dina resmål?

B Öva först uttalet.

1 hälsoteknologi
2 trumfkort
3 tjänster
4 mäter
5 intensitet
6 tänder
7 kraftigt
8 håller i sig
9 internationella
10 projekt

Hälsoteknologi Finlands trumfkort

En allt större del av Finlands export består av produkter och tjänster inom hälsoteknologin. Appar som mäter sömnkvalitet, smartklockor som håller koll på träningens intensitet eller skannrar med vilkas hjälp man kan kolla dåliga tänder. Bland annat sådana produkter är Finland bra på idag.

Branschen växer kraftigt och under de senaste åren har tillväxten legat på kring 10 procent årligen. Redan nu finns närmare 500 företag i branschen och allt tyder på att den positiva trenden håller i sig. Hälsoteknologin omsätter idag kring 3 miljarder euro och flera internationella projekt jobbar som bäst med att ta fram nya koncept inom området.

– Vilka tekniska apparater använder du ofta?

C Öva först uttalet.

1 Sverige
2 Estland
3 Storbritannien
4 USA
5 väljer
6 mottagarländerna
7 studera
8 kortvarig
9 au pair
10 skidlärare

Så flyttar finländarna

Allt fler finländare flyttar utomlands. Nästan 10 000 personer flyttar årligen från Finland till något annat land. De flesta åker till Sverige, Estland, Storbritannien, USA eller Tyskland. Alltså länder med rätt likadan kultur som i Finland. Speciellt unga väljer ofta att lämna Finland, över 80 procent av dem som flyttar utomlands är under 45 år och en tredjedel är i åldern 25–34.

Ofta är det högt utbildade personer som flyttar, i mottagarländerna behövs utbildad, språkkunnig arbetskraft. Men även personer som ännu inte har börjat studera syns i statistiken. Då handlar det ofta om en mer kortvarig vistelse, till exempel något år som au pair eller skidlärare i ett annat land.

– Skulle du vilja bo utomlands? Var och varför?

TUSEN TIPS

Jos et muista jotakin yksittäistä sanaa ruotsiksi, yritä keksiä jokin korvaava ilmaisu. **Kiertoilmauksen** avulla voit sanoa saman tai lähes saman asian toisella tavoin. Voit käyttää apunasi esimerkkejä, vastakohtia, yläkäsitteitä tai hakea apuja muista kielistä.

BERÄTTA MED EGNA ORD.

31 Jobba i grupp på tre personer. Var och en väljer text A, B eller C och refererar den på svenska med egna ord. Diskutera sedan frågorna i grupp.

A Metsä voittaa joulupukin

Pohjois-Euroopan suurimmat matkailualan messut järjestetään vuosittain Helsingissä. Matkamessut houkuttelevat paikalle kymmeniä tuhansia matkailusta kiinnostuneita ihmisiä ja satoja matkamyyjiä. Myös ulkomaalaisia messuvieraita on paljon. Suomi kiinnostaa erityisesti perheitä ja pariskuntia. Espanjalaisten mielestä Suomen vahvuuksia ovat elämysmatkailu ja upea luonto. He sanovat, että suomalainen metsä on ihana ja helppo paikka rentoutua. Espanjasta olisi tulossa enemmänkin turisteja matkailemaan Suomeen, mutta Suomen sisäisten lentojen hinnat ovat kalliita. Espanjalaiset jäävät Suomeen usein useammaksi päiväksi.

Myös Intiassa kiinnostus Suomeen on kasvamassa, vaikka vain harvalla on varaa matkustaa ulkomaille. Intialaiset odottavat matkoiltaan tyyliä ja hemmottelua. Monelle intialaiselle on ihmeellinen kokemus vain kahvitella ulkona, sillä Intiassa on koko vuoden niin kuuma, ettei se onnistu. Myös Lappi on herättänyt intialaisissa kiinnostusta. Lappi tarjoaa luksusta ja hiljaisuutta samassa paketissa. Joulupukin näkeminen ei ole kärkisijalla. Monet matkamyyjät toteavat kuitenkin, että suomalaiset eivät ole vielä oppineet myymään itseään upeana, monien mahdollisuuksien matkailumaana.

– Vad är det som lockar turister i Finland?

B Myönteistä Suomi-kuvaa myymässä

Suomalaiset ovat tunnetusti luotettavia, rehellisiä ja hieman ujoja. Euroopassa Suomeen yhdistetään puhdas luonto, hyvä koulutusjärjestelmä ja erityisesti muotoilu: Artekin huonekalut, Iittalan lasitavarat, Marimekon kankaat ja vaatteet sekä Arabian muumimukit, joita varsinkin nuoret vievät mielellään tuliaisina ulkomaille. Suomen kuva ulkomailla on myönteinen, mutta valitettavasti heikosti tunnettu. Ja mitä kauemmaksi mennään, sitä vaikeampaa on sijoittaa Suomi maailmankartalle.

Jatkossa Suomea tulisi brändätä maana, jonka vahvuuksia ovat osaaminen, puhtaus, koulutus ja muotoilu. Esimerkiksi opintotuen tasa-arvoisuus ja kotoa muuttaminen jo opintojen aikana ovat etuoikeuksia muihin maihin verrattuna. Myönteisen Suomi-kuvan markkinoinnissa meillä kaikilla on tärkeä tehtävä. Jokainen kohtaaminen ulkomaalaisten kanssa ja tapamme käyttäytyä muokkaavat kuvaa maastamme.

– Hur ska man marknadsföra Finland utomlands?

C Ruotsiin opiskelemaan

Tulevaisuuden suunnitelmat ja jatko-opinnot voivat tuskastuttaa. Oma ala voi olla hakusessa ja pääsykokeet ovat menneet penkin alle. Ratkaisu saattaa kuitenkin löytyä läheltä. Ruotsissa on 47 yliopistoa ja korkeakoulua, joiden opintovalikoima on monipuolinen. Koulutus on ilmaista EU-maiden kansalaisille, ja suomalaiset opiskelijat voivat saada opintotukea Suomesta. Opiskelemaan haetaan tavallisesti *antagning.se* -nettiportaalin kautta.

Yliopistoihin ja korkeakouluihin on usein helpompi päästä sisään kuin Suomessa. Suurin osa hakijoista valitaan lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen arvosanojen perusteella. Suomesta onkin viime vuosina moni lähtenyt Ruotsiin opiskelemaan esimerkiksi lääketiedettä välttyäkseen mahdolliselta vuosien pääsykoerumbalta. Opiskelu Ruotsissa on usein lisäksi käytännönläheisempää. Naapurimaassa kielen oppii hyvin ja luontevasti. Hyvä kielitaito voi avata uusia uria kotimaahan palatessa.

– Vilket land skulle du vilja studera i?

DEL 2

Ha det bra!

Kurssin toisen osan aiheina ovat hyvinvointi ja ihmissuhteet. Keskustelet henkilökohtaisen valmentajan (PT, *personlig tränare*) kanssa treenaamisesta. Tilaat lääkäriajan ja keskustelet lääkärin kanssa sairauksista. Kuulet kahden nuoren harrastuksista ja keskustelet omistasi. Pohdit myös ihmissuhteita.

TAVOITTEET

- osaat ruumiinosat
- osaat tilata ajan eri palveluihin
- osaat keskustella terveydestä ja liikunnasta
- osaat kertoa ihmissuhteista

TITTA OCH SVARA.

1 **A** Titta på gallupen, gör anteckningar och sammanfatta svaren.

1 Hur ofta går du till frissan?

2 Hur tar du hand om dig?

GÖR EN GALLUP.

1 **B** Gå runt i klassen och och ställ samma frågor som i övning 1A till dina klasskompisar.

SMÅPRATA.

2 Prata med kompisen eller i grupp.

1
Tycker du om att se på sport? Vilka grenar?

2
Var träffar du dina kompisar? Vad gör ni tillsammans?

3
När gick du senast till läkaren?

4
Vad brukar du äta till frukost?

5
Hur ofta äter du godis eller snabbmat?

6
Vilken tid går du och lägger dig under skolveckan?

7
Hur många timmar sover du per natt?

8
Hur håller du dig i form?

9
Med vem pratar du helst om dina tankar och känslor?

10
Vilka saker piggar upp dig?

FIXA STRULET.

3 Gör korta dialoger med kompisen.

1 du + din kompis

Sait lahjaksi leffalippuja, jotka ovat menossa vanhaksi.
Pyydä ystävää mukaan elokuviin. Lupaat tarjota lipun.

2 du + gyminstruktör

Kotiavaimesi ovat kadoksissa. Soita kuntosalille ja kysy,
onko niitä näkynyt.

3 du + din kompis

Olet luvannut tarjota kaverillesi kahvit. Huomaat kassalla, että lompakkosi
on jäänyt kotiin. Pahoittele tilannetta ja kysy, voiko kaverisi maksaa.

4 du + din kompis

Joudut siirtämään ystävän kanssa tapaamista viikolla,
koska sinun on luettava uusintakokeeseen.

5 du + din förälder

Tarvitset rahaa konserttilippuun ja edellisenä iltana oli kinaa kotiväen kanssa.
Sovittele tilannetta ja ehdota jonkin extran tekemistä rahan saamiseksi.

6 du + din vän

Olet väsyneenä sanonut jotain ikävää ystävällesi.
Pyydä anteeksi ja selitä käyttäytymistäsi.

KASVOT ANSIKTE

hud, -en iho

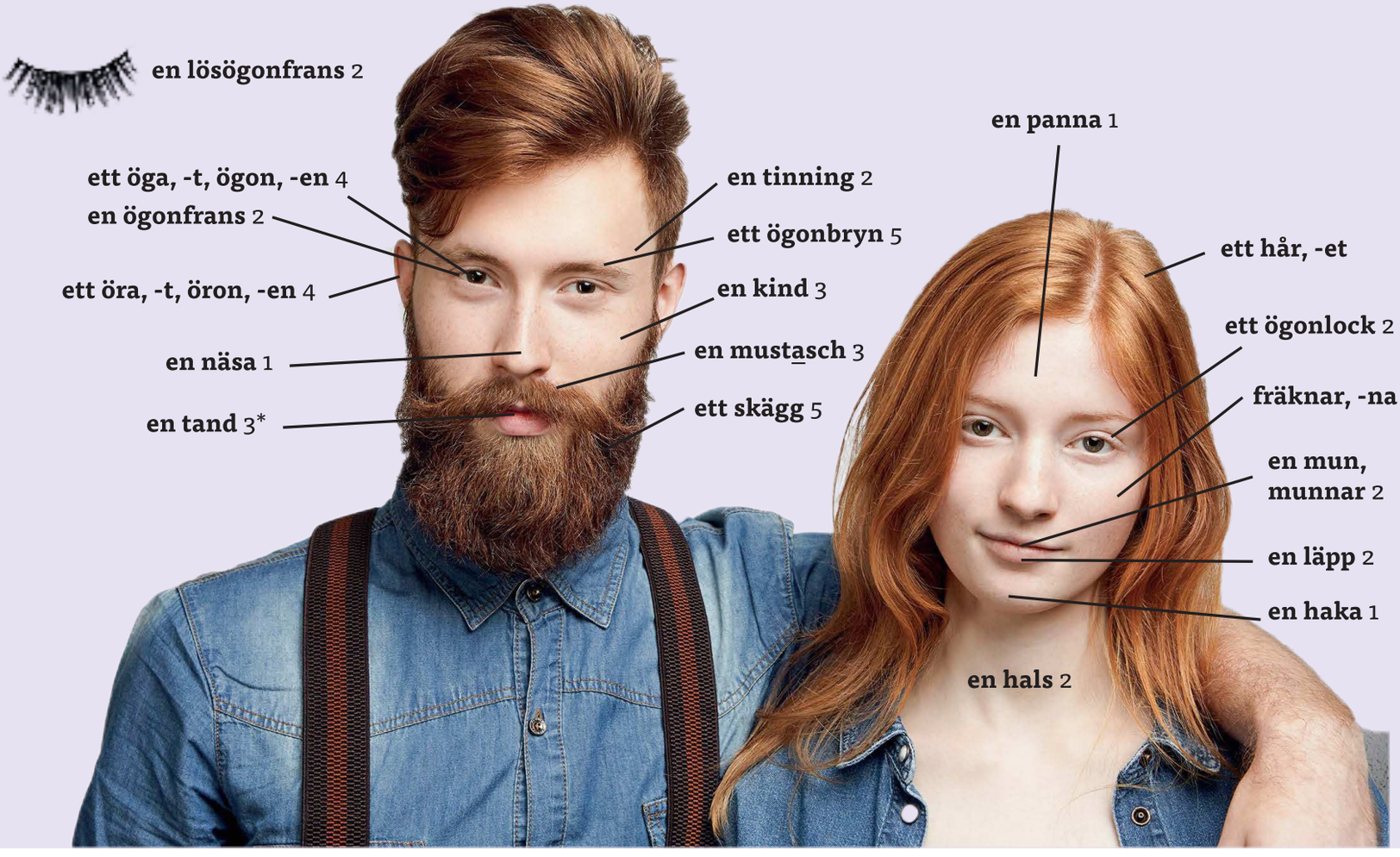

PRATA MED KOMPISEN.

4 Beskriv hur killen och tjejen på bilden ovan ser ut.

T. ex. Hennes ögon är vackra.
Han har ett smalt/brett ansikte.

Tema
UTSEENDE

KAMPAAJALLA — HOS FRISSAN

föönata	**föna** I
harjata hiukset	**borsta** I **håret**
hiukset auki	**utsläppt hår**
hiusgeeli	**en hårgelé** 3
hiuslakka	**en hårsprej/ hårspray** 3
hiuslenkki	**ett hårband** 5
hiuspinni	**en hårnål** 2
hiusvaha	**ett hårvax** 3
kammata hiukset	**kamma** I **sig**
kiharat/suorat hiukset	**lockigt/rakt hår**
kalju	**skallig, -t, -a, rakad skalle**
kampaus	**en frisyr** 3
laittaa hiukset (kampaus)	**sätta** IV **upp håret (i en frisyr), fixa** I **håret**
laittaa rullat	**lägga** IV **upp / rulla** I **håret på spolar**
letti	**en fläta** 1
lyhyet/pitkät hiukset	**kort/långt hår**
nuttura	**en knut** 2
otsatukka	**en lugg** 2
peruukki	**en peruk** 3
poninhäntä	**en hästsvans** 2
siili	**snaggat hår**
sivujakaus	**en sidbena** 1
tummat hiukset	**mörkt hår**
vaaleat hiukset	**ljust/blont hår**

SÖK PÅ NÄTET.

5 Kolla vilka bilder på tjejfrisyrer eller killfrisyrer ni hittar på nätet. Prata i grupp.

PRATA MED KOMPISEN.

6 Kolla på temaordlistan *Hos frissan* och fråga kompisen.

1 Vilka slags frisyrer gillar du och varför?

2 Gillar du kort eller långt hår bäst? Ljust eller mörkt? Rakt eller lockigt?

3 Hur brukar du fixa håret?

RUUMIINOSIA KROPPSDELAR

en hjärna 1 aivot
ett hjärta 4 sydän

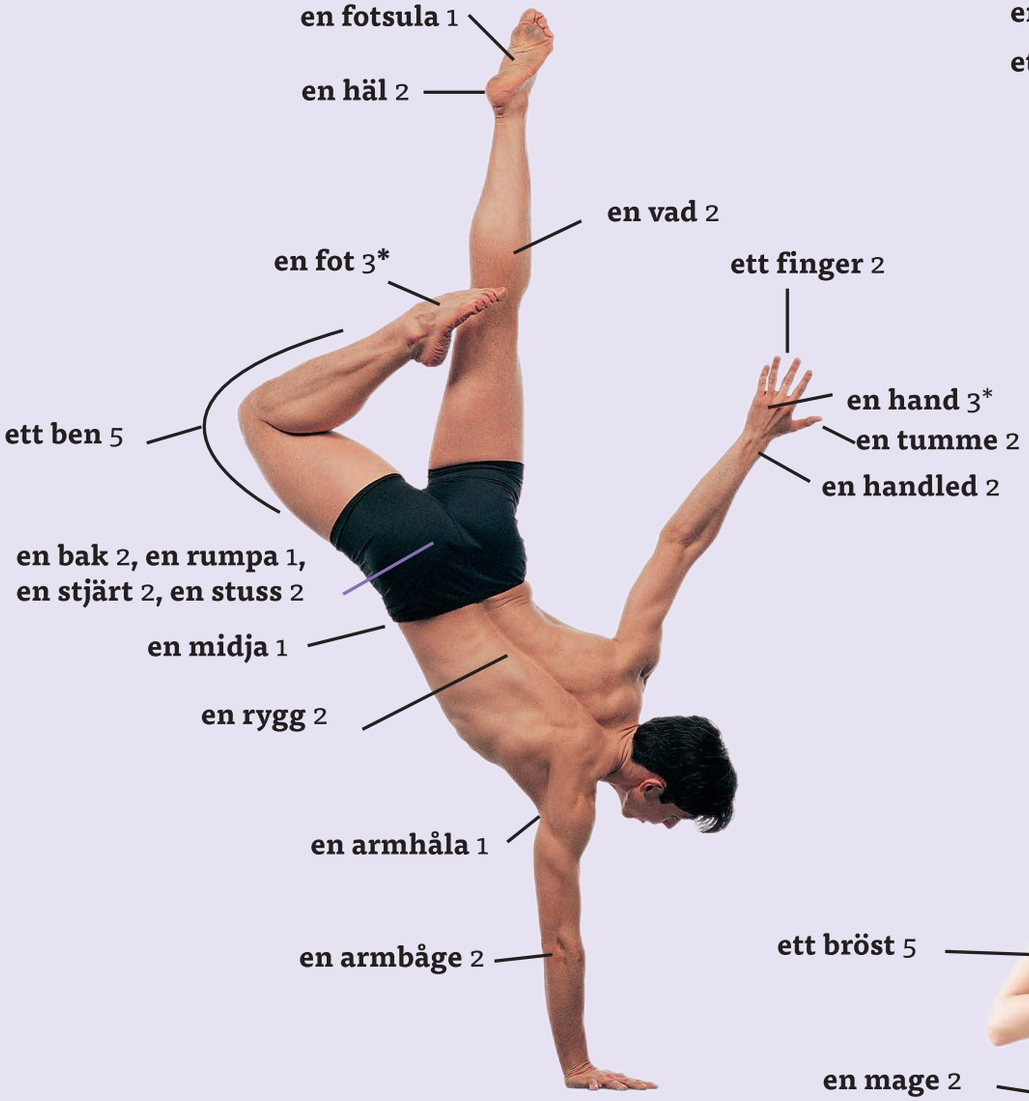

LYSSNA OCH FYLL I.

Lyssna på gallupen och fyll i satserna.

Vilken kroppsdel gillar du mest hos dig själv?

Ada Jag är nog mest nöjd med **1** _____. Jag skulle bli en perfekt maratonlöpare.

Oscar Oj, vilken svår fråga. Mina läppar kanske? Jag har **2** _____ och alla vill att jag ska kyssa dem. Nejdå... Jag bara skojade.

Markus Mina ögon! Jag har **3** _____, och folk brukar tro att jag har färgade kontaktlinser, men de är faktiskt äkta.

Amina Alla är alldeles för utseendefixerade. Det inre är viktigare än det yttre. Så jag svarar väl att jag gillar **4** _____ bäst!

Henry K **5** _____! När jag var yngre hade jag jättesmala armar – helt utan muskler. Förra året började jag träna på gym, och nu är jag faktiskt ganska **6** _____.

Lucas Kan jag svara **7** _____? När jag var liten trodde folk att jag var en flicka, men det brydde jag mig inte om.

Sofia Min starka och **8** _____. Jag blir nästan aldrig trött, hur mycket jag än anstränger mig.

LYSSNA OCH KRYSSA FÖR.

Precis frågade några ungdomar om det yttre är viktigt för dem. Hur svarade de?

Är det yttre viktigt för dig?

	JA	NEJ
1 Unni	☐	☐
2 Hampus	☐	☐
3 Olga	☐	☐
4 Kim	☐	☐
5 Maja	☐	☐
6 Agnes	☐	☐

SPELA IN.

9 **Hitta på ett gympapass på två minuter!**

hengittää sisään/ulos	andas I in/ut
hypätä	hoppa I
kääntyä	vända II
nostaa	lyfta II
rullata	rulla I
seistä yhdellä jalalla	stå IV på ett ben
taivuttaa	böja II
venytellä	stretcha I / tänja II
venyttää	sträcka II på sig
upp	ylös
ner	alas
framåt	eteenpäin
bakåt	taaksepäin
åt sidan	sivulle

DIALOG 1

Hos PT:n

Gyminstuktören Hej! Är det du som är Marcus?

Marcus Ja, precis. Jag skulle behöva hjälp att komma igång med träningen.

Gyminstuktören Vad kul! Varsågod och slå dig ner! Har du tränat något tidigare?

Marcus Nej. Inte alls. Jag sitter mest hemma framför datorn och spelar.

Gyminstuktören Okej... Vad vill du uppnå med träningen?

Marcus Jag vill bli snyggare. Framför allt skulle jag vilja ha mer muskler på överkroppen. Jag promenerar en del, så benen tränar jag ändå.

Gyminstuktören Alltså, fokus på överkroppen. Varför vill du bli mer vältränad?

Marcus Oj... Ska jag vara ärlig har jag precis börjat dejta, och de flesta tjejer vill ju ha vältränade killar. På dejtingsajterna ser man hur killar skryter med sina biceps och magmuskler.

Gyminstuktören Det kan du ha rätt i. Men det finns en sak som är viktigare, och det är att man mår bra. Och den som mår bra blir nästan alltid snyggare.

Marcus Vad menar du?

Gyminstuktören Jo, jag menar bara att våra kroppar funkar olika. En del får jättesnygga biceps på en gång. På andra märks det inte hur mycket de än tränar. Så jag kan inte lova dig några jättemuskler. Men jag kan lova att du kommer att må bättre.

Marcus Okej! Vi kör på det! Ska vi gå upp till gymmet på en gång?

LYSSNA OCH UPPREPA.

10 **A** Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 gyminstruktören
2 komma igång
3 träningen
4 promenerar
5 vältränad
6 på dejtingsajterna
7 biceps
8 Vi kör på det!

LÄS HÖGT.

10 **B** Läs dialogen *Hos PT:n* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

11 **A** Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *Hos PT:n*.

1 Kyllä, aivan. _____

2 Onpa kiva! Istu, ole hyvä! _____

3 Ei. En lainkaan. _____

4 okei _____

5 ennen kaikkea _____

6 No... Jos minun pitää olla rehellinen... _____

7 Siinä voit olla oikeassa. _____

8 Mitä tarkoitat? _____

9 Tehdään niin. _____

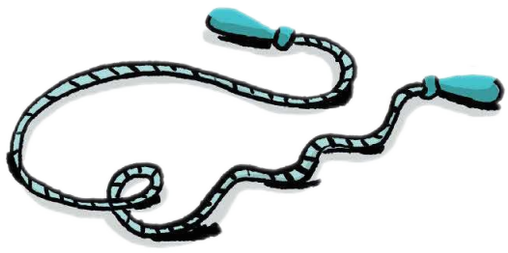

HA I BAKFICKAN.

11 **B** Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 päästä vauhtiin treenaamisessa

2 Oletko treenannut jotain aikaisemmin?

3 haluaisin saada enemmän lihaksia

4 kävelen jonkin verran

5 pojat kehuvat hauiksia ja vatsalihaksia

6 se, joka voi hyvin, näyttää melkein aina paremmalta

7 tarkoitan vain, että kroppamme toimivat eri tavalla

8 saman tien

LÄS OCH KRYSSA FÖR.

12 Läs ordlistan och kryssa för viktiga ord för dig.

Tema
Utseende

PITÄÄ ITSENSÄ KUNNOSSA HÅLLA SIG I FORM

harjoitteluohjelma	**ett träningsprogram** 5
hauislihakset	**biceps, -en**
hikoilla	**svettas** I
juoksulenkki	**en löprunda** 1
kuntopyörä	**en motionscykel** 2
kävellä	**promenera** I
käydä salilla	**gå** IV **på gym**
laihtua	**gå** IV **ner i vikt**
lepo	**vila, -n**
lihaksikas	**muskulös, -t, -a**
lihas	**en muskel** 3
lihoa	**gå** IV **upp i vikt**
liikkua	**motionera** I, **röra** II **(på) sig**
nostaa painoja	**lyfta** II **tyngder/vikter**
nostaa rautaa	**lyfta** II **skrot**
pitää itsensä kunnossa	**hålla** IV **sig i trim/form**
polkea (kuntopyörää)	**trampa** I
punnerrus	**en armhävning** 2
ruokailutottumukset	**matvanor, -na**
ruokavalio	**en diet** 3
ryhmäliikuntatunti	**en gruppträningsklass** 3
sisätiloissa	**inomhus, inne**
treenata	**träna** I
treeni	**en träning** 2, **ett (tränings)pass** 5, **ett gympass** 5
ulkona	**utomhus, ute**
varusteet	**en utrustning** 2
vatsalihasliike	**en situp, situps**
venytellä	**stretcha** I, **tänja** II

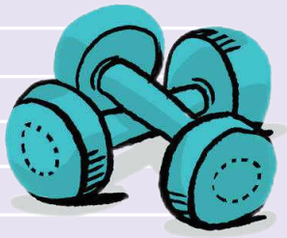

SÖK PÅ NÄTET.

13 Sök information antingen om träning på gym eller om gruppträningsklasser på svenska. Berätta och visa för kompisen. Du kan också leta efter en video eller podd.

SMÅPRATA.

14 Prata med kompisen eller i grupp.

1 Går du på gym? Hur ofta och vad tränar du?

2 Har du en PT? Kan du tänka dig att skaffa en? Vilket slags program skulle du vilja ha?

3 Berätta om dina matvanor.

PRATA MED KOMPISEN.

15 Prata med gyminstruktören. Hitta på dina repliker. Turas om.

Gyminstruktören: Hej och välkommen!

1 *Du:*

Gyminstruktören: Varsågod och slå dig ner! Har du tränat något tidigare?

2 *Du:*

Gyminstruktören: Okej. Vad vill du uppnå med träningen?

3 *Du:*

Gyminstruktören: Jaha. Hur ofta hinner du träna?

4 *Du:*

LÄS OCH FYLL I.

16 Skriv adjektiven.

Tema
UTSEENDE

ADJEKTIIVEJA	ADJEKTIV
heikko >< vahva	**svag, -t, -a ><** 1 _____
kapea >< leveä	**smal, -t, -a >< bred, brett, breda**
kevyt >< painava	**lätt, -, -a >< tung, -t, -a**
laiha >< paksu, lihava	**mager, -t, magra >< tjock, -t, -a / fet, -t, -a**
lyhyt >< pitkä	**kort, -, -a ><** 2 _____
nuori >< vanha	3 _____ **>< gammal, -t, gamla**
pieni >< iso	**liten, litet, lilla, små ><** 4 _____
pitkänomainen >< pyöreä	**avlång, -t, -a >< rund, runt, runda**
vaalea >< tumma	**ljus,- t, -s / blon/d, -t , -da ><** 5 _____

LYSSNA OCH BESKRIV.

17 Hur ser hen ut? Du hör en beskrivning av en person. Skriv upp nyckelord och upprepa beskrivningen kort på svenska med egna ord.

1 _____

_____

2 _____

_____

3 _____

_____

4 _____

_____

5 _____

_____

SÖK PÅ NÄTET.

18 Sök bilder på nätet på olika personer. Beskriv personerna.

1 Hur ser han eller hon ut i ansiktet?

2 Hurdant hår har han eller hon?

3 Vad kan du säga om kroppen?

DIALOG 2

Hos doktorn

Läkaren Hej, hur kan jag hjälpa dig?
Kalle Alltså … jag har en hemsk hosta.
Läkaren Jaha, hur länge har den pågått?
Kalle Tja, ungefär en vecka. Och det blir hela tiden värre.
Läkaren Är hostan torr eller hackig? Hostar du mest på dagen eller på natten?
Kalle Den är ganska torr. Jag hostar mest på natten.
Läkaren Har du andra symptom?
Kalle Ja, det har jag faktiskt. Jag har ont i huvudet och muskelvärk.
Läkaren Har du tagit tempen, förresten?
Kalle Visst, jag hade lite feber, typ 37,2.
Läkaren Jag ska undersöka dig nu. Först känner jag på halsen, sen lyssnar jag på lungorna. Ta av dig tröjan, är du snäll.
Kalle Okej.
Läkaren Du verkar vara kraftigt förkyld. Jag rekommenderar att du vilar hemma och dricker mycket, till exempel kokt vatten med honung. Egentligen finns det ingen medicin eftersom det är virusbaserat.
Kalle Okej, då får jag chilla ett par dagar hemma. Tack och hej!

LYSSNA OCH UPPREPA.

19 **A** Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 hosta
2 pågått
3 ungefär
4 ont i huvudet
5 ta av dig
6 kraftigt förkyld
7 kokt vatten med honung
8 egentligen
9 medicin
10 virusbaserat

LÄS HÖGT.

19 **B** Läs dialogen *Hos doktorn* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

20 **A** Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *Hos doktorn*.

1 siis / no _____
2 vai niin _____
3 no _____
4 muuten _____
5 toki _____
6 tyyliin _____
7 ole hyvä _____
8 esimerkiksi _____

HA I BAKFICKAN.

20 **B** Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 kamala yskä _____
2 kuinka kauan _____
3 muita oireita _____
4 minulla on pää kipeä _____
5 lihassärkyä _____
6 mitannut kuumeen _____
7 vähän kuumetta _____
8 ensin tunnustelen... _____
9 sitten kuuntelen... _____
10 vilustunut _____
11 suosittelen _____
12 lepäät kotona _____
13 ei ole lääkettä _____

BRA att veta

VOINNISTA JA TERVEYDESTÄ KESKUSTELU

Jag känner mig yr.

– **Hur mår du? / Hur är det (med dig)?**	– Miten sinä voit?
– **Vad har hänt dig?**	– Mitä sinulle on tapahtunut?
– **Tack, jag mår bra. Själv då?**	– Kiitos, voin hyvin. Entä itse?
– **Jag är frisk.**	– Olen terve.
– **Jag har varit lite sjuk / krasslig.**	– Olen ollut vähän kipeä.
– **Jag fryser.**	– Minua paleltaa.
– **Jag mår dåligt och känner mig nere/deppig/deprimerad.**	– Voin huonosti ja tunnen itseni masentuneeksi.
– **Jag mår illa. Jag måste kräkas.**	– Voin pahoin. Minun täytyy oksentaa.
– **Jag har hosta/snuva/feber.**	– Minulla on yskä/nuha/kuumetta.
– **Jag har ont i magen/huvudet/ryggen.**	– Minulla on vatsa/pää/selkä kipeä.
– **Jag bröt benet/armen.**	– Minulta murtui jalka/käsivarsi.
– **Jag har mens.**	– Minulla on kuukautiset.
– **Jag känner mig yr.**	– Minua pyörryttää.
– **Vad tråkigt!**	– Onpa ikävää!
– **Lägg dig ett tag.**	– Mene pitkäksesi hetkeksi.
– **Krya på dig!**	– Parane pian!

Tema
HÄLSA OCH OHÄLSA

LÄÄKÄRISSÄ	HOS LÄKAREN
ensiapu, akuutti	**akut, -en**
kipu	**värk, -en, smärta, -n**
laastari	**ett plåster** 5
lähete	**en remiss** 3
lääke	**en medicin** 3
lääkäri	**en läkare** 5
oire	**ett symptom/symtom** 5
potilas	**en patient** 3
resepti	**ett recept** 5
sairaala	**ett sjukhus** 5
sairaanhoitaja	**en sjuksköterska** 1
terveyskeskus	**en hälsocentral** 3 (f.sv.), **en vårdcentral** (s.sv.)

MITÄ ON TAPAHTUNUT? VAD HAR HÄNT?

aivastaa	**nysa** II
hoitaa	**sköta** II **(om) något**
kompastua	**snubbla** I
käydä terapiassa	**gå** IV **i terapi**
laihduttaa	**banta** I
liukastua	**halka** I
loukkaantua	**skada** I **sig**
mitata kuume	**ta** IV **tempen**
mitata verenpaine	**mäta** II **blodtrycket**
murtaa käsi	**bryta** IV **armen**
niistää nenänsä	**snyta** IV **sig**
nyrjäyttää jalka	**stuka** I **foten**
ottaa kokeita/näytteitä	**ta** IV **prover**
parantaa (sairaus)	**bota** I
pyörtyä	**svimma** I
rokottaa	**vaccinera** I
tutkia	**undersöka** II
vuotaa verta	**blöda** II
yskiä	**hosta** I

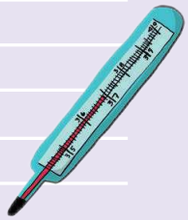

KUINKA VOIT? HUR MÅR DU?

alipainoinen	**undervikt, -t, -a**
herkkä, hellä	**öm, -t, -ma**
sairas	**sjuk, -t, -a**
terve	**frisk, -t, -a**
terveellinen	**hälsosam, -t, -ma**
turvonnut	**svull/en, -et, -na**
vakava	**allvarlig, -t, -a**
vilustunut	**förkyl/d, -t, -da**
ylipainoinen	**överviktig, -t, -a**

SAIRAUKSIA SJUKDOMAR

dementia	**demens, -en**
diabetes	**diabetes, -en**
flunssa	**en förkylning** 2
ihottuma	**eksem, -et, ett utslag** 5
kuume	**feber, -n**
masennus	**depression, -en**
nuha	**snuva, -n**
reuma	**artrit, -en**
ripuli	**diarré, -n**
syömishäiriö	**en ätstörning** 2
syöpä	**cancer, -en**
tulehdus	**en inflammation** 3
yskä	**hosta, -n**

REAGERA RÄTT.

21 Gamla skolkompisarna Lena och Kalle råkar ses på stan. Lyssna på dialogen och välj nästa replik som passar bäst i sammanhanget.

1 Vad svarar Kalle?
- **a** Stackars dig.
- **b** Vad kul!
- **c** Ingen orsak.

2 Vad svarar Kalle?
- **a** Vilken kö!
- **b** Krya på dig!
- **c** Äntligen är jag framme!

3 Vad svarar Lena?
- **a** Wow, grattis!
- **b** Åh, vad vi har längtat efter er!
- **c** Jodå, jag ska säga till!

4 Vad svarar Kalle?
- **a** I somras.
- **b** I julas.
- **c** I sommar.

PRATA MED KOMPISEN.

22 Hitta på en dialog mellan läkare och patient. Turas om.

Läkaren: Hei, miten voin auttaa sinua?

1 *Du:*

Läkaren: Vai niin, kuinka kauan se on jatkunut?

2 *Du:*

Läkaren: Mitä oireita sinulla on?

3 *Du:*

Läkaren: Muuten, oletko mitannut kuumetta?

4 *Du:*

Läkaren: Haluan tutkia sinut. Ensin mittaan verenpaineen.

5 *Du:*

PRATA MED KOMPISEN.

23 Kompisarna pratar om hälsa. A börjar.

A	B
1 **Vilustutko helposti?**	1 Blir du lätt förkyld?
2 Egentligen inte, för jag försöker (att) träna lagom och äta hälsosamt.	2 **En oikeastaan, sillä yritän treenata sopivasti ja syödä terveellisesti.**
3 **Minulla on vatsa kipeä melkein joka viikko.**	3 Jag har ont i magen nästan varje vecka.
4 Vad tråkigt! Har du varit hos läkaren? / Har du besökt en läkare?	4 **Onpa ikävää! Oletko käynyt lääkärissä?**
5 **Kyllä. Viime viikolla otettiin verikokeita.**	5 Ja. Förra veckan togs (det) blodprover.
6 Okej, när får du veta resultaten?	6 **Okei, milloin saat tietää tulokset?**
7 **Lääkäri soittaa minulle, jos se on jotain vakavaa.**	7 Läkaren ringer (till) mig om det är något allvarligt.
8 Hoppas (att) allt går bra! Har du ändå gått på gym?	8 **Toivottavasti kaikki menee hyvin! Oletko kuitenkin käynyt salilla?**
9 **Joo, olen nostellut kevyitä painoja. Entä itse?**	9 Jo, jag har lyft lätta vikter/tyngder. Själv då?
10 Äsch, jag har inte sprungit/löpt/joggat på en månad. Jag har inte varit sugen. / Jag har inte haft lust.	10 **Äsh, en ole juossut kuukauteen. Ei ole huvittanut.**

PRATA MED KOMPISEN.

24 Fråga varandra vilka besvär ungdomarna har och ge råd.

1 *Linus:* ei liiku tarpeeksi, lihonut ja aina nuha
→ liikunnan aloittaminen, esim. kävely

2 *Felix:* outoja oireita: kipuja eri puolilla, käsi, olkapää...
→ mene lääkäriin tutkimuksiin

3 *Eva:* ei koskaan urheillut tai käynyt salilla
→ kokeilla eri lajeja, ehkä oma PT

4 *Sara:* haluaa enemmän lihaksia, ei aikaa treenata
→ vatsalihasliikkeitä ja punnerruksia joka ilta kotona

LYSSNA OCH FYLL I.

25 **A** Lyssna och fyll i dialogen.

Boka tid hos frisören

Frisören Frisörgruppen City, du pratar med Benny!

Malin Hej, jag heter Malin. Jag skulle vilja **1** _____.

Frisören Javisst. Vad vill du göra?

Malin Jag vill **2** _____, och sedan skulle jag vilja **3** _____.

Frisören När vill du komma hit?

Malin Så snart som möjligt. Har ni någon **4** _____ den här veckan?

Frisören Ja, vi har en ledig tid på tisdag klockan fem. Skulle det passa?

Malin Det passar jättebra.

Frisören Då bokar jag in dig för klippning och hårfärgning på tisdag **5** _____. Hur var namnet?

Malin Malin Ekblom.

Frisören Då är du välkommen hit på tisdag, Malin!

LÄS HÖGT.

25 **B** Läs dialogen *Boka tid hos frisören* högt med din kompis.

LYSSNA OCH FYLL I.

26 **A** Lyssna och fyll i dialogen.

Boka tid hos tandläkaren

Alvar Hej, jag heter Alvar Lindkvist. Jag har problem med **1** _____.

Tandläkaren Ojdå. Det kan göra ont! Kan jag få ditt personnummer?

Alvar **2** _____.

Tandläkaren Ja, där har vi dig. Vi har tyvärr väldigt fullbokat de kommande veckorna. Den första lediga tiden jag har är måndag den **3** _____.

Alvar Så sent? Men det är ju om tre veckor. Jag har faktiskt väldigt ont.

Tandläkaren Ja, jag förstår. Jag skulle föreslå att du går till vår akuttandläkare. De har öppet sju dagar i veckan, och du behöver inte boka tid. Det är bara att **4** _____ och sitta och vänta.

Alvar Okej. Det låter bra. Jag tror inte jag klarar tre veckor till med den här tandvärken. Var ligger mottagningen?

Tandläkaren Den ligger på Fleminggatan **5** _____. Entrén är på baksidan av huset.

Alvar Tack, vad bra!

Tandläkaren Hoppas att det löser sig. Hej då!

Alvar Hej!

LÄS HÖGT.

26 **B** Läs dialogen *Boka tid hos tandläkaren* högt med din kompis.

JOBBA MED KOMPISEN.

27 **Ring och boka tid. Välj den service som intresserar dig. Turas om.**

nagellackning	kynsien lakkaus → ensi viikolla torstaina klo 18.30
herrfrisör	pesu ja leikkaus → tänä iltana klo 16.45
massage	kahden viikon kuluttua → keskiviikkona klo 20.15
hårklippning	leikkaus ja kampaus → ylihuomenna klo 12.45
skolkurator	keskustelemaan elämäntilanteesta → ensi viikolla maanantaiaamuna
psykolog	ongelmatilanne → tiistaina koulun jälkeen klo 13.30
läkare	sairaus/loukkaantuminen → puolen tunnin päästä

Tervehdys ja paikka + esittely

Tervehdys + esittely. Pyydä palvelua + toivomasi ajankohta.

Kysy tarkentava kysymys.

Vastaus kysymykseen.

Ehdota sopivat ajat.

Kerro sopiva aika.

Toista aika. Kysy nimi.

Sano nimesi kirjain kirjaimelta.

Toivota tervetulleeksi.

Lopputervehdys.

TITTA OCH BERÄTTA.

28 Precis intervjuade Maja och Victor i Stockholm. Titta på intervjun och skriv upp nyckelord. Berätta kort om innehållet på svenska.

Maja om cheerleading

1 Vad är cheerleading?

2 Hur länge har hon hållit på med det?

3 Vad har den här hobbyn gett Maja?

4 Vilken roll spelar utseendet i den här hobbyn?

Victor om parkour

1 Vad är parkour?

2 Hur länge har Victor hållit på med det?

3 Vilka egenskaper krävs det för att träna parkour?

4 Var kan man träna parkour?

5 Vad får Victor ut av den här hobbyn?

JOBBA MED KOMPISEN ELLER I GRUPP.

29 **Gör dialoger där ni antingen stämmer en träff eller avbokar den.**

1 kahville + autetaan läksyissä → huomenna koulun jälkeen
2 pelaamaan tennistä/sulkista/golfia → lauantaina klo 9
3 kokeilemaan autolla/mopolla ajoa → tänä iltana metsään
4 leffailta meillä kotona, vuokrataan leffa netistä → milloin sopii?
5 peli-ilta lauantaina perutaan → sukulainen yllättäen kylään
6 juoksulenkki perutaan → vilustunut: pää ja maha kipeä

TITTA OCH SVARA.

30 **A** **Maja och Victor gör en tankekarta om att vara tillsammans. Lyssna och kombinera orden ihop med förklaringen i rätt ordning.**

1 **haffa** _____ tapailla epävirallisesti
2 **stöta** _____ kiinnostua jostakusta
3 **på G** _____ seurustella virallisesti
4 **officiellt** _____ osoittaa ohimennen kiinnostuksensa

DISKUTERA I GRUPP.

30 **B** **Diskutera temat. Vad tycker ni om att vara tillsammans?**

1 Vad tycker du om att dejta?
2 Varför vill man vara tillsammans med nån?
3 I vilken ålder är det okej att vara tillsammans?
4 Vilka överraskningar kan man hitta på?
5 Vad grälar man om?
6 Är det okej att vara svartsjuk?
7 Hur tillbringar man tiden tillsammans?
8 Har du nånsin varit kär?
9 Beskriv din drömtjej/-kille?

SKAPA TILLSAMMANS.

31 Gör en tankekarta om *välmående* eller *välbefinnande* i grupp. Berätta och diskutera samtidigt som ni gör den.

KÄNN EFTER!

32 Reagera muntligt på meddelandena. Kompisen läser meddelandet högt för dig och du reagerar.

inställ/d, -t, -da peruttu
en avi 3 saapumisilmoitus
ett dike 4 oja
förstör/d, -t, -da tuhottu
en reflex 3 heijastin

Vad kul!
Grymt!
Skitkul!
Vad spännande!
Jättefint!
Super!

Vad tråkigt!
Så läskigt!
Vad hemskt!
Ojdå!
Va fan?
Äsch!

1 Lektionen är inställd idag pga sjukdom.

2 Du har fått en avi från posten!

3 Nån ringer till mig hela tiden från ett okänt nummer!

4 Tyvärr måste jag avboka din tid hos oss i morgon. Vi messas!

5 Hej, dåliga nyheter! Jag körde i diket. Din bil är förstörd. Jag återkommer!

6 Jag fick en reflex på köpet. Vill nån ha den?

7 Tja! Vill du komma med på en stugresa till Tahko i helgen? Ett glatt gäng på 4–6 pers.

8 Ring till din tandläkare genast.

9 Missade bussen, är sen!

10 Gissa va? Jag blev utvald till en reklamfilm!

TYCK TILL!

33 **Tyck till om påståendena och motivera dina åsikter.**

1. Jag är hellre singel än i parförhållande.
2. Ingen borde gifta sig före 30.
3. Selfies förbättrar självförtroendet.
4. Det yttre spelar ingen roll för mig, det är insidan som räknas.
5. Kampen mot kroppshår är överdriven.
6. Medicin borde säljas i närbutiken.

KOM ÖVERENS.

34 **Jobba med kompisen eller tre och tre.**
Kom överens i grupp om hur ni tillbringar kvällen.

Fredagsmys	**Spela badminton**	**Gå på restaurang**
+ rentoutua läheisten kanssa + kotisohva + hyvää syötävää	+ kunto nousee + tapaa kavereita + hyvä olo jälkeenpäin	+ nauttia valmiista ruuasta + palvelu pelaa + ihana tunnelma
– tylsää – pitää mennä kauppaan – pitäisi siivota	– ei jaksa – hikoilee – pitää etsiä urheilukamat	– viimeksi ruoka ei hyvää – maksaa paljon – ei ole vegaaniruokaa yms.

JOBBA MED KOMPISEN ELLER TRE OCH TRE.

Var och en väljer notis A, B eller C, läser den högt och ställer sedan frågorna till de andra.

A Öva först uttalet.

1 spenderar
2 enligt analysföretaget
3 ekonomer
4 sparar in
5 ett läppstift istället för
6 tonåringar
7 hygien
8 skillnad
9 delar upp
10 könen
11 räknat ut
12 skönhetsprodukter

Smink för miljarder

Fyra miljarder kronor. Så mycket spenderar svenska folket på smink enligt analysföretaget Marketline. Statistiken visar också att människor köper mycket smink även i kristider – och många ekonomer pratar om *Läppstiftsindexet*. Det betyder att den som har dåligt med pengar sparar in på saker som är dyrare än smink. Man köper ett läppstift istället för en vinterjacka.

Även ungdomar köper mycket smink och svenska tonåringar använder 33 procent av fickpengarna på smink och hygien. Skillnaden är dock stor om man delar upp siffrorna mellan könen. Swedbank har räknat ut att pojkarna spenderar 8 procent och flickorna 59 procent av sina fickpengar på skönhetsprodukter.

– Vilka saker köper du mera sällan om du har ont om pengar?
– Vad spenderar du och dina kompisar era pengar på?

B Öva först uttalet.

1 storstadsområden
2 samkönade
3 gifter sig
4 Göteborg
5 omgivningar
6 registrerat partnerskap
7 könsneutral
8 totalt

Flest homovigslar i Stockholm

Homoäktenskap är vanligast i Sveriges storstadsområden. Siffror från Statistiska Centralbyrån visar att 70 procent av alla samkönade par gifter sig i Stockholm, Göteborg och Malmö med omgivningar.

Sverige var ett av de första länderna där samkönade par fick gifta sig. 1995 blev det lagligt med något som kallades registrerat partnerskap och 2009 blev äktenskapslagen helt könsneutral. Nu spelar det alltså ingen roll om det är en kvinna och en man, två män eller två kvinnor som ingår äktenskap i Sverige. Totalt är cirka 10 000 svenskar gifta med en person av samma kön.

– Kan samkönade par ha barn?
– Vill du gifta dig? Varför?

C Öva först uttalet.

1 OECD
2 förklaring
3 informationskampanjer
4 går på tobaksreklamen
5 cigaretterna
6 ekonomiska skäl
7 snus
8 högst

Sverige allt mer rökfritt

Sverige är Europas mest rökfria land, enligt en undersökning från organisationen OECD. 12 procent av svenskarna röker, vilket är hälften så många som i exempelvis Grekland, Ungern och Lettland. En förklaring är alla stora informationskampanjer som gör att svenskarna inte går på tobaksreklamen. Cigaretterna är dessutom dyra, vilket gör att många väljer bort rökningen av ekonomiska skäl.

Dessutom byter många svenskar ut cigaretterna mot snus. Runt elva procent av svenskarna snusar regelbundet, vilket är högst i världen. Finland har något fler rökare än Sverige, men färre än i många andra länder. Cirka 15 procent av finländarna är rökare.

– Vad är din attityd till rökning?
– Varför börjar man röka?

BERÄTTA MED EGNA ORD.

36 Jobba i grupp på tre personer. Var och en väljer text A, B eller C och refererar den på svenska med egna ord. Diskutera sedan frågorna i grupp.

A Liian vähän liikuntaa

Suomalaiset lapset ja nuoret liikkuvat aivan liian vähän. Tutkimusten mukaan vain joka kymmenes 15-vuotias liikkuu tarpeeksi. Joka viides ekaluokkalainen on koulun aloittaessaan ylipainoinen. Liikkumattomuuden aiheuttama hintalappu valtiolle ja kunnille on jo nyt noin 3–4 miljardia vuosittain: diabetes, sairauslomat ja varhaiseläkkeet ovat näistä erimerkkejä. Moni asia on muuttunut yhteiskunnassa viime vuosikymmenten aikana. Autoja ja muita elämää helpottavia laitteita on tullut koko ajan lisää. Lapset eivät pompi, juokse ja kiipeile, jos vanhemmat eivät kannusta siihen. Koululiikuntaa on vähän, vaikka liikkuminen parantaisi tarkkaavaisuutta ja oppimiskykyä.

Nuoria pitäisi myös kuunnella koululiikuntaa mietittäessä. Koulupihojen pitäisi tarjota mahdollisuuksia urheiluun, esimerkiksi koripallon pelaamiseen. Nuori Urheilija -tutkimuksessa 14–15-vuotiaat nuoret kertoivat, että tärkeintä on harrastuksesta nauttiminen, tavoitteet tulevat vasta toisena. Lisäksi monet lopettavat harrastuksensa kustannusten vuoksi.

– Vad skulle få ungdomar att motionera mera?

B Onnellinen ihminen

Onko tavoitteenasi onnellisempi elämä? Suomessa 850 000 ihmistä syö mielialalääkkeitä tai unilääkkeitä. Masennus on tavallisin syy varhaiseläkkeelle joutumiseen nuorten keskuudessa. Asiantuntijat jakavat erilaisia vinkkejä, miten parantaa elämänlaatua. Vastaus voi olla lähempänä kuin arvaatkaan. Arkielämästä nauttiminen on yksi avain onneen. On tärkeää löytää tasapaino työn tai opiskelun ja arjen välillä. Raha ja materia eivät välttämättä tuo onnea – eivätkä vähennä yksinäisyyttä.

Sosiaalinen elämä oikeiden ihmisten kanssa voi tuoda sisältöä ja onnea ihmiselle. Nauraminen ja huumori pidentävät ikää ja lisäävät elämänlaatua. Ihminen tarvitsee rentoutumista ja lepoa ollakseen onnellinen. Turvallisuus, perhe ja harrastukset ovat tärkeitä. Harrastukset voivat olla mitä vain urheilusta oopperan katseluun. Kannattaa pitää aistit auki ja uskaltaa kokeilla erilaisia elämyksiä vaikkapa taiteen parissa.

– Vad gör dig lycklig?

C Lemmikin etuja

Koira vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin positiivisesti. Liikutaan enemmän ja todennäköisemmin myös huonolla ilmalla. Jos on vahva suhde koiraan, se auttaa luomaan suhteita myös ihmisiin, koska koiranomistajat ovat empaattisempia ja itsevarmempia. Koira voi pelastaa omistajansa hengen, koska osa koirista tunnistaa sairauden hajun perusteella. Jo pelkästään kun katsoo koiraa, ihmisestä tulee onnellisempi ja iloisempi. Koiran silittäminen rauhoittaa ja rentouttaa ja vähentää stressiä.

Koira opettaa ihmiselle kärsivällisyyttä, kun sitä kouluttaa. Koira osaa myös lukea ihmisen tunteita hyvin ja on tukena, jos on paha mieli. Lapset jotka ovat allergisia koirille, mutta elävät koirien kanssa ensimmäisen elinvuotensa, kärsivät vähemmän ihottumasta. Vanhukset, joilla on koira, kärsivät vähemmän masennuksesta. Monet kokevat, että koiranomistajaa on helpompi lähestyä, joten koiran omistaja ei oikeastaan koskaan ole yksin.

– Har du eller skulle du vilja ha ett sällskapsdjur?

DEL 3

Festdags

Kurssin kolmannessa osassa keskitytään juhlimiseen ja kulttuuriin. Kurkistat pohjoismaiseen juhlakalenteriin ja saat tietoa, kuinka pukeutua juhliin vaatekoodin mukaisesti. Tukholmalainen Maja kertoo, miten ylioppilaaksi tuloa juhlitaan Ruotsissa ja suomenruotsalainen Ina opiskelijoiden pöytäjuhlaetiketistä. Tutustut myös suomalaisen ylioppilasjuhlan valmistelemiseen ja rantabileiden järjestämiseen sekä suunnittelet juhlien järjestämistä myös itse.

TAVOITTEET

- osaat keskustella juhlapäivien viettämisestä ja juhlien järjestämisestä
- osaat pitää juhlapuheen
- saat tietoa opiskelijakuntien illanvietoista Ruotsissa ja Suomessa
- saat tietoa pohjoismaiden juhlapäivistä

TITTA OCH SVARA.

1 **A** Titta på gallupen, gör anteckningar och sammanfatta svaren.

1 Hur syns kultur i ditt liv?

2 Vad är viktigt i ditt liv just nu?

GÖR GALLUP.

1 **B** Gå runt i klassen och ställ samma frågor som i övning 1A till dina klasskompisar.

LÄS OCH PRATA I GRUPP.

2 Vilka högtidsdagar har vi i årskalendern? Läs vad som berättas om olika högtider och svara på frågorna i grupp.

Tjugondedag Knut ★ den 13 januari

Den 13 januari är det julgransplundring runt om i Sverige. Det här är en stor fest, framför allt för familjer med barn. Man kastar ut julgranen, tar bort alla julsaker och äter upp det sista julgodiset.

– Brukar ni ha en julgran hemma hos er? Är den äkta eller av plast? Vilka klär den hos er? När kastas den ut?

Fettisdagen

För många svenskar startar påsken redan i februari. Den första tisdagen i fastan kallas för fettisdagen, och det är då man egentligen ska börja äta semlor.

– Äter du helst semlor med sylt eller mandelmassa?

Alla hjärtans dag ★ den 14 februari

– Vad tycker du om den här festdagen? Hur firar du Alla hjärtans dag?

Våffeldagen ★ den 25 mars

Den 25 mars är det våffeldagen, alltså en dag då många äter våfflor. Våffeldagen är en märklig högtid, för den bygger på ett stort missförstånd. Den 25 mars är egentligen den dag då man firar Jungfru Maria, alltså Jesus mamma. Hon kallas ibland för Vår fru och därför säger man Vår fru-dagen på svenska. Någon tyckte att Vår fru-dagen lät som Våffeldagen, så nu äter svenskarna våfflor den här dagen!

– Borde vi också fira Våffeldagen här i Finland? Varför / Varför inte?

Första april ★ den 1 april

– Brukar du lura någon eller har du blivit lurad den första april? Ge ett exempel.

Påsk

– Har ni speciella påsktraditioner hemma hos er? Vad brukar ni äta på påsken?

Glad påsk!

Valborg och Första maj ★ den 30 april och den 1 maj

– Med vilka och var firar du Valborg och första maj? Vad äter och dricker du?

Mors dag och Fars dag

– När och hur firar vi Mors dag och Fars dag i Finland?

Midsommar

– Hur firar du midsommar?
Berätta om din senaste midsommar.

Glad midsommar!

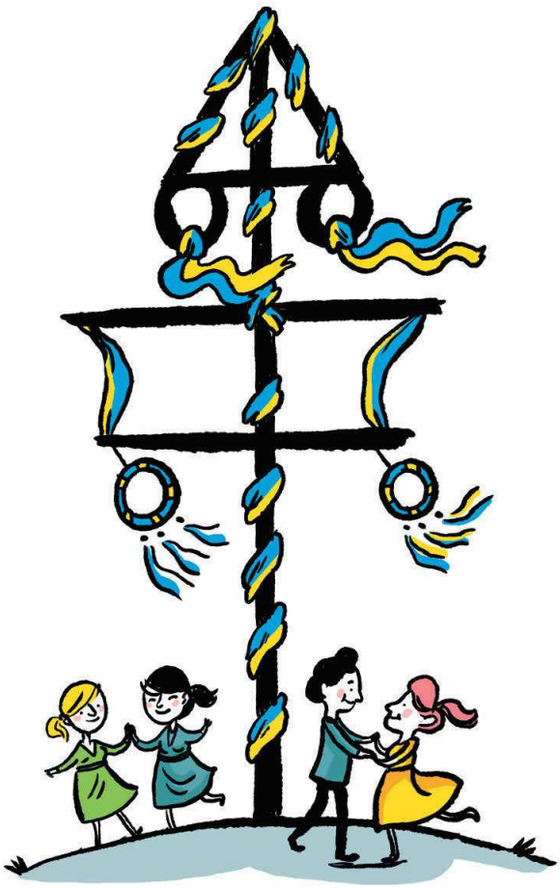

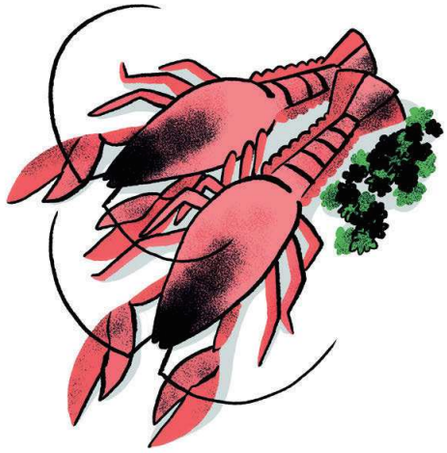

Kräftpremiär

I början av augusti har många svenskar kräftskiva. Skiva är ett gammalt namn på en fest. På kräftskivan äter man kräftor och sjunger snapsvisor. Den första dagen då man traditionellt har fått äta kräftor kallas ”kräftpremiär”.

– Vad hittar man på bordet på en kräftskiva?

Villaavslutningen

– Har du deltagit i en villaavslutning? Berätta om stämningen.

Kanelbullens dag ★ den 4 oktober

I Sverige är det populärt att olika maträtter har sina speciella temadagar. Det finns exempelvis Köttbullens dag och Kladdkakans dag, men Kanelbullens dag är den mest populära. Den dagen äter svenskarna jättemånga kanelbullar.

– Vilka maträtter, bakelser, sötsaker eller drycker skulle behöva en egen högtidsdag i kalendern? Varför?

Halloween ★ den 31 oktober

– Vad tycker du om att vi får högtidsdagar som till exempel Alla hjärtans dag, Kanelbullens dag och Halloween från utlandet? Motivera din åsikt.

Alla helgons dag

På alla helgons dag tänker folk lite extra på de som är döda. Många går till kyrkogården och tänder ljus på sina släktingars gravar. En del går även till kyrkan.

– Brukar du gå till kyrkogården och tända ljus på dina släktingars gravar på Alla helgons dag?

Första advent

– Brukar du ha en julkalender? Vad för en?
– När tänder du levande ljus hemma?

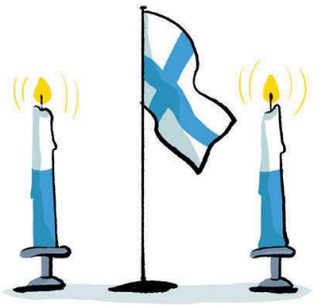

Självständighetsdagen ★ den 6 december

– Hur firar ni Finlands självständighetsdag hemma hos dig?

Nobeldagen ★ den 10 december

En av de saker som Sverige är mest känt för i världen är Nobelpriset. Det här är ett pris som tilldelas personer inom fysik, kemi, medicin, litteratur och fredsarbete. Efter prisutdelningen hålls en stor bankett där kungafamiljen närvarar som hedersgäster.

– Vilka Nobelpristagare kommer du ihåg?
– Vem skulle du ge Nobelpriset? Varför?

Jul ★ den 24 december

– Vad är det bästa med julen? Varför?

God jul!

Nyår ★ den 31 december

Gott nytt år!

– Hur firar du nyår? Brukar du avge nyårslöften? Har du hållit dem?

SMÅPRATA.

3 Prata med kompisen eller i grupp.

1
Vilken är din favorithögtid i årskalendern? Varför?

2
När fyller du år?

3
Vilken är den bästa födelse-dagspresent du har fått? Varför?

4
När tar du studenten?

5
Vilka vill du bjuda på din studentfest?

6
Har du deltagit i många studentfester och vems i så fall?

7
Vad ska man ha på sig när man går på någons studentkalas?

8
Har du någon gång lagt ut en partyinbjudan på nätet? Var och till vilken fest?

DIALOG 1

Välkommen på strandparty!

Evi Fint att du kunde komma Kim! Vi måste på riktigt planera den här strandfesten.

Kim Ja, just det! Jag hade nästan glömt bort hela grejen.

Evi Det börjar bli lite bråttom. Hördu, jag funderade på att skicka ut vår inbjudan via WhatsApp. Vad sägs?

Kim Låter bra. En grupp där funkar säkert bra. Man har ju hört om de här partajen som urartar om man lägger ut en öppen inbjudan på Facebook. Ingen bra idé!

Evi Nä, verkligen inte. Fast ryktet kan ju ändå sprida sig. Men om vi båda väljer våra kompisar och sen skapar en grupp för dem. Sen postar vi lite lockande strandbilder på Instagram och så kanske en låtlista på Spotify?

Kim Visst, och så måste vi också meddela vad det kostar att delta! Skulle 15 euro vara en lämplig summa?

Evi Kanske det... Men räcker det då till all mat och alla drycker? Vänta lite, 15 gånger 20 är ... 300 euro! För det får vi nog en hel del chips, småplock och drinkar – bara vi fixar allt själva.

Kim Och det ska vi ju göra. Men hördu, räcker det med bara Spotify-musik? Jag känner några tjejer som spelar akustiskt, riktigt bra faktiskt. Skulle passa bra på strandpartyt!

Evi Låter bra! Kolla med dem om de vill ställa upp. Vi får bjuda dem på mat och drinkar.

Kim Jag hör med tjejerna senare. Nu lägger vi ut inbjudan i alla fall. När borde man senast anmäla sig?

Evi Kanske en vecka innan? Så vi hinner fixa med allt.

Kim Låter bra. Då hörs vi ikväll och sedan är det bara att tuta och köra! Det blir kul det här!

urarta I mennä täysin pieleen
sprida IV **sig** levitä
meddela I ilmoittaa
ställa II **upp** olla mukana, käytettävissä
tuta och köra antaa mennä, antaa palaa

LYSSNA OCH UPPREPA.

4 **A** Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 skicka ut
2 verkligen
3 meddela
4 en lämplig summa
5 kanske
6 räcker
7 själva
8 känner några tjejer
9 ställa upp
10 tuta och köra

LÄS HÖGT.

4 **B** Läs dialogen *Välkommen på strandparty!* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

5 **A** Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *Välkommen på strandparty!*

1 Kyllä, juuri niin! _____
2 kuule _____
3 Mitäs sanot? _____
4 Kuulostaa hyvältä. _____
5 Ei hullumpi idea! _____
6 Ei, ei todellakaan. _____
7 sitten _____
8 toki, tietty _____
9 ehkä niin _____
10 odotas vähän _____
11 Ja näinhän me tehdään! _____
12 joka tapauksessa _____

HA I BAKFICKAN.

5 B Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 oikeasti _____

2 Olin melkein unohtanut koko jutun. _____

3 Alkaa olla vähän kiire. _____

4 lähettää kutsumme _____

5 laittaa avoin kutsu Facebookiin _____

6 luomme ryhmän _____

7 laitamme kuvia Instagramiin _____

8 soittolistan Spotifyhin _____

9 sopiva summa _____

10 riittääkö se sitten ruokaan _____

11 hoidamme kaiken itse _____

12 sopisi hyvin _____

13 tarjota heille ruokaa ja juomia _____

14 myöhemmin _____

15 ilmoittautua viimeistään _____

PRATA MED KOMPISEN.

6 Läs dialogen *Välkommen på strandparty!* och svara på frågorna.

1 Skulle du vilja delta i det här strandpartyt? Varför? / Varför inte?

2 Varför är det viktigt att man svarar på inbjudan?

PRATA I GRUPP.

7 Läs frågorna högt. Alla ska svara på samtliga frågor.

1 Vilka sociala medier hänger du på?

2 Vilka appar använder du för att posta bilder på nätet? Hur funkar de?

3 Brukar du kommentera andras bilder och statusuppdateringar?

4 Hur viktigt är det att få gillningar?

5 Är du med i många grupper på sociala medier? I vilka? Hur funkar de?

6 Vad skulle kunna hända om man lade ut en öppen inbjudan till sin hemmafest?

7 Har du en låtlista på Spotify?

8 Vad för musik skulle du spela på din egen fest?

DIALOG 2

Prat om studentfesten

Mamma Charlotte, är vi nu överens om vem vi bjuder på studentfesten?

Charlotte Ja, det är vi väl. Alla mina kompisar från stallet åtminstone, de är alltså sju.

Mamma Men släktingarna då? Faster Gitta måste vi bjuda, annars blir hon sur!

Charlotte Faster Gitta? Henne har jag inte träffat sedan jag gick på dagis, varför ska hon plötsligt komma på min studentfest?

Mamma För att det hör till. Låt mig se ... 27, 28, 29, 30, 31 ... Jag tror att vi är uppe i 32 gäster om vi räknar ihop din gästlista med min. Inklusive faster Gitta förstås.

Charlotte Suck, nå okej då. Men huvudsaken är att mina ridkompisar får plats! Och att de får tillräckligt med tårta!

Mamma Det ser vi till. Du är ju så duktig på att baka. Men vilken tid ska vi skriva att festen börjar?

Charlotte Vänta lite, jag kollar skolans tidtabell här på nätet. Ja, vi ska väl vara klara med allt det obligatoriska vid tolvtiden, så kanske festen kan börja tidigast klockan 14? Ska vi säga klockan 14.30?

Mamma Halv tre blir säkert bra. Vill du förresten att jag ska hålla ett litet tal till dig?

Charlotte Hm-m, det får vi ta sen. Nu går jag och provar min ursnygga sidenklänning och studentmössa. Hip hip hurra!

ett stall 5 talli
se IV **till** huolehtia, pitää huolta
en sidenklänning 2 silkkileninki

LYSSNA OCH UPPREPA.

8 **A** Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 överens
2 bjuder på studentfesten
3 sur
4 gick på dagis
5 gäster
6 räknar ihop
7 gästlista
8 inklusive
9 tillräckligt med tårta
10 Det ser vi till.
11 allt det obligatoriska
12 säga
13 förresten
14 min ursnygga sidenklänning

LÄS HÖGT.

8 **B** Läs dialogen *Prat om studentfesten* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

9 **A** Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *Prat om studentfesten*.

1 annas, kun katson _____
2 huoh _____
3 no okei sitten, no olkoon sitten _____
4 odotas vähän _____
5 hmm _____
6 katsotaan sitä sitten _____

HA I BAKFICKAN.

9 **B** Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 Olemmeko samaa mieltä siitä? _____

2 kutsumme ylioppilasjuhlaan _____

3 ainakin _____

4 Heitä on siis seitsemän. _____

5 muuten, muussa tapauksessa _____

6 hän suuttuu _____

7 tulla ylioppilasjuhliini _____

8 Pääasia on, että... _____

9 tarpeeksi täytekakkua _____

10 Siitä pidämme huolen. _____

11 taitava leipomaan _____

12 mihin aikaan _____

13 kahdentoista aikoihin _____

14 Sanotaanko kello 14.30? _____

15 muuten _____

16 pitää pienen puheen sinulle _____

17 Nyt menen sovittamaan _____

PRATA MED KOMPISEN.

10 Kompisarna pratar om sina studentfester. A börjar.

A	B
1 **Kuule, minä alan olla aika hermostunut. Isä aikoo kutsua koko suvun ylioppilasjuhliini ja äiti haluaa tietysti leipoa kaiken itse.**	1 Du, jag börjar bli ganska nervös. Pappa tänker bjuda hela släkten på min studentfest och mamma vill förstås baka allt själv.
2 Ta det lugnt. Dessutom är din mamma bra/duktig på att baka. Vi har inte ens skickat inbjudningar ännu. Suck.	2 **Ota rauhallisesti. Sitä paitsi äitisihän on hyvä leipomaan. Me emme ole vielä edes lähettäneet kutsuja. Huoh.**
3 **Niin, mutta isä haluaa järjestää suuret juhlat, vaikkei meidän pienessä asunnossamme ole niin paljon tilaa.**	3 Ja, men pappa vill ordna en stor fest även om / fast det inte finns så mycket plats i vår lilla lägenhet.
4 Hej, det är ju inget problem om ni ser till att alla inte kommer samtidigt.	4 **Hei, ei se ole mikään ongelma, jos huolehditte, etteivät kaikki tule samanaikaisesti.**
5 **Joo, olet oikeassa. Miten se nyt olikaan, mihin aikaan me olemme aikaisintaan vapaita koulusta? Olen tietysti jo unohtanut.**	5 Ja, du har rätt. Hur var det nu, vilken tid är vi tidigast lediga från skolan? Jag har förstås glömt bort det.
6 Det var väl vid tolvtiden. Förresten, jag skulle vilja se dig i din festdräkt. Får jag?	6 **Se oli kai kahdentoista aikaan. Muuten, haluaisin nähdä sinut juhlapuvussasi. Saanko?**
7 **Hmm... Jos lupaat auttaa minua löytämään sopivat kengät pukuun/ mekkoon. Ja sitten puuttuu vain ylioppilaslakki.**	7 Hm-m... Om du lovar hjälpa mig med att hitta lämpliga skor till kostymen/klänningen. Och sen fattas bara studentmössan.
8 Du har alltså ingen studentmössa än(nu)? Okej, nu ska vi gå och fixa allt färdigt.	8 **Sinulla ei siis ole vielä ylioppilaslakkia? Okei, nyt mennään hoitamaan kaikki valmiiksi.**
9 **Aivan, näin tehdään. Antaa vanhempien stressata!**	9 Precis, det ska vi göra. Låt föräldrarna stressa!
10 Just det! Huvudsaken är att vi har roligt!	10 **Juuri niin! Pääasia on, että meillä on hauskaa!**

TITTA OCH SVARA.

11 **A** Hur ser en studentfest i Sverige ut? Titta på videon och lyssna på vad Maja berättar om dagen då hon blev student.

1 Mitä seuraavat vaiheet ovat ja missä järjestyksessä ne tapahtuivat juhlapäivän aikana?
Numeroi järjestys ja suomenna tapahtumat.

____ **studenttåget** _____

____ **studentmottagningen** _____

____ **sånger** _____

____ **åka flak** _____

____ **utspringet** _____

2 Millaisia valmisteluja tehtiin ennen juhlaa?

_____

_____

3 Mitä Maja sai ylioppilaslahjaksi ja mikä on Majan mielestä paras ylioppilaslahja?

_____

_____

4 Miltä ylioppilaaksi tulo tuntui Majasta?

_____

_____

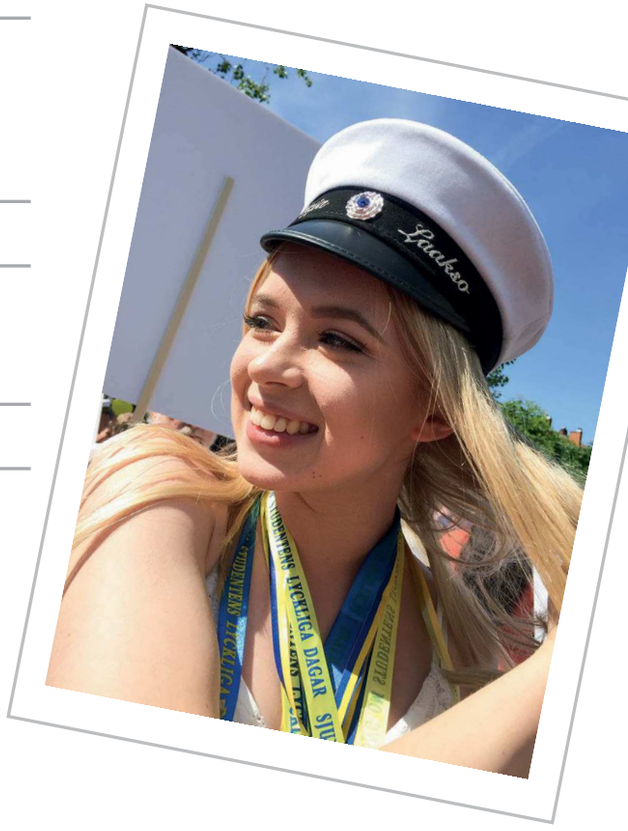

PRATA I GRUPP.

11 **B** Jämför det svenska och finska studentfirandet. Vilka likheter och olikheter finns det?

LÄS OCH FYLL I.

12 **A** Fyll i och lär dig verb som gäller fest.

Tema FEST

JUHLIA	ATT FESTA
antaa jollekulle jotakin lahjaksi	**ge** IV **någon något i present/gåva**
ilmoittautua johonkin	**anmäla** I **sig till något**
	festa I**, kalasa** I**, partaja** I
järjestää juhlat	**ordna** I **en fest, ett partaj, ett party**
kohottaa malja jollekulle	**skåla** I **för någon**
koristella	**dekorera** I
kutsua juhliin	**bjuda** IV **på en fest / inbjuda** IV **till en fest**
nostaa lippu salkoon	**hissa** I **flaggan**
onnitella	**gratulera** I
	delta IV **i**
pitää puhe jollekulle	**hålla** IV **(ett) tal till någon**
saada jotakin lahjaksi	**få** IV **något i present/gåva**
tarjota jollekulle jotakin	**bjuda** IV **någon på något**
toivottaa tervetulleeksi/tervetulleiksi	**hälsa** I **välkommen/välkomna**
viettää joulua/juhannusta/uutta vuotta	**fira** I **jul/midsommar/nyår**

LÄS OCH FYLL I.

12 **B** Fyll i och lär dig namn på olika tillställningar.

Tema FEST

TILAISUUKSIA	TILLSTÄLLNINGAR
hautajaiset	**en begravning** 2
	ett bröllop 5
kihlajaiset	**en förlovningsfest** 3
kotibileet	**en hemmafest** 3
käty (kämppä tyhjänä)	**FF (föräldrafritt)**
lastenjuhlat	**ett barnkalas** 5
nyyttikestit	**ett knytkalas** 5
polttarit	**en möhippa** 1 (morsiamelle)**,** **en svensexa** 1 (sulhaselle)
	en konfirmationsfest 3
ristiäiset	**ett dop** 5
syntymäpäiväjuhlat, synttärit	**en födelsedagsfest** 3**,** **ett födelsedagskalas** 5
tupaantuliaiset	**en inflyttningsfest** 3
ylioppilasjuhla	_____**,** **ett studentkalas** 5

LÄS OCH FYLL I.

12 **C** Fyll i och lär dig substantiv som gäller fest.

Tema FEST

JUHLISSA	PÅ FESTEN
juhlavaatteet	**festkläder,-na, gåbortkläder,-na**
juoma	**en dryck** 3
juomalaulu	**en snapsvisa** 1
kukkakimppu	**en blombukett** 3
_____	**en inbjudan, -, inbjudningar, -na**
lahjakortti	**ett presentkort** 5
onnittelu	**en gratulation** 3
onnittelupuhe	**ett gratulationstal** 5
pikkupurtava	**småplock, -et, smått o gott**
pukukoodi	**en klädkod** 3
ruoka	_____**, käk, -et** (puhek.)
täytekakku	**en tårta** 1
vieraslista	**en gästlista** 1

JOBBA I GRUPP.

13 Välj tre ord ur *Fest*-temaordlistorna och förklara dem på svenska. De andra försöker gissa vilket ord det är fråga om.

PRATA MED KOMPISEN.

14 Kompisarna planerar ett party. A börjar.

A	B
1 Du, det är så tråkigt här. Det händer ingenting. Ska vi ordna ett party tillsammans?	1 **Kuule, täällä on niin tylsää. Ei tapahdu mitään. Järjestetäänkö bileet yhdessä?**
2 **Hmm... Mitkä bileet sitten? Tarkoitatko ehkä jotain kotibileitä?**	2 Hm-m... Vad då för ett party? Menar du kanske en hemmafest?
3 Precis! Vi behöver bara fixa mat och dryck / käk och drycker och bjuda folk hit.	3 **Juuri niin! Meidän tarvitsee vain hoitaa ruuat ja juomat ja kutsua tänne ihmisiä.**
4 **Tiedätkö, tuo tulee aika kalliiksi. Luuletko, että meidän rahat riittävät kaikkeen?**	4 Vet du, det där blir ganska dyrt. Tror du att våra pengar räcker till allt?
5 Äsch, vi kan ju ordna typ knytkalas.	5 **Äh, mehän voidaan järjestää tyyliin nyyttikestit.**
6 **Kuulostaa hyvältä! Ei mikään tyhmä idea. Keitä me sitten kutsutaan?**	6 (Det) låter bra! Ingen dum idé. Vilka ska vi bjuda då?
7 Du får bjuda fem tjejer och jag bjuder fem killar. Jag behöver inte veta vilka du bjuder och tvärtom.	7 **Sinä saat kutsua viisi tyttöä ja minä kutsun viisi poikaa. Minun ei tarvitse tietää, keitä sinä kutsut ja päinvastoin.**
8 **Tästähän tulee jännittävää! Odotas vähän, milloin me pidetään ne bileet? Onko lauantai ok?**	8 Det här blir ju spännande! Vänta lite, när ska vi ha partyt? Är lördag okej?
9 Passar utmärkt! Jag kan inte vänta längre! Ska vi säga vid sjutiden?	9 **Sopii erinomaisesti! En voi odottaa kauempaa! Sanotaanko seitsemän aikoihin?**
10 **Kyllä vain, se käy oikein hyvin. Siis lauantaina kello seitsemältä. Nyt alan suunnitella soittolistaa Spotifyhin.**	10 Javisst, det går/passar jättebra. Alltså på lördag klockan sju. Nu börjar jag planera en låtlista på Spotify.

PRATA MED KOMPISEN.

15 På tal om party. Välj ett av alternativen och diskutera.

1 Du och din kompis har födelsedag samma vecka.
Ni ordnar ett gemensamt födelsedagskalas. Planera partyt.
- Tid
- Mat och dryck
- Plats
- Tema
- Gästlista
- Program

2 Du flyttar ihop med din tjej eller kille. Ni ska ha en inflyttningsfest.
Planera kalaset.
- Tid
- Mat och dryck
- Gästlista
- Program

3 Dina föräldrar firar sin 20-åriga bröllopsdag om en månad. Du skulle vilja överraska dem på något sätt. Diskutera årsdagen med din kompis.
- Tid
- Mat och dryck
- Present
- Program

MALJA YLIOPPILAALLE!

Skål för studenten!

– **Hjärtligt välkommen/ välkomna till min studentfest!**	– Sydämellisesti tervetuloa ylioppilasjuhliini!
– **Tack för inbjudan!**	– Kiitos kutsusta!
– **Så trevligt att ni kunde komma.**	– Tosi kiva, että pääsitte tulemaan.
– **Stort grattis till studenten/ födelsedagsbarnet/brudparet!**	– Paljon onnea ylioppilaalle/ päivänsankarille/morsiusparille!
– **Har den äran!** (muodollinen)	– Paljon onnea!
– **Skål för studenten/brudparet!**	– Malja ylioppilaalle/morsiusparille!
– **Tusen tack för presenten!**	– Paljon kiitoksia lahjasta!
– **Det är bordsplacering.**	– Meillä on plaseeraus / pöytiin sijoittelu.
– **Det är fritt fram att välja plats! / Det är fri placering.**	– Paikan saa valita vapaasti.
– **Varsågoda, slå er ner!**	– Istukaa, olkaa hyvät!
– **Ta för er!**	– Olkaa hyvät ja ottakaa!
– **Ska vi sjunga för födelsedagsbarnet?**	– Lauletaanko päivänsankarille?
– **Kan jag få lite uppmärksamhet, tack!**	– Voinko saada vähän huomiota, kiitos!
– **Vilken rolig fest!**	– Tosi hauskat juhlat!
– **Tack för en underbar fest!**	– Kiitos upeista juhlista!

JOBBA MED KOMPISEN.

16 **Vilket väljer du? Motivera ditt val.**

1 Pengar eller presenter
2 Sött eller salt
3 Klädkod eller valfri klädsel
4 Bordsplacering eller fri placering
5 Tal på festen eller en fest utan tal
6 Hemmafest eller fest på en restaurang
7 Spotify eller livemusik

REAGERA RÄTT.

17 **A Du hör korta festdialoger. Lyssna och välj nästa replik som passar bäst i sammanhanget.**

1 Vad svarar Gina?
- **a** Tack, det var bra så.
- **b** Ta det lugnt!
- **c** Tack, det ska vi göra.

2 Vad svarar Peppe?
- **a** Det var så lite så.
- **b** Det var inte så farligt.
- **c** Det var ju inget vidare.

REAGERA RÄTT.

17 **B Amanda får besök. Lyssna på dialogen och välj nästa replik som passar bäst i sammanhanget.**

1 Vad säger Matias?
- **a** Tack så mycket!
- **b** Tack för senast!
- **c** Nej tack. Jag kör!

2 Vad säger Matias?
- **a** Tack detsamma.
- **b** Tackar.
- **c** Ingen orsak.

3 Vad svarar Amanda?
- **a** Har den äran!
- **b** Tack för inbjudan!
- **c** Tack själv!

LÄS OCH KOMBINERA.

18 Vilka plagg klär du dig i när olika inbjudningskort dimpar ner i brevinkastet? Läs inbjudningar och kombinera klädkod med rätt kläder.

1 ☐

Välkommen på vårt bröllop!

Varför vänta när man är säker? Vi gifter oss på Solstrand lördagen den 14.10. Hoppas ni kan vara med vid vigseln och efterföljande middag.

Vänliga hälsningar, Janina och Stefan

Solstrand, Flisvägen 17
Svar senast 14.9
Klädsel: Mörk kostym

2 ☐

Fest? Fest!

Hej alla!

Nu är det äntligen dags, jag har tagit studenten efter alla dessa år! Och det är minsann värt att fira. Välkommen på mitt studentkalas lördagen 7.6 med start klockan 14. Glöm alla presenter, huvudsaken är att du själv dyker upp! Klädkod: Smart casual

Ses på festen!

Kram, Lilly

a Rätt kläder: Inte klart definierat. Herrar kan ha udda kavaj och byxor, damerna kan komma i klänning, kjol eller byxor. Huvudsaken att man är hel och ren och ser välvårdad ut. Obs! Smart casual är ingen officiell klädkod.

b Rätt kläder: För herrarna mörkblå, mörkgrå eller svart kostym, vit skjorta med slips/fluga och svarta skor. För damerna: klänning, knälång kjol och eventuell jacka. Obs! Traditionellt får bara bruden klä sig i vitt på ett bröllop.

c Rätt kläder: För herrar: Frack med vit fluga och vit väst. För damer: Aftonklänning/balklänning.

3 ☐

o.s.a. (Om svar anhålles.)
v.p. (vastauspyyntö)

Bästa vänner!

Fredrik Schönberg och Björn Torstensson har härmed nöjet att inbjuda Freja och Gunnar Lindqvist på vårt gemensamma 50-årskalas hemma hos oss, Stenlundsvägen 12 fredagen den 17 augusti klockan 19.00

Klädkod: Högtidsdräkt
O.s.a.

LÄS HÖGT.

19 **A** Jobba i grupp. Ni har fått tre inbjudningar på en gång i familjen. Var och en läser högt en inbjudan från övning 18.

PRATA MED KOMPISEN.

19 **B** Titta på inbjudningarna i övning 18 och svara på frågorna.

1 Vilken av festerna skulle du vilja delta i? Varför?
2 Vad skulle du klä på dig på bröllopet, studentfesten och 50-årskalaset?

PRATA I GRUPP.

20 Hur skulle du klä dig i följande situationer? Berätta och kommentera varandras val.

1 Din farfar har sin 70-årsfest hemma hos sig. Det kommer ungefär 30 gäster i olika åldrar till festen.
2 Du är inbjuden till din kusins förlovningsfest. Det är sommartid och förlovningen firas i en fin herrgård.
3 Din 21-åriga storebror ordnar en inflyttningsfest för sina vänner. Du är också inbjuden.
4 Du ska på en släktings begravning.
5 Din lillasyster har konfirmationsfest.

BRA att veta

KOMMENTOINTI

Vilken häftig slips!

– **Vad det är roligt här!**	– Onpa täällä hauskaa!
– **Vilken härlig klänning!**	– Onpa ihana mekko!
– **Vilken häftig slips!**	– Onpa upea solmio!
– **Vilket konstigt kort!**	– Onpa kummallinen kortti!
– **Vilka läckra smörgåsar!**	– Onpa herkullisia voileipiä!
– **Snygg stil!**	– Siisti tyyli!
– **Den där kostymen sitter bra på dig!**	– Tuo puku istuu sinulle hyvin!
– **Det där tycker jag nog om!**	– Tuosta kyllä pidän!
– **Färgerna matchar inte riktigt.**	– Värit eivät oikein sovi yhteen.
– **Det där är kanske inte riktigt i min smak, men helt okej ändå.**	– Tuo ei ehkä ole ihan minun makuuni, mutta ihan ok kuitenkin.
– **Om jag ska vara ärlig, så är det där kanske inte helt min stil.**	– Jos olen rehellinen, niin tuo ei ehkä ole ihan minun tyyliäni.
– **Tack. Vad kul att du gillar det.**	– Kiitos. Onpa kiva, että pidät siitä.
– **Okej, men det är ju en smaksak.**	– Ok, mutta sehän on makuasia.

JOBBA MED KOMPISEN.

21 Titta ut genom fönstret. Vad ser ni? Kommentera bilar, byggnader, landskapet, människor och annat ni ser där.

SÖK PÅ NÄTET.

22 Skapa en låtlista på fem svenska låtar till ditt födelsedagskalas. Jämför och kommentera era listor i små grupper.

FIXA STRULET.

23 Gör korta dialoger med kompisen.

1 en blivande student + grannen

Olet unohtanut kutsua naapurisi ylioppilasjuhliisi.
Soita hänelle ja kutsu hänet tulemaan juhlaasi klo 15.

2 du + din kompis

Olet unohtanut kaverisi syntymäpäivän. Soita hänelle, pahoittele unohtamista, onnittele ja ehdota jotakin kivaa yhteistä tekemistä, jonka tarjoat hänelle.

3 du + expediten i klädbutiken

Olet saanut vaateliikkeeseen lahjakortin, joka menee vanhaksi huomenna. Ehtisit kuitenkin ostoksille vasta ensi viikolla. Soita liikkeeseen ja kysy, voitko käyttää korttia vielä silloin.

4 du + servitören på restaurangen

Olet eilen jättänyt aurinkolasisi ravintolaan. Soita sinne ja kysy, onko niitä löydetty. Sovi aurinkolasien hakemisesta.

5 du + din kompis

Järjestät tupaantuliaiset. Olet laatinut tapahtuman nettiin ja julkaissut sen vahingossa avoimena kutsuna. Huomaat yhtäkkiä, että tilaisuuteen on ilmoittautunut jo 97 osallistujaa. Soitat ystävällesi paniikkipuhelun.

BRA att veta

PUHEEN PITÄMINEN

Att hålla tal

PUHEEN ALOITUS

Tuttavallinen

Kära vän / Kära ettor /
Kära Maja / Käre Victor

Muodollinen

Mina damer och herrar
Bästa publik / Bästa åhörare

PUHEEN LOPETUS

Jag tackar för min del.
Tack för er uppmärksamhet.

SPELA IN.

24 **Håll ett tal på en minut. Välj ett av alternativen.**

1. Din bästa vän fyller 18. Du är inbjuden till hans eller hennes födelsedagskalas. Håll ett gratulationstal till honom eller henne.
2. Du har flyttat till en etta och ordnar en inflyttningsfest. Håll ett välkomsttal till dina gäster.
3. Din gudmor har förlovat sig med en svensk man. Paret bjuder en liten vänkrets på festmiddag hemma hos sig. Du är också inbjuden. Håll ett gratulationstal till paret.
4. Din svensklärare går i pension och håller sin sista svensklektion. Du håller ett tal till honom eller henne på hela gruppens vägnar.

LYSSNA OCH VÄLJ.

25 **Du får höra kurator Ina Scheinin vid Nylands Nation vid Helsingfors universitet berätta om studerandenas sitser. Lyssna och välj om påståendet är rätt eller fel.**

		R	F
1	Man måste kunna svenska om man vill bli medlem i Nylands nation.	☐	☐
2	Att ordna fester är den viktigaste uppgiften för nationen.	☐	☐
3	På en sits äter man fint och dricker, sjunger och umgås.	☐	☐
4	Det finns alltid en viss bordsplacering på sitserna.	☐	☐
5	I samband med inbjudan ger man klädkoden till sitsen.	☐	☐
6	Snapsvisor spelar en viktig roll på sitserna.	☐	☐
7	Ina deltar också gärna i sitser i andra länder.	☐	☐

TYCK TILL.

26 **Tyck till om påståendena och motivera dina åsikter.**

1. Det är ohövligt att inte följa klädkoden på en fest.
2. Livets mening är att festa och ha roligt.
3. Lärarna borde lägga ut alla lektioner på nätet så att eleverna inte behövde vara på plats utan kunde följa dem på nätet om de ville.
4. Mobiltelefoner borde helt förbjudas under lektionerna i skolan.
5. Åldersgränsen för sociala medier borde vara 18 år.
6. Biografer behövs inte längre i dagens värld.

KOM ÖVERENS.

27 **Jobba med kompisen eller i en grupp på tre personer. Ni ska på bio i helgen och diskuterar vad för slags film ni väljer. Alla vill se på olika typ av filmer. Kom överens om filmen.**

Skräckfilm

+ herättää tunteita
+ jännitystä elämään
+ unohtaa arjen

– aivan liian pelottava
– tulee uniin
– saa traumoja

Komedi

+ saa minut nauramaan
+ iloa elämään
+ kevyttä katsottavaa

– ei sanomaa
– ärsyttävää
– älytöntä

Dokumentär

+ saa tietoa
+ opettavainen
+ yleissivistävää

– tylsä
– vakava
– ei rentouttavaa

Sciencefictionfilm

+ pääsee mielikuvitusmatkalle
+ kiehtovaa
+ mielenkiintoinen tarina

– yliluonnollinen
– ei puhuttele
– lapsellinen

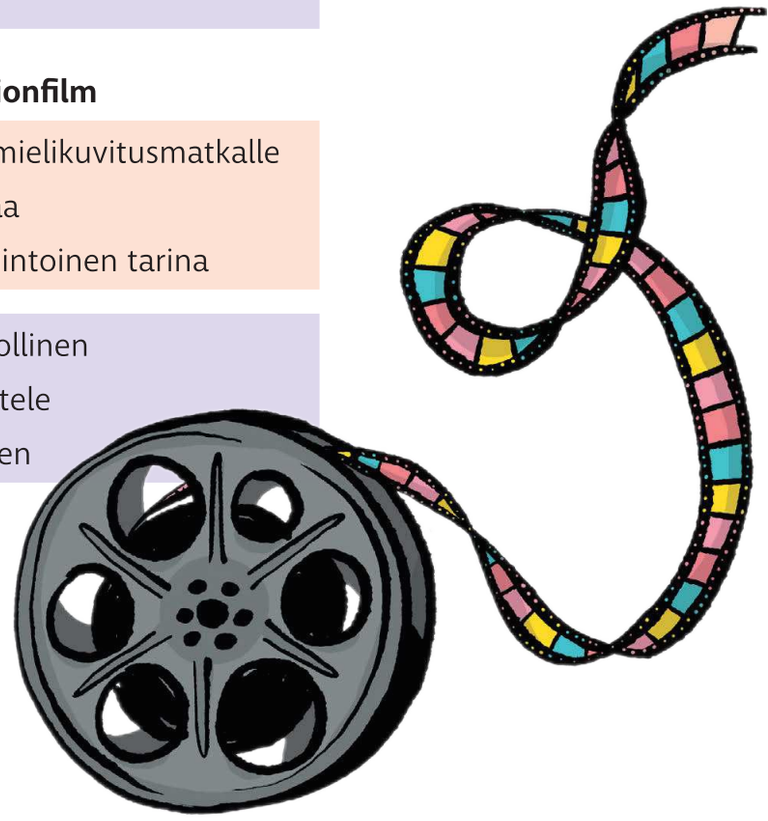

JOBBA MED KOMPISEN ELLER TRE OCH TRE.

Var och en väljer notis A, B eller C, läser den högt och ställer sedan frågorna till de andra.

A Öva först uttalet.

1 musikvärldens
2 sju kategorier
3 bästa scenshow
4 publikens favorit
5 musikerna
6 video
7 tomhänt

Mia galans drottning

I går kväll utdelades musikvärldens Diamantmicken-priser i sju kategorier, bl.a. bästa låt, bästa nykomling och bästa scenshow. Artisten Mia var kvällens namn. Hon var också publikens favorit med hela 65 procent av webbrösterna. Av de manliga musikerna var Niklas F den mest framgångsrika. Han kunde åka hem med två pokaler, för bästa låttext och bästa video. Av webbrösterna fick han 19 procent. Kvällens största överraskning var att Idol-vinnaren Olle gick hem tomhänt.

– Brukar du titta på program där det delas ut sådana här priser, till exempel Oscarsgalan? Vilka?
– Vad tycker du om olika slags tävlingsprogram på tv?

B Öva först uttalet.

1 biblioteket
2 oerhört populär
3 på kort tid
4 bibliotekarierna
5 logiska förklaringar
6 tågstationen
7 ljusa
8 skönt att sjunka ner i en fåtölj

Nya biblioteket jättesuccé

Det nya biblioteket i Österstan har blivit oerhört populärt på kort tid. Sedan biblioteket öppnades för en månad sedan har fler än 30 000 personer besökt det. Speciellt har unga hittat till bibban. Bibliotekarierna är överraskade över succén men tror att framgången har sina logiska förklaringar. Den ena är den perfekta placeringen. Biblioteket ligger precis invid tågstationen och bussterminalen. Den andra är de ljusa och rymliga salarna. Många tycker att det är skönt att sjunka ner i en fåtölj och t.ex. läsa en bok, lyssna på musik eller spela medan man väntar på sin buss.

– Vilken roll spelar biblioteket i ditt liv?
– Vilka slags böcker läser du helst?

C Öva först uttalet.

1 utrotningshotad
2 statistiken
3 enkäten
4 motsvarande
5 forskarna

Papperstidningen populärare igen

Papperstidningen är inte alls så utrotningshotad som många har trott. Den senaste statistiken visar att allt fler vill ha en dagstidning i pappersform. Det är i synnerhet yngre personer som vill få sina nyheter på papper. Enligt den senaste enkäten anser 79 procent av personerna i åldern 18–25 att papperstidningen är en bra produkt. Motsvarande siffra bland åldersgruppen 26–33 var lite lägre, 73 procent. Forskarna tror att trenden nu har vänt. De unga uppskattar återigen ett konkret föremål som inte är beroende av tillgången till nät eller el.

– Vad läser du helst, en papperstidning eller en nättidning? Varför?
– Tror du att papperstidningen finns kvar i framtiden? Motivera din åsikt.

BERÄTTA MED EGNA ORD.

29 Jobba i grupp på tre personer. Var och en väljer text A, B eller C och refererar den på svenska med egna ord. Diskutera sedan frågorna i grupp.

A Vinkkejä puheen pitämiseen

Puhe on kuin sanallinen lahja esimerkiksi syntymäpäiväänsä, häitään tai valmistumistaan juhlivalle. Valmistaudu puheeseen miettimällä etukäteen, mitä haluat sanoa juhlijalle.

- **Tiivistä asiasi.** Lyhyt, muutaman minuutin puhe toimii paremmin kuin liian pitkä.
- **Harjoittele ja kirjoita tärkeimmät kohdat ylös.** Harjoittele puhettasi ääneen yksin tai jonkun tutun edessä. Muistin tukena voit hyvin pitää mukana lappua tai kortteja. Kirjoita ylös tukisanoja, mutta ei koko puhetta sanasta sanaan. Ei ole niin vakavaa, jos unohdat, mitä piti sanoa. Pidä tauko, katso muistipaperia ja jatka hymyillen.
- **Aloita innostavasti ja lopeta ytimekkäästi.** Innostavalla aloituksella saat kuulijoiden huomion, mikä on onnistumisen kannalta tärkeää. Loppu kuitenkin muistetaan yleensä parhaiten. Puhe päättyy usein onnitteluun, mutta se voi päättyä myös esimerkiksi kysymykseen, väitteeseen tai jopa vitsiin.
- **Kiinnitä huomiota kehonkieleen.** Se, miten olet yleisön edessä, vaikuttaa puheeseesi. Ole kohtelias kuulijoillesi, esiinny ystävällisesti ja hymyile, jos se sopii tilanteeseen. Hengitä rauhallisesti ja puhu selkeästi, kuuluvasti ja rauhallisella tempolla.

– Har du hållit tal på en fest? Var? När? Till vem?
– Vad kan man göra om man är nervös och rädd för att hålla tal?

B Vinkkejä podcastin tekemiseen

Menestyvän podcastin tekeminen vaatii aikaa ja vaivaa. Kannattaakin suunnitella podcast huolellisesti. Tässä muutama vinkki onnistuneeseen podcastiin:

1 Brändää podcastisi
Luo äänilogo tai tunnusmusiikki, jonka tunnistaa. Se herättää yleisössä odotuksia ja luo jopa tunnesiteen podcastiisi.

2 Yleisön löytäminen
Mieti, miten ja mistä löydät yleisön. Pyri näkymään siellä, missä kohdeyleisösi liikkuu. Kuuntele, osallistu, kerää ideoita.

3 Käytä vieraita
Harvalla riittää koko ajan kiinnostavaa sanottavaa. Kannattaa siis hankkia mielenkiintoisia vieraita haastateltaviksi. Kun tuot uusia henkilöitä esiin, saat myös uutta yleisöä podcastillesi.

4 Keskustele eri foorumeissa
Voit ottaa myös yleisön mukaan podcastisi tekemiseen. Kerää palautetta ja aiheita esimerkiksi Twitterissä tai Facebookissa. Näin saat uutta näkökulmaa podcastiisi ja samalla uusia seuraajia.

– Brukar du lyssna på poddar? Varför? / Varför inte?
– Gör du egna poddar? Om vilka teman? / Om du gjorde poddar, vilka teman skulle de handla om?

C Vinkkejä käytetyn puhelimen tai tietokoneen ostamiseen

Puhelimien ja tietokoneiden hinnat ovat laskeneet, mutta kauppaa käydään myös nettitoreilla. Tässä muutama vinkki käytetyn laitteen hankintaan:

- Ennen kuin ostat käytettyä tuotetta, kannattaa tutkia, millaisia hintoja vastaavilla tuotteilla on eri myyntipaikoissa. Ei kannata myöskään maksaa liikaa verrattuna uuteen vastaavaan tuotteeseen.
- Osta laite mieluiten myyjältä, joka on itse ostanut sen uutena ja pyydä häneltä kuitti hankkimastaan tuotteesta.
- Tutki laitteen ulkokuori, onko se siisti vai onko siinä kolhuja.
- Tarkista, että laite toimii moitteettomasti. Tutki myös kuluvien osien, kuten esimerkiksi akun ja laturin kunto. Jos sinun pitää hankkia uudet, neuvottele myyjän kanssa hinnanalennuksesta.

– Har du sålt eller köpt begagnade elektroniska apparater? Vilka?
– Har du eller någon bekant dåliga erfarenheter av att köpa begagnat? Vad för slags?

DEL 4

Håll dig uppdaterad!

Kurssin neljännessä osassa päästät tunteet valloilleen. Tutustut mielenilmauksen suunnittelemiseen, ilmaiset ihastusta, välinpitämättömyyttä ja kiukkua. Pääset myös kuulemaan, millaista on somettajan työ. Suomalaissyntyinen, myöhemmin tukholmalaistunut Karoliina Kyynäräinen kertoo elämästään ja työstään sosiaalisessa mediassa.

TAVOITTEET

- osaat sanoin ilmaista voimakkaita tunteita
- saat tietoa ulkomailla ja sosiaalisessa mediassa työskentelemisestä

TITTA OCH SVARA.

1 **A** Titta på gallupen, gör anteckningar och sammanfatta svaren.

1 Vad är aktuellt i samhället just nu?

2 Hur håller du dig uppdaterad om vad som händer i världen?

GÖR EN GALLUP.

1 **B** Gå runt i klassen och och ställ samma frågor som i övning 1A till dina klasskompisar.

SMÅPRATA.

2 Prata med kompisen eller i grupp.

1
När fick du din första mobil och hur var den?

2
Vad gör du med din mobil?

3
Hur hittar du på dina hashtags?

4
Vad är din åsikt om reklam på nätet?

5
Har du stött på mobbning på nätet? Vad för slags mobbning? Hur har du reagerat på det?

6
Hur får du dina pengar att räcka till allt?

7
Vad skulle du vilja protestera mot?

8
Brukar du skriva inlägg?

FIXA STRULET.

3 Välj roller och gör korta dialoger med kompisen.

1 du + expediten

Odotat kahvilassa ystävääsi, jota ei kuulu treffeille. Kännykässäsi on niin vähän virtaa, ettet voi enää soittaa ja kysyä, missä hän viipyy. Kysy myyjältä, voiko hän auttaa.

2 du + din kompis

Netti ei toimi ja tarvitset pizzapohjan reseptin. Soita ystävällesi ja pyydä resepti häneltä.

3 du + din kompis

Näit koulun kotisivulla mainoksen mielenkiintoisesta luennosta. Kysy koulukaveriltasi, tulisiko hän mukaan kuuntelemaan luentoa.

4 du + chauffören

Olet nousemassa bussiin ja edelläsi on pieni tyttö, jolla rahat eivät riitä bussilippuun. Haluat auttaa. Keskustele kuljettajan kanssa.

5 du + väktaren

Olet poistumassa tavaratalosta, kun varashälytin alkaa soida. Olet aiemmin lainannut kirjastosta kirjoja, jotka ilmeisesti laukaisevat hälyttimen. Selvitä tilanne vartijan kanssa.

6 du + rektorn

Sinusta on otettu salaa kuva ja laitettu se nettiin, jossa kuvaa on kommentoitu ilkeästi. Keskustele asiasta rehtorin kanssa.

KOMBINERA.

4 A Vad heter olika känslor på svenska? Kombinera motsvarande ord.

1	iloinen	_____	förvånad, förvånat, förvånade
2	surullinen	_____	ivrig, -t, -a / taggad, taggat, taggade
3	hämmästynyt	_____	nöjd, nöjt, nöjda
4	vihainen	_____	glad, glatt, glada
5	pettynyt	_____	skraj, -t, -a
6	innostunut	_____	frustrerad, frustrerat, frustrerade
7	mietteliäs	_____	ledsen, ledset, ledsna
8	raivoissaan	_____	avslappnad, avslappnat, avslappnade
9	hermostunut	_____	arg, -t, -a / sur, -t, -a
10	turhautunut	_____	besviken, besviket, besvikna
11	pelokas	_____	förbannad, förbannat, förbannade / rasande
12	rento	_____	nervös, -t, -a
13	tyytyväinen	_____	fundersam, -t, -ma

JOBBA MED KOMPISEN ELLER I GRUPP.

4 **B** Hur känner sig tjejen och killen på bilderna?
Skriv ett lämpligt adjektiv under bilden och berätta vad som har hänt henne eller honom. Använd fantasin.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

9 _____

10 _____

11 _____

12 _____

DIALOG 1

Upp på barrikaderna!

regering 2 hallitus

Rasmus Har du hört vad som har hänt?
Jenny Vadå?
Rasmus Ja, har du hört att regeringen vill halvera studiestödet?
Jenny Mmm. Jag hörde det. Det kanske är dumt.
Rasmus Dumt?! Det är ju en katastrof! Hur ska vi klara oss på så lite pengar?
Jenny Jag vet inte. Det löser sig säkert.
Rasmus Vadå löser sig? Det är klart det inte löser sig om vi inte gör något!
Jenny Men vad kan vi göra?
Rasmus Det fattar du väl! Vi måste ju ut och protestera.

Jenny Lägg av! Det hjälper väl inte om vi protesterar.

Rasmus Det är klart att det hjälper. Det hjälper om vi är många!

Jenny Så vad ska vi göra tycker du? Kasta sten på riksdagen?

Rasmus Du är inte riktigt klok. Man kan ju protestera fredligt.

Jenny Hur då?

Rasmus Tänk dig att vi samlar ett jättestort möte utanför Riksdagshuset. Om vi är flera tusen studerande så måste de lyssna.

Jenny Det tror jag inte. Det spelar väl ingen roll vad vi gör.

Rasmus Det är klart det gör! Vi ska ju alla rösta i nästa val. Politikerna bryr sig om vi är många.

Jenny Och hur skulle vi få ihop tusen personer? Vi är ju bara två.

Rasmus Vi använder internet så klart. Om alla dina och mina kompisar tar med sig alla sina kompisar och deras kompisar … Ja då blir vi ju lätt flera tusen personer. Visst hänger du på?

Jenny Ähh. Jag orkar inte. Dessutom ska jag iväg och ta en kaffe med Hanna nu. Ska du med?

Rasmus Nej. Jag ska sätta mig och förbereda demonstrationen. Lova att du kommer med!

Jenny Jag vet inte… Vi får se.

Rasmus Kom igen! Om de halverar studiestödet har du inte råd att köpa kaffe.

Jenny Det är ju faktiskt sant. Klart att jag kommer med!

riksdag, -en eduskunta

LYSSNA OCH UPPREPA.

A Lyssna och upprepa ord och fraser.

1 regeringen
2 halvera studiestödet
3 katastrof
4 protestera
5 lägg av
6 tusen studerande
7 politikerna
8 ihop
9 orkar
10 förbereda demonstrationen
11 Kom igen!

LÄS HÖGT.

B Läs dialogen *Upp på barrikaderna!* högt med din kompis.

HA I BAKFICKAN.

A Sök upp ord och uttryck som hör till talspråket i dialogen *Upp på barrikaderna!*

1 Mitä sitten? / No mitä? _____
2 En minä tiedä. _____
3 Kai sinä sen tajuat! _____
4 Lopeta! _____
5 Sitä en usko. _____
6 Ei kai sillä ole mitään merkitystä. _____
7 Tottakai on! / On selvää, että sillä on! _____
8 tietty, tietysti _____
9 katsotaan _____
10 Älä nyt viitsi! _____
11 Se on todellakin totta. _____

HA I BAKFICKAN.

6 **B** Sök upp ord och uttryck i dialogen.

1 Oletko kuullut, että... _____

2 selviytyä niin vähällä rahalla _____

3 Se varmasti järjestyy. _____

4 ottavat mukaansa _____

5 istun alas valmistelemaan _____

6 ei ole varaa ostaa _____

PRATA MED KOMPISEN.

7 Kompisarna pratar om studier och pengar. A börjar.

A	B
1 **Hei, oletko kuullut, mitä on tapahtunut? Sain ison stipendin opintojani varten!**	1 Hej, har du hört vad som har hänt? Jag fick ett stort stipendium för mina studier!
2 Nä, verkligen? Vad fint! Hur mycket fick du då?	2 **Ei, todellako? Miten hienoa! Kuinka paljon sitten sait?**
3 **Sitä et voi uskoa! 10 000 euroa!**	3 Det kan du inte tro! 10 000 euro!
4 Vad? Menar du allvar? Du klarar dig väl inte på så lite pengar?	4 **Mitä? Oletko tosissasi? Et kai sinä selviä niin vähällä rahalla?**
5 **Lopeta! Nyt minulla on vihdoin varaa toteuttaa suurin unelmani muuttaa USA:han ja kouluttautua näyttelijäksi.**	5 Lägg av! Nu har jag äntligen råd att förverkliga min största dröm att flytta till USA och utbilda mig till skådespelare.
6 Jag protesterar! Jag vill komma med!	6 **Protestoin! Minä haluan tulla mukaan!**
7 **Älä nyt viitsi! Lupaan, että saat käydä luonani.**	7 Kom igen nu! / Lägg av! Jag lovar att du får besöka mig.
8 Vad snällt av dig! Jag tror att vi är ganska många som vill komma och hälsa på (hos) dig / besöka dig.	8 **Sepä on kilttiä sinulta! Luulen, että meitä on aika monta, jotka haluavat tulla käymään luonasi.**
9 **Se on selvä, että teitä on, mutta minulle on tärkeää, että sinä tulet. En välitä niin paljoa toisista.**	9 Det är klart ni är, men för mig är det viktigt att du kommer. Jag bryr mig inte så mycket om de andra.
10 Det låter bra. Men du, nu behöver jag kaffe.	10 **Kuulostaa hyvältä. Mutta kuule, nyt tarvitsen kahvia.**

VOIMAKKAITA TUNTEITA

Helt sanslöst!

– **Vad härligt/skönt!**	– Voi miten ihanaa!
– **Fint/Snyggt jobbat!**	– Hyvin tehty!
– **Utmärkt!**	– Mainiota!/Erinomaista!
– **Jag är skitnöjd!**	– Olen tosi tyytyväinen!
– **Du är sjukt bra på att vissla.**	– Olet sairaan hyvä viheltämään.
– **Vem bryr sig?**	– Mitä väliä?
– **Det struntar jag i!**	– En välitä siitä!
– **Det skiter jag i!**	– Ei voisi vähempää kiinnostaa!
– **Lägg av!**	– Älä viitsi! / Lopeta!
– **Lämna mig i fred!**	– Jätä minut rauhaan!
– **Släpp mig!**	– Päästä irti!
– **Rör mig inte! / Låt bli mig!**	– Älä koske minuun!
– **Gå härifrån! Stick!**	– Lähde täältä! / Häivy!
– **Dra åt helvete!**	– Painu helvettiin!
– **Vad pinsamt!**	– Onpa noloa/kiusallista!
– **Fy skäms!**	– Hyi, häpeä!
– **Vad läskigt!**	– Kamalaa! / Pelottavaa!
– **Jösses! Är klockan redan tolv!**	– Jestas! Onko kello jo kaksitoista!
– **Det var som sjutton!**	– No voi himskatti!
– **Jävlar! Jag kommer att missa tåget.**	– Hitto! Myöhästyn junasta.
– **Fan också! Jag glömde bort det.**	– Piru vie! Unohdin sen.
– **Fy fan, vad äckligt!**	– Hyi hitto, kuinka ällöä!
– **Filmen var skitdålig.**	– Elokuva oli tosi huono.
– **Skit också!**	– Voi paska!
– **Den här apparaten är bara skit.**	– Tämä laite on ihan paska.
– **Det här går åt helvete!**	– Tämä menee päin helvettiä!
– **Helt sanslöst!**	– Täysin järjetöntä!
– **Jävla idiot!**	– Hemmetin idiootti!
– **Hur jävla dum får man vara!**	– Miten sä voit olla noin tyhmä!
– **Du är inte riktigt klok!**	– Et ole kyllä ihan viisas!
– **Det fattar du väl!**	– Kai sinä sen tajuat!
– **Det är ingen idé.**	– Ei siinä ole mitään järkeä.
– **Vad hjälper det?**	– Mitä hyötyä siitä on?
– **Är du nervös? – Inte ett dugg!**	– Oletko hermostunut? – En pätkääkään!
– **Nu får det vara nog! Jag orkar inte längre.**	– Nyt saa riittää! En jaksa enää.

REAGERA.

8 A **Vad säger du i följande situationer på svenska? Läs repliken högt och förstärk den med en fras från Bra att veta-rutan. Jobba med kompisen.**

1 Jag fick en tia i svenskprovet.

2 Jag har tappat nycklarna!

3 Du kommer en halvtimme för sent!

4 Titta, bilderna avslöjades som en bluff!
Jag som trodde att de var på Bali.

5 Jag lade sockerkakan i ugnen men glömde att lägga ägg i smeten!

6 Det här går inte att äta. Sista förbrukningsdagen var för en månad sedan!

VÄLJ, SKAPA OCH SPELA.

8 B **Jobba med kompisen. Välj fem sådana fraser som ni ofta brukar använda ur Bra att veta-rutan. Skapa dialoger med hjälp av fraserna. Spela situationerna inför ett annat par.**

FIXA STRULET.

9 **Välj roller och gör korta dialoger med kompisen.**

1 du + expediten

Olet ostanut tabletin, jonka näyttö menee aina mustaksi lyhyen käytön jälkeen. Selvitä tilannetta laitteen myyneessä liikkeessä.

2 du + svenskläraren

Olet hukannut ruotsin esitelmäsi muistiinpanot, joita ilman et voi pitää esitelmääsi. Selvitä tilanne opettajasi kanssa.

3 du + arbetsgivaren

Olet saanut somettajan paikan isosta tavaratalosta koko kesäksi.
Setäsi kutsuu sinut kuitenkin Kaliforniaan heinäkuuksi.
Selvitä tilannetta työnantajasi kanssa.

4 du + organisatören av demonstrationen

Olet luvannut osallistua mielenosoitukseen, mutta tulit katumapäälle.
Selvitä tilanne mielenosoituksen järjestäjän kanssa.

REAGERA RÄTT.

Du hör korta dialoger. Lyssna och välj nästa replik som passar bäst i sammanhanget.

1 Vad säger Thomas?
- **a** Låt bli!
- **b** Det är ingen idé!
- **c** Fy fan, vad äckligt.

2 Vad säger Anna?
- **a** Hur jävla dum får man vara!
- **b** Den här apparaten är bara skit!
- **c** Aldrig i livet!

3 Vad säger Thomas?
- **a** Fan också. Jag glömde plånboken hemma.
- **b** Det var som sjutton.
- **c** Gör som du vill.

4 Vad säger Anna?
- **a** Du är inte klok.
- **b** Rör mig inte.
- **c** Det var som sjutton.

LYSSNA OCH FYLL I.

Lyssna på dialogerna och fyll i det som fattas i replikerna.

1

– Hej! **1** _____. Har det hänt något?

– Det är inget allvarligt. Jag har bråkat lite med morsan.

– **2** _____! Vad bråkade ni om?

– Hon tjatar om att jag pluggar för lite.

– **3** _____! Hoppas att ni kan prata ut om det.

2

– Är det du som har tagit mitt busskort?

– Oj. Förlåt. **1** _____. Jag trodde det var mitt.

– Du tar ju jämt fel busskort.

– **2** _____! De är så lika.

– Vadå lika? Jag har ju skrivit namnet på mitt kort.

– Har du? **3** _____! Jag glömde att titta.

– Okej. Men lova att du inte gör det igen.

– Jag lovar. Förlåt, verkligen!

3

– Tja! Läget?

– Sådär. Jag krockade med cykeln igår!

– **1** _____! Hur gick det?

– Jag bröt benet.

– Usch, **2** _____! Hoppas att du snart blir bättre! Behöver du hjälp med något?

– Tack, **3** _____!

4

– Hej, Mia! Är det sant att Adam och du har gjort slut?

– Ja, det stämmer.

– **1** _____! Hur känns det?

– Det känns jättejobbigt. Vi var ju ihop i två år.

– **2** _____! Ska vi ta en fika och prata om det?

– Nej. Inte nu. Nu vill jag bara vara ensam.

– **3** _____! Hör av dig när du vill träffas!

LÄS HÖGT OCH SPELA IN.

12 **Läs dialogerna i övning 11 högt och med inlevelse med din kompis. Spela in två av dem.**

TITTA OCH SVARA.

13 **A** **Titta på ett videoklipp där finska Karoliina Kyynäräinen berättar om sitt liv och jobb i Stockholm och svara på frågorna.**

1 Vad får du veta om Karoliinas bakgrund?

2 Vad jobbar Karoliina med idag?

3 Varför behövs det en expert på sociala medier?

4 Hur följer Karoliina tiden för att utvecklas i yrket?

5 Vilka ingår i hennes team?

6 Vilka kulturella eller språkliga tabbar har Karoliina gjort?

7 Vilket råd ger hon till dem som vill komma till Sverige?

JOBBA I GRUPP.

13 **B** **Vad för tankar väckte videon med Karoliina Kyynäräinen hos er? Diskutera.**

1 Vad tycker du om Karoliinas jobb? För- och nackdelar?

2 Hur ska man förhålla sig till språkliga tabbar man gör? Vilka har du gjort?

3 Skulle du kunna tänka dig att jobba i Sverige eller någon annanstans i utlandet? Varför?

JOBBA I GRUPP.

14 Titta på rubrikerna. Vad tror ni har hänt? Diskutera.

1 **Polisen stoppade huliganerna**
2 *Tredje gången gillt för Lady Gaga*
3 **Mord framför nattklubben**
4 ***Livet efter cancern***
5 Sömnig cykeltjuv
6 ***Statsministern: Detta kan inte godkännas***
7 **Bäst att sluta på toppen**
8 *Ungt par räddades i sista minuten*
9 **Bakgrundssångaren blev en megastjärna**
10 **Otrolig seger för finsk fotboll**

TYCK TILL.

15 Jobba i grupp. Tyck till om påståendena och motivera era åsikter.

1 Det är nödvändigt att hänga på sociala medier om man vill hålla sig uppdaterad.
2 Lärarna får inte svära i skolan.
3 Tiggeriet borde förbjudas helt.
4 Gymnasieböckerna borde vara gratis för alla.
5 Skolmaten kritiseras i onödan.
6 Det borde vara tillåtet att snusa i skolan.

DISKUTERA I GRUPP.

16 **Diskutera i sicksackstil klassvis.**
Den som frågar väljer vem som svarar.

1. Vad gör du sällan på fritiden?
2. Vem skulle du vilja lära känna?
3. Vem är din idol och varför?
4. Har du någonsin råkat ut för en olycka?
5. Vad skulle du protestera mot?
6. Vilka hårstilar har du haft?
7. Vilken idrottsgren tittar du aldrig på?
8. Har du någonsin vunnit på lotteri? Vad i så fall?
9. Köper du kläder på loppis?
10. Vad drömmer du om?
11. När såg du senast någon gå hand i hand?
12. Vad hatar du?
13. Vad skulle du göra om du vann 50 000 euro?
14. Vilket främmande språk talade du senast utanför skolan? Berätta om situationen.
15. Är det lättare att tala svenska efter den här kursen?

HÅLL ETT FÖREDRAG.

17 **Välj ett av följande teman och håll ett muntligt föredrag på 2–3 minuter om temat på svenska.**

1. Min kära hobby
2. Min favoritskådespelare
3. Jag vill bli _____!
4. Därför älskar jag naturen
5. Tekniken i vårt liv
6. Den bästa resan någonsin

KOM ÖVERENS.

18 Jobba med kompisen eller i en grupp på tre personer. Ni ska på en gemensam semesterresa till Alperna och behöver samla pengarna till resan.
Kom överens om hur ni skaffar pengarna.

Sommarjobb	Snabblån	Eget företag
+ saa työkokemusta	+ tietää minkä summan saa	+ vapaus päättää työajoista
+ tutustuu uusiin ihmisiin	+ rahat saa heti	+ alan voi valita itse
+ varma tulo	+ saa lomailla kesän	+ voi jatkaa kesän jälkeenkin
– vapaa-ajan vähyys	– suuret korot	– ei varmaa tuloa
– suhteellisen pieni palkka	– on maksettava takaisin	– suuri vastuu
– ”paskaduuneja” tarjolla	– iso riski	– pitää osata paljon

JOBBA MED KOMPISEN ELLER TRE OCH TRE.

19 Var och en väljer notis A, B eller C, läser den högt och ställer sedan frågorna till de andra.

A Öva först uttalet.

1 förbud
2 köpcentret
3 gått in
4 totalförbud mot tiggeri
5 affärsidkare
6 rapporterar
7 försäljning
8 affärsägarna
9 sympati

Förbud mot att tigga vid köpcentret

Affärerna i köpcentret Atlas har gått in för totalförbud mot tiggeri i och utanför fastigheten. Företagarnas talesperson Björn Ragnarson motiverar beslutet med att tiggandet irriterat både kunder och affärsidkare i köpcentret. Enligt Ragnarson har mellan 5 och 20 östeuropeiska tiggare varit aktiva dagligen i och kring Atlas och många kunder har upplevt detta som störande.

En del av företagen i köpcentret rapporterar om minskad försäljning på upp till 20–30 procent på grund av tiggeriet. Enligt talespersonen känner ändå affärsägarna sympati med tiggarna och Atlas har nu startat en insamling till förmån för att tiggarnas barn ska kunna utbilda sig i hemlandet.

– Varför är tiggeri ett så stort problem i världen?
– Vad kunde man göra åt problemet?

B Öva först uttalet.

1 säger forskare
2 experter på segregation
3 skillnader
4 olika skolor
5 inom
6 beror
7 stadsdelar
8 förorter
9 alarmerande
10 se till

Skolan lika för alla – eller?

Större klyftor i samhället kan också betyda större klyftor i skolorna. Det säger forskare som är experter på segregation, alltså att det uppstår stora skillnader mellan olika grupper i samhället. Grundskolan i Finland ska vara jämlik, men det har börjat uppstå skillnader mellan olika skolor till och med inom samma stad.

Enligt experterna beror det här främst på att människor med olika bakgrund, inkomster och samhällsställning bor i olika delar av städerna. Skolorna i rikare stadsdelar kan uppfattas som bättre än de i fattigare förorter. Utvecklingen är ändå inte alarmerande ännu, anser forskarna. Genom att ge utsatta skolor mer resurser kan man se till att undervisningen håller hög nivå, trots alla utmaningar.

– Är gymnasierna jämlika i Finland? Vad tycker du? Motivera din åsikt.
– Har alla i Finland möjlighet att skaffa sig en hög utbildning?

C Öva först uttalet.

1 gör hål i plånboken
2 räcka till
3 betala sina räkningar
4 statistik från Kronofogden
5 skulder
6 mobilabonnemang
7 konsekvenserna
8 betalningsanmärkning

Mobilräkningen gör hål i plånboken

Många ungdomar har svårt att få pengarna att räcka till. Över 40 000 svenskar mellan 18 och 25 år klarar inte av att betala sina räkningar. Det visar statistik från Kronofogden, som är den myndighet som ser till att folk betalar sina skulder. En stor del hamnar hos Kronofogden eftersom de inte har betalt räkningen för sin mobiltelefon. Unga startar mobilabonnemang utan att ha någon koll på konsekvenserna av att de inte kan betala räkningarna.

Den som inte betalar sin räkning får efter en tid en så kallad betalningsanmärkning från Kronofogden. Det betyder att man kan få problem med att ta lån i banken – och man kanske inte får hyra en lägenhet. Att få betalningsanmärkning som ung är en katastrof, kan man säga.

– Har du hål i plånboken på grund av mobilräkningen?
– Hur gammal borde man vara för att få egen mobil? Motivera.

BERÄTTA MED EGNA ORD.

20 Jobba i grupp på tre personer. Var och en väljer text A, B eller C och refererar den på svenska med egna ord. Diskutera sedan frågorna i grupp.

A Slushin hengessä

kasvuyritys ett tillväxtföretag 5

Slush on vuosittainen kansainvälinen teknologia- ja kasvuyritystapahtuma, joka järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2008 Helsingissä. Tapahtumassa saatetaan yhteen kasvuyrityksiä, sijoittajia ja mediaa ympäri maailman, ja tavoitteena on löytää yrityksille rahoitusta. Slushin järjestäjä on voittoa tavoittelematon yhteisö, johon kuuluu sijoittajia, yrittäjiä, opiskelijoita ja vapaaehtoistyöntekijöitä.

Vaikka läheskään kaikki kasvuyritykset eivät onnistu tavoitteissaan saada rahoitusta tuotteilleen tai palveluilleen, tapahtuma antaa joka tapauksessa ponnahduslaudan tulevaisuuteen auttamalla yrityksiä luomaan suhteita ja verkostoitumaan. Asioita ja ideoita aletaan pohtia toisista näkökulmista ennakkoluulottomasti ja uusia mahdollisuuksia etsien. Luovat ratkaisut poikivat parhaimmillaan uudenlaisia innovaatioita, työpaikkoja, hyvinvointia ja seuraavan sukupolven suuryrityksiä.

– Vilket slags företag skulle du vilja starta? Varför?
– Vilket slags kreativa lösningar har du hittat på?

B Uutiset kuuluvat aamurutiineihin

Aamiaisen ja muiden toimien lisäksi monen aamuun kuuluu tärkeänä osana uutisten seuraaminen. Uutisia luetaan paperilehdestä, kuunnellaan radiosta ja katsellaan eri lähteistä. Yhä useamman uutistennälkää helpottaa internet. Uutisten merkitys ihmisten arjessa ei juurikaan ole muuttunut. Niiden seuraaminen koetaan edelleen turvalliseksi ja tärkeäksi osaksi päivän rutiineja, mutta se miten maailman menoa seurataan, on muuttunut suuresti viime vuosina.

Älylaitteet ovat yleistyneet hurjaa vauhtia. Ihmiset käyttävät yhä enemmän erilaisia medialaitteita arjessaan. Heti aamusta avataan tietokone tai älylaite samaan aikaa silmien kanssa. Uutisia seurataan netistä ja samalla nautitaan aamupala ruudun ääressä. Sosiaalisen median kautta saadaan uutisvinkkejä ja kiinnostavia linkkejä. Uutisten seuraamisesta on tullut uudella tavalla yhteisöllistä. Aamukahvin äärellä, aamutakki päällä keskustellaan päivän polttavista aiheista älylaitetta selaillen.

– Vad hör till dina morgonrutiner?
– Hur följer du nyheterna?

C Digitaalimaailman ulkopuolella

Ruotsissa on yritetty tutkia sitä, kuinka paljon ihmisiä elää digitaalisen maailman ulkopuolella. Tarkkaa lukua ei tiedetä, mutta arvioidaan että lukumäärä on jonkin verran alle tai yli miljoonan ihmisen. Ongelma koskee eniten vähävaraisia, vanhuksia ja maahanmuuttajia, joilla on huono koulutus. Hallitus on tehnyt digitalisaatiostrategian, mikä sisältää sekä laajakaistan rakentamista että ihmisten kouluttamista.

Sekä Ruotsissa asuvia että maahan tulijoita aiotaan kouluttaa. Tällä hetkellä mietitään sitä, voidaanko auttaa ihmisiä, joilla ei esimerkiksi ole tietokonetta, mikä aiheuttaa ongelmia, kun viranomaiset lähettävät kirjeensä sähköpostilla. Syrjäytyneisyys on ongelma ja lisääntyy, jos jotkut ihmisryhmät jäävät täysin digitaalisen yhteiskunnan ulkopuolelle.

– Har du hjälpt någon med digitaliseringen? Med vilka saker?

Substantiivit

Substantiivien taivutusluokat

YKSIKKÖ			MONIKKO		
taivutus-luokka	epämääräinen	määräinen	epämääräinen	määräinen	suomennos
1	en skola	skol**an**	skol**or**	skol**orna**	koulu
2	en tabbe	tabb**en**	tabb**ar**	tabb**arna**	moka
	en dag	dag**en**	dag**ar**	dag**arna**	päivä
	en tidning	tidning**en**	tidning**ar**	tidning**arna**	sanomalehti
3	en sko	sko**n**	sko**r**	sko**rna**	kenkä
	en student	student**en**	student**er**	student**erna**	ylioppilas
	ett land	land**et**	länd**er**	länd**erna**	maa
	ett museum	muse**et**	muse**er**	muse**erna**	museo
4	ett arbete	arbete**t**	arbete**n**	arbete**na**	työ
5	ett spel	spel**et**	spel_	spel**en**	peli
	en läkare	läkare**n**	läkare_	läkar**na**	lääkäri
	en musiker	musiker**n**	musiker_	musiker**na**	muusikko

→ LUE LISÄÄ PRECIS 1 s. 118–122.

Huom.

Ruotsissa yksikkö, suomessa monikko

ett ansikte 4	*kasvot*
ett bagage, -t	*matkatavarat*
en begravning 2	*hautajaiset*
ett bröllop 5	*häät*
en fest 3	*juhlat*
en hjärna 1	*aivot*
en marknad 3	*markkinat*
en mässa 1	*messut*
en matsäck 2	*eväät*
en sax 2	*sakset*

Ruotsissa monikko, suomessa yksikkö

pengar, -na	*rahaa*
språkkunskaper, -na	*kielitaito*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 5 s. 95.

Määräysmuodot

Epämääräinen muoto artikkelin *en/ett* kanssa

1 kun suomeksi voisi sanoa **yksi**, **eräs**, **joku** tai **jokin**

En morgon hittade jag **en nyckel** på golvet. — *Eräänä aamua löysin yhden avaimen lattialta.*

2 **vertauksissa som**-sanan kanssa

Mårten beter sig **som ett barn**. — *Mårten käyttäytyy kuin lapsi.*

3 eräissä **sanonnoissa**

Först **tar** jag **en tupplur** och sen **tar** jag **en promenad**. — *Ensin otan nokoset ja sitten käyn kävelyllä.*

4 kun **lause aloitetaan** sanalla **det**

Det står **en man** där ute på gatan. — *Kadulla seisoo joku mies.*

Epämääräinen muoto ilman artikkelia

1 **omistussanan jälkeen**

Var bor **din bror**? — *Missä veljesi asuu?*
Vad heter **Finlands statsminister**? — *Minkä niminen on Suomen pääministeri?*

2 **ainesanoista** ja **ei-laskettavien sanojen** kanssa

Nu behöver jag **kaffe**. — *Nyt tarvitsen kahvia.*
Jag kan inte leva utan **musik**. — *En voi elää ilman musiikkia.*

3 **peruslukujen** jälkeen

Lisa kan **fem språk** flytande. — *Lisa osaa viittä kieltä sujuvasti.*

4 kun kerrotaan **viikonpäivä** tai **säätila**

Det är **söndag** idag och **soligt väder**. — *Tänään on sunnuntai ja kaunis ilma.*

5 **som**-sanan kanssa (suomessa **-na/-nä**)

Som vuxen måste man ta ansvar. — *Aikuisena täytyy ottaa vastuuta.*

6 monissa **sanonnoissa**

Äter du **mellanmål** innan du **går på gym**? — *Syötkö välipalaa, ennen kuin menet kuntosalille?*

AKTIVERA KODEN

7 ammattien, kansallisuuksien, uskontokunnan ja aatesuunnan yms. kanssa verbien **vara** ja **bli** jälkeen

Anna blir **sjuksköterska** nästa år.	*Annasta tulee sairaanhoitaja ensi vuonna.*
Är Per **norsk** eller **dansk**?	*Onko Per norjalainen vai tanskalainen?*
Hanna är **kristen** men hennes man är **muslim**.	*Hanna on kristitty, mutta hänen miehensä on muslimi.*

8 luetteloinnissa ja **sanapareissa**

Ta med dig **papper**, **penna** och **leg**.	*Ota mukaan paperia, kynä ja henkkarit.*

9 monien **epämääräisten pronominien jälkeen**

Jag känner **ingen** som kan så **många språk**.	*En tunne ketään henkilöä, joka osaa niin montaa kieltä.*

Määräisiä muotoja käytetään

1 kun puhutaan **tilanteesta tutusta** asiasta

Lägg undan **telefonen**, är du snäll.	*Laita puhelin pois, ole kiltti.*

2 kun puhutaan asiasta, joka on **tuttu kuulijoille**

Ska vi träffas i **matsalen** efter **mötet**?	*Tavataanko ruokasalissa kokouksen jälkeen?*

3 kun asia **mainitaan uudestaan**

Igår köpte jag en väska och ett bälte.	*Eilen ostin laukun ja vyön.*
Väskan var himla dyr men **bältet** var på rea.	*Laukku oli tosi kallis, mutta vyö oli alennuksessa.*

4 kun substantiivin **jäljessä** on sitä **tarkentava ilmaisu**

Flyget till Malaga är försenat på grund av **ovädret i södra Europa**.	*Lento Malagaan on myöhässä Etelä-Euroopassa olevan myrskyn vuoksi.*

5 monissa **sanonnoissa**

Jag **tar studenten** i vår.	*Kirjoitan ylioppilaaksi tänä keväänä.*
När **går** du **ut gymnasiet**?	*Milloin pääset lukiosta?*

6 eräiden **pronominien** jälkeen

Båda systrarna vill börja läsa medicin.	*Molemmat siskokset haluavat alkaa opiskella lääketiedettä.*
Hela klassen klarade provet.	*Koko luokka suoriutui kokeesta.*

7 järjestyslukujen jälkeen

Den fjärde killen till vänster är min granne.	*Neljäs poika vasemmalta on minun naapurini.*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 3 s. 112–114.

Erisnimen suku

1 En-sukuisia erisnimiä ovat esimerkiksi **henkilöiden, lemmikkien, autojen ja laivojen nimet**.

Anders är **snäll**, men ibland kan han vara lite **sträng**.
Anders on kiltti, mutta joskus hän voi olla vähän ankara.

Den begåvade Saara Aalto finns på alla löpsedlar.
Lahjakas Saara Aalto on kaikissa lööpeissä.

2 En-sukuisia ovat myös **luonnonpaikat**, joita vastaa en-sukuinen yleisnimi.

Den stora Päijänne är **lång** och **djup**. *(en sjö)*
Suuri Päijänne on pitkä ja syvä.

Är **Hekla aktiv** för tillfället? *(en vulkan)*
Onko Hekla aktiivinen tällä hetkellä?

3 Kaupungit, maat, maanosat, maakunnat ja muut asutut paikat ovat ett-sukuisia. Myös **luonnonpaikkojen nimet**, joita vastaa ett-sukuinen yleisnimi, ovat ett-sukuisia.

Australien är **häftigt**!
Australia on mahtava!

Det vackra Åbo är Finlands gamla huvudstad.
Kaunis Turku on Suomen vanha pääkaupunki.

Åre är **populärt** bland skidåkare. *(ett fjäll)*
Åre on suosittu hiihtäjien keskuudessa.

Det turkosa Medelhavet lockar turister.
Turkoosi Välimeri houkuttelee turisteja.

4 Monikolliset luonnonpaikat ovat ruotsissa monikossa, kuten suomessakin.

Vet du hur **stora Skanderna** är till ytan?
Tiedätkö, kuinka suuret Skandit ovat pinta-alaltaan?

→ LUE LISÄÄ PRECIS 5 s. 68–70.

Adjektiivit

Adjektiiveilla on yleensä kolme muotoa.

en-muoto	ett-muoto	a-muoto	suomennos
snygg	snyggt	snygga	*hyvännäköinen*

Vain adjektiivilla *pieni* on neljä muotoa.

en-muoto	ett-muoto	yksikön määräinen muoto	monikko
liten	litet	lilla	små

AKTIVERA KODEN

Taipumattomat adjektiivit

bra	*hyvä*
extra	*ylimääräinen*
fel	*väärä*
gammaldags	*vanhanaikainen*
gratis	*ilmainen*
kul	*kiva*

lagom	*sopiva*
nära	*läheinen*
prima	*ensiluokkainen*
udda	*pariton; outo*
äkta	*aito*
öde	*autio*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 75.

Adjektiivi pääsanan jälkeen

Adjektiivi taipuu pääsanansa mukaan (en-suku, ett-suku, monikko).

Festen var **rolig**.	*Juhla oli hauska.*
Gästerna var **glada**.	*Vieraat olivat iloisia.*
Det var **tråkigt** att åka hem.	*Oli tylsää lähteä kotiin.*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 72–73.

Adjektiivi ennen pääsanaa

Kun adjektiivi on kuvailtavan substantiivin edessä, se taipuu substantiivin mukaan.

En-sukuinen pääsana

en **rolig** fest	*(eräs) hauska juhla*
den **roliga** festen	*(se) hauska juhla*
roliga fester	*hauskoja juhlia*
de **roliga** festerna	*(ne) hauskat juhlat*

Ett-sukuinen pääsana

ett **nytt** band	*(eräs) uusi bändi*
det **nya** bandet	*(se) uusi bändi*
nya band	*uusia bändejä*
de **nya** banden	*(ne) uudet bändit*

Huom.
Omistussanan jälkeen adjektiivi on **a-muodossa** ja substantiivi **epämääräisessä muodossa**.

Majas roliga fest — *Maijan hauskat juhlat*

Huom.
Sana **egen**, **eget**, **egna** ei ole a-muodossa omistussanan jälkeen, paitsi jos omistussanan ja egen-sanan välissä on jokin sana.

Välkommen till **vår egen lägenhet**!
Tervetuloa meidän omaan asuntoomme!
Välkommen till **vår första egna lägenhet**!
Tervetuloa meidän ensimmäiseen omaan asuntoomme!

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 108–113.

Adjektiivi substantiivina

De unga köper gärna **begagnat**.
Nuoret ostavat mielellään käytettyjä tavaroita.
Det enklaste sättet att vara miljövänlig är att åka **kollektivt**.
Yksinkertaisin tapa ympäristöystävällinen on käyttää julkisia.
Äter du **vegetariskt**?
Syötkö kasvisruokaa?
Jag ser **rött** när jag ser någon mobba **en handikappad**.
Näen punaista, kun näen jonkun kiusaavan vammaista.

→ LUE LISÄÄ PRECIS 4 s. 119–120.

AKTIVERA KODEN

Adjektiivin vertailu

positiivi	komparatiivi	superlatiivi	
rolig, -t, -a *hauska*	rolig**are**	rolig**ast**	den/det/de rolig**aste**
lång, -t, -a *pitkä*	läng**re**	läng**st**	den/det/de läng**sta**
stor, -t, -a *suuri*	stör**re**	stör**st**	den/det/de stör**sta**
ung, -t, -a *nuori*	yng**re**	yng**st**	den/det/de yng**sta**
dålig, -t, -a *huono*	säm**re**	säm**st**	den/det/de säm**sta**
gammal, -t, gamla *vanha*	äld**re**	äld**st**	den/det/de äld**sta**
liten, litet, lilla, små *pieni*	mind**re**	min**st**	den/det/de min**sta**
energisk, -t, -a *energinen*	**mer(a)** energisk, -t, -a	**mest** energisk, -t, -a	den/det/de mest energiska
spännande *jännittävä*	**mer(a)** spännande	**mest** spännande	den/det/de mest spännande
intresser/ad, -at, -ade *kiinnostunut*	**mer(a)** intresser/ad, -at, -ade	**mest** intresser/ad, -at, -ade	den/det/de mest intresserade

Positiivi

Är mitt träningsprogram **lika** effektivt **som** ditt?
Jag vill bli **så** muskulös **som** möjligt.

Onko minun treeniohjelmani yhtä tehokas kuin sinun?
Haluan tulla niin lihaksikkaaksi kuin mahdollista.

Komparatiivi

Mitt gymkort är **dyrare än** ditt men Pontus kort är **ännu dyrare**.

Minun kuntosalikorttini on kalliimpi kuin sinun, mutta Pontuksen kortti on vieläkin kalliimpi.

Superlatiivi

Att träna hemma är **allra billigast**.
Att träna mångsidigt är **det effektivaste sättet** att hålla sig i form.

Kotona treenaaminen on kaikkein edullisinta.
Monipuolisesti treenaaminen on tehokkain tapa pitää itsensä kunnossa.

→ LUE LISÄÄ PRECIS 3 s. 152–162.

Pronominit

Persoonapronominit

Subjekti	Objekti	Omistuspronomini
jag	mig, mej (puhek.)	min, mitt, mina
du	dig, dej (puhek.)	din, ditt, dina
han (mies)	honom	hans *sin, sitt, sina*
hon (nainen)	henne	hennes *sin, sitt, sina*
den/det	den/det	dess *sin, sitt, sina*
vi	oss	vår, vårt, våra
ni	er	er, ert, era
de, dom (puhek.)	dem, dom (puhek.)	deras *sin, sitt, sina*

Omistuspronominia **sin**, **sitt**, **sina** käytetään silloin, kun lauseen subjektina on *hän* tai *he* ja omistettava asia on **subjektin oma**.

Kristina är känd för **sin** vackra stil och **sina** klassiska kläder.

Kristina tunnetaan kauniista tyylistään ja klassisista vaatteistaan.

Hen on ruotsin kieleen tullut sukupuolineutraali persoonapronomini.
Sen objektimuoto on **hen**, ja omistusmuoto on **hens**.

→ LUE LISÄÄ PRECIS 1 s. 32–35, s. 130–131, PRECIS 2 s. 118–119.

AKTIVERA KODEN

Adjektiivi ja substantiivi pronominien jälkeen

Adjektiivi ja substantiivi epämääräisessä, lyhyessä muodossa

	en-sukuinen sana		**ett-sukuinen sana**			**monikko**	
millainen	hurdan	**kreativ uppgift** *luova tehtävä*	hurdant	**kreativt jobb** *luova työ*		hurdana	**kreativa uppgifter** *luovat tehtävät*
mikä	vilken		vilket			vilka	
mikä	någon		något			några	
ei mikään	ingen		inget			inga	
muu, toinen	en annan		ett annat			andra	
samanlainen	en likadan		ett likadant			likadana	
sellainen	en sådan		ett sådant			sådana	
joka(inen)	varje		varje		*kaikki*	alla	
joka ikinen	varenda		vartenda		*monta*	många	
joka toinen	varannan		vartannat		*useampia*	flera	
					useimmat	de flesta	
					vähän, harvoja	få	
					vähemmän, harvemmat	färre	

Adjektiivi a-muodossa ja substantiivi epämääräisessä muodossa

	en-sukuinen sana		**ett-sukuinen sana**		**monikko**	
omistus-pronomini	min	**kreativa uppgift**	mitt	**kreativa jobb**	mina	**kreativa uppgifter**
tämä	denna		detta		dessa	
sama	samma		samma		samma	

Adjektiivi a-muodossa ja substantiivi määräisessä, pitkässä muodossa

	en-sukuinen sana		ett-sukuinen sana		monikko	
tämä	den här	**kreativa uppgiften**	det här	**kreativa jobbet**	de här	**kreativa uppgifterna**
tuo	den där		det där		de där	
koko	hela	**(den kreativa) uppgiften**	hela	**(det kreativa) jobbet**		
molemmat					båda	**(de kreativa) uppgifterna**

Huom.

den/det ena – den/det andra,
några/somliga – andra

toinen – toinen,
toiset – toiset

Det var två män i parken. **Den ena** solade och **den andra** sov.
Hela klassen var ute på gården. **Några** spelade fotboll och **andra** hejade.

Puistossa oli kaksi miestä. Toinen otti aurinkoa ja toinen nukkui.
Koko luokka oli pihalla. Toiset pelasivat jalkapalloa ja toiset kannustivat.

Huom.

var tredje student — *joka kolmas opiskelija*
vart tionde gymnasium — *joka kymmenes lukio*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 3 s. 106–108.

AKTIVERA KODEN

Itsenäiset pronominit

Någon, något/någonting, några	*joku, jotakin, jotkut*
Någon ringde till dig.	*Joku soitti sinulle.*
Känner du **några** där?	*Tunnetko sieltä joitakin/keitään?*
Vill du äta **något**?	*Haluatko syödä jotakin?*
Ingen, inget/ingenting, inga	*ei kukaan, ei mitään, ei ketkään*
Ingen var hemma.	*Kukaan ei ollut kotona.*
Det hände **inget** speciellt igår.	*Eilen ei tapahtunut mitään erikoista.*
Inga blev rasande.	*Ketkään eivät suuttuneet.*
Allt/allting, alla	*kaikki*
Allt var roligt på kryssningen.	*Kaikki oli hauskaa risteilyllä.*
Alla njöt av resan.	*Kaikki nauttivat matkasta.*
Var och en, vart och ett, vars och ens	*jokainen, jokaisen*
Var och en av oss är viktig.	*Jokainen meistä on tärkeä.*
Du har tre alternativ. **Vart och ett** är lika lockande, eller hur?	*Sinulla on kolme vaihtoehtoa. Jokainen on yhtä houkutteleva, eikö?*
Det är **vars och ens** egen sak.	*Se on jokaisen oma asia.*
Densamma, detsamma, desamma	*sama*
Menyn är **densamma**.	*Ruokalista on sama.*
Bordet är **detsamma**.	*Pöytä on sama.*
Och även **kockarna** är **desamma**.	*Ja myös kokit ovat samat.*
Själv, själva	*itse*
Skrev du uppsatsen **själv**?	*Kirjoititko aineen itse?*
Vi gjorde upp planer för resan **själva**.	*Me suunnittelimme matkan itse.*

Relatiivipronominit ja relatiiviadverbit

som	*joka, jotka*
vars	*jonka, joiden*
vilket	*mikä (viittaa koko edelliseen lauseeseen)*
allt **vad**	*kaikki mikä (kun mikä-sana ei ole subjektina)*
allt **som**	*kaikki mikä (kun mikä-sana on subjektina)*
där	*jossa*
dit	*jonne*
då	*jolloin*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 164–166.

Verbit

Verbin taivutusluokat ja aikamuodot

taivutus-luokka	perusmuoto	preesens	imperfekti	perfekti pluskvamperfekti	
I	snacka	snack**ar**	snack**ade**	har/hade snack**at**	*puhua, jutella*
IIa	ringa	ring**er**	ring**de**	har/hade ring**t**	*soittaa*
	höra	hö**r**	hör**de**	har/hade hör**t**	*kuulla*
IIb	köpa	köp**er**	köp**te**	har/hade köp**t**	*ostaa*
III	må	må**r**	må**dde**	har/hade må**tt**	*voida*
IV	bjuda	bjuder	bjöd	har/hade bjud**it**	*kutsua; tarjota*
	få	får	fick	har/hade få**tt**	*saada*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 1 s. 40–44.

Refleksiiviverbit

känna II sig	*tuntea itsensä/olonsa joksikin*
Jag känner mig pigg.	*Tunnen itseni pirteäksi.*
Du känner dig glad.	*Sinä tunnet itsesi iloiseksi.*
Han/Hon känner sig energisk.	*Hän tuntee olonsa energiseksi.*
Vi känner oss nöjda.	*Me tunnemme itsemme tyytyväisiksi.*
Ni känner er avslappnade.	*Te tunnette itsenne rentoutuneiksi.*
De känner sig lyckliga.	*He tuntevat itsensä onnellisiksi.*

Muita yleisiä refleksiiviverbejä

ajaa partansa/karvansa	raka I sig
erota	skilja II sig
ilmoittautua	anmäla II sig
istuutua	sätta IV sig
katua	ångra I sig
keskittyä johonkin	koncentrera I sig på
kiirehtiä	skynda I sig
käyttäytyä	bete III sig, uppföra II sig
laiskotella	lata I sig
mennä kihloihin	förlova I sig
mennä naimisiin	gifta II sig
mennä nukkumaan	lägga IV sig
nukkua pommiin	försova IV sig
oppia	lära II sig
peseytyä	tvätta I sig
pukeutua	klä III sig
riisuutua	klä III av sig
ryhdistäytyä	skärpa II sig
sopeutua johonkin	anpassa I sig till
tutustua johonkin	bekanta I sig med
valmistautua johonkin	förbereda II sig för
varoa jotakin	akta I sig för
välittää jostakin	bry III sig om

→ LUE LISÄÄ PRECIS 1 s. 134.

AKTIVERA KODEN

Apuverbit

perusmuoto	preesens	imperfekti	perfekti/ pluskvamperfekti	
		borde		*pitäisi*
få	får	fick	har/hade fått	*saada*
kunna	kan	kunde	har/hade kunnat	*osata; voida*
–	måste	måste	–	*täytyä*
–	ska	skulle	–	*aikoa; pitää*
vilja	vill	ville	har/hade velat	*haluta, tahtoa*

Vad **ska** vi **göra**? Vi **ska** hem. *Mitä teemme? Menemme kotiin.*
Får jag bara **fråga** en sak? *Saanko kysyä yhtä asiaa?*

Huom.
Helena **fick mig att skratta**. *Helena sai minut nauramaan.*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 1 s. 86–88.

Apuverbin kaltaiset verbit

behöva II göra	*tarvita tehdä*	råka I göra	*sattua tekemään*
bruka I göra	*olla tapana tehdä*	slippa IV göra	*päästä tekemästä*
hinna IV göra	*ehtiä tehdä*	tyckas II göra	*vaikuttaa tekevän*
låta IV göra	*antaa, sallia tehdä*	tänka II göra	*aikoa tehdä*
orka I göra	*jaksaa tehdä*	våga I göra	*uskaltaa tehdä*

Vågar du **stå** på dig? *Uskallatko pysyä kannassasi?*
Hinner du **hjälpa** mig? *Ehditkö auttaa minua?*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 4 s. 116–117.

Käskymuoto

perusmuoto	preesens	käskymuoto	
boka I	bokar	**Boka!**	*Varaa!*
tänka II	tänker	**Tänk!**	*Mieti!*
tro III	tror	**Tro!**	*Usko!*
sova IV	sover	**Sov!**	*Nuku!*
sätta IV sig	sätter sig	**Sätt dig!** **Sätt er!**	*Istuudu!* *Istuutukaa!*

Huom.

Kom hit!	*Tule tänne!*
Glöm inte det!	*Älä unohda sitä! / Älkää unohtako sitä!*
Var så god!	*Ole hyvä!*
Var så goda!	*Olkaa hyvät!*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 34–35.

Tulevan ajan ilmaiseminen

preesens ja tulevan ajan ilmaus

Jag **åker** till Italien om två veckor. — *Matkustan Italiaan kahden viikon kuluttua.*

tänker + perusmuoto

Jag **tänker besöka** alla berömda sevärdheter där. — *Aion käydä katsomassa kaikki kuuluisat nähtävyydet siellä.*

kommer att + perusmuoto

Det **kommer att bli** dyrt. — *Se tulee kalliiksi.*

ska + perusmuoto

Vart **ska** du **resa**? — *Minne sinä aiot matkustaa?*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 4 s. 92–93.

AKTIVERA KODEN

Konditionaali I

Om-lause: imperfekti	**päälause: skulle + perusmuoto**
Om jag **hade** tid,	**skulle** jag **läsa** en bok.
Jos minulla olisi aikaa,	*lukisin kirjan.*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 3 s. 42–43.

Konditionaali II

Om-lause: pluskvamperfekti	**päälause: skulle + ha + supiini (verbin 4. muoto)**
Om jag **hade haft** tid,	**skulle** jag **ha läst** en bok.
Jos minulla olisi ollut aikaa,	*olisin lukenut kirjan.*

→ LUE LISÄÄ PRECIS 4 s. 64.

Sanajärjestys

Päälause

Suora sanajärjestys

S P L O T P A
Jag tränar ofta parkour flitigt på stan på kvällarna.
Harjoittelen usein parkouria ahkerasti kaupungilla iltaisin.

Käänteinen sanajärjestys

Aika P S L O T P
På kvällarna tränar jag ofta parkour flitigt på stan.
Iltaisin harjoittelen usein parkouria ahkerasti kaupungilla.

Paikka P1 S L P2
Hemma får jag inte träna.
Kotona en saa harjoitella.

Sivulause P S O
Om jag nån gång får sällskap, tränar jag svårare tricks.
Jos joskus saan seuraa, harjoittelen vaikeampia temppuja.

→ LUE LISÄÄ PRECIS 1 s. 78–80.

Sivulause

Alistuskonjunktiolla alkava sivulause

KON SU KIE PRE
Vet du att Lisa ofta ordnar roliga fester?
Tiedätkö, että Lisa järjestää usein hauskoja juhlia?

KON SU KIE PRE
När hon inte har egna fester, jobbar hon som festfixare.
Kun hänellä ei ole omia juhlia, hän työskentelee juhlienjärjestäjänä.

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 80–84.

Epäsuora kysymys

Varför bjöd hon inte mig?

KON SU KIE PRE
Jag undrar varför hon inte bjöd mig.
Miksiköhän hän ei kutsunut minua?

Dansar hon alltid på bordet?

KON SU KIE PRE
Vet du om hon alltid dansar på bordet?
Tiedätkö, tanssiiko hän aina pöydällä.

Vilka andra var inte på festen?

KON SU KIE PRE
Berätta vilka andra som inte var på festen.
Kerro, keitä muita juhlissa ei ollut.

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 160–161.

Relatiivilauseet

KON/SU PRE
Jag vill träffa Sara som var med på festen.
Haluan tavata Saran, joka oli mukana juhlissa.

KON/SU KIE PRE
Lasse ska återigen ordna en hemmafest i helgen, vilket inte överraskar mig.
Lasse aikoo taas järjestää kotibileet viikonloppuna, mikä ei yllätä minua.

→ LUE LISÄÄ PRECIS 2 s. 164–166.

SUBSTANTIIVIT

1 Jobba i grupp på tre personer. Spela luffarschack. Vinnaren är den som får minst tre ord rätt vågrätt, lodrätt eller diagonalt. Två spelar och en kollar om svaren (s. 175) är rätt. Säg alla formerna av substantiven.

1 yhteiskunta	**2** maa	**3** viikko	**4** hotellihuone	**5** koivu
6 sanomalehti	**7** ihminen	**8** ongelma	**9** asema	**10** kenkä
11 kirja	**12** lääkäri	**13** korvapuusti	**14** viesti	**15** lukio
16 aamu	**17** aine	**18** avain	**19** yö	**20** kukka
21 mökki	**22** koulutus	**23** jalka	**24** mies	**25** kokous

2 Det är mycket på gång på fritiden. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Jag läste _____ (**yhden artikkelin**) om att dagens _____ (**nuoret**) har för många _____ (**harrastus**).	1 Jag läste en artikel om att dagens ungdomar/unga har för många hobbyer/intressen.
2 Hmm … Jag spelar fotboll, går på gym och träffar mina kompisar.	2 Hmm … Jag spelar _____ (**jalkapallo**), går på _____ (**kuntosali**) och träffar mina _____ (**kaveri**).
3 Alltså, du har redan tre _____ (**harrastus**) och sen har du _____ (**koulu**).	3 Alltså, du har redan tre hobbyer och sen har du skolan.
4 Ja, och snart tar jag körkort.	4 Ja, och snart tar jag _____ (**ajokortti**).
5 Kanske borde du bara lyssna på _____ (**klassista musiikkia**) och ta det lugnt.	5 Kanske borde du bara lyssna på klassisk musik / klassiskt och ta det lugnt.
6 Nja, om det är vackert väder kan jag koppla av ute i naturen.	6 6 Nja, om det är _____ (**kaunis ilma**) kan jag koppla av ute i _____ (**luonto**).
7 Får du aldrig ont i _____ (**pää**) eller hela _____ (**keho**)?	7 Får du aldrig ont i huvudet eller hela kroppen?
8 Äsch, som gammal hinner jag sakta ned tempot.	8 Äsch, som _____ (**vanha**) hinner jag sakta ned tempot.
9 Men nu är det _____ (**lauantai**). Ska vi inte gå och ta _____ (**kahvit**) på _____ (**kaupunki**)?	9 Men nu är det lördag. Ska vi inte gå och ta en fika på stan?
10 Först måste jag träna på gymmet och sen ska jag till simhallen.	10 Först måste jag träna på _____ (**kuntosali**) och sen ska jag till _____ (**uimahalli**).
11 Visst, och sen ska du väl resa _____ (**maailma**) runt och rädda _____ (**pingviinit**), eller hur?	11 Visst, och sen ska du väl resa jorden runt och rädda pingvinerna, eller hur?
12 Lägg av! Vi får gå till det där fiket/kaféet sen, vad sägs?	12 Lägg av! Vi får gå till det där _____ (**kahvila**) sen, vad sägs?
13 Okej då. Jag ska äta _____ (**lounas**) nu. _____ (**Bussi**) till centrum går strax.	13 Okej då. Jag ska äta lunch nu. Bussen till centrum går strax.
14 Vi ses senare! Glöm inte handskarna och halsduken!	14 Vi ses senare! Glöm inte _____ (**hanskat**) och _____ (**kaulahuivi**)!

AKTIVERA KODEN

3 Djurprat. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Du, är du en hund- eller kattmänniska?	1 **Kuule, oletko koira- vai kissaihminen?**
2 **Hmm... Tykkään kyllä kaikista eläimistä. Meillä on aina ollut koiria kotona, mutta nyt haluan kissan.**	2 Hmm ... Jag gillar nog alla djur. Vi har alltid haft hundar hemma, men nu vill jag ha en katt.
3 Jaså. Jag har alltid velat ha en hund men min lillebror är allergisk.	3 **Vai niin. Minä olen aina halunnut saada koiran, mutta pikkuveljeni on allerginen.**
4 **Onpa harmi! Ettekö voi sitten hankkia jotain toista eläintä? Lintua esimerkiksi?**	4 Vad synd! Kan ni inte skaffa något annat djur då? En fågel till exempel?
5 En fågel? Aldrig i livet! Fåglar hör ju till naturen. Jag vill inte hålla ett djur i bur.	5 **Lintua? Ei ikinä! Linnuthan kuuluvat luontoon. Minä en halua pitää eläintä häkissä.**
6 **Rauhoitu nyt! Ei ollut tarkoitus loukata sinua. Muuten, millaista säätä on luvattu viikonlopuksi?**	6 Lugna ner dig nu! Det var inte meningen att såra dig. Förresten, hurdant väder har de lovat till veckoslutet?
7 Vackert väder. Solen skiner. Jag vill glömma all stress och njuta av frisk luft ute i naturen. Får jag sällskap?	7 **Kaunista säätä. Aurinko paistaa. Haluan unohtaa kaiken stressin ja nauttia raikkaasta ilmasta ulkona luonnossa. Saanko seuraa?**
8 **Varmasti! Me voimme mennä meidän kesämökille, mennä pitkälle kävelylle metsään, saunoa ja grillata makkaraa.**	8 Säkert! Vi kan åka till vår sommarstuga, ta en lång promenad i skogen, bada bastu och grilla korv.
9 Vilken fin idé efter en stressig vecka! Får du låna din pappas bil?	9 **Onpa hieno idea stressaavan viikon jälkeen! Saatko lainata isäsi autoa?**
10 **Ei mutta, mehän voimme pyöräillä mökille! Sinnehän on vain 17 kilometriä.**	10 Nämen, vi kan ju cykla till stugan! Det är ju bara 17 kilometer dit.
11 Okej, varför inte. Men nu måste jag skynda mig, annars missar jag bussen. Vi hörs!	11 **Okei, miksipä ei. Mutta nyt minun täytyy pitää kiirettä, muuten myöhästyn bussista. Soitellaan!**
12 **Eikä se olisi ensimmäinen kerta... Hei sitten!**	12 Och det skulle inte vara första gången... Hejdå!

VERBIT

4 **Jobba i grupp på tre personer. Spela luffarschack. Vinnaren är den som får minst tre ord rätt vågrätt, lodrätt eller diagonalt. Två spelar och en kollar om svaren (s. 175) är rätt. Böj verbet och säg imperativformen.**

1 öppna I *Avaa ikkuna!*	**2** läsa II *Lue läksyt!*	**3** sy III *Ompele mekko!*	**4** krama I *Halaa minua!*
5 röka II *Älä tupakoi!*	**6** skratta I *Naura enemmän!*	**7** må III *Voi hyvin!*	**8** skämmas II *Älä häpeä!*
9 stänga II *Sulje ovi!*	**10** glömma II *Älä unohda avaimia!*	**11** andas I *Hengitä syvään!*	**12** fylla II *Täytä lomake!*
13 försova IV sig *Älä nuku pommiin!*	**14** svara I *Vastaa kysymykseen!*	**15** gråta IV *Älä itke!*	**16** koncentrera I sig *Keskittykää tähän!*

AKTIVERA KODEN

5 Framtiden i sikte. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 ___ så fundersam ___ (**Näytät**). Vad ___ (**oikein pohdiskelet**)?	1 Du ser så fundersam ut. Vad funderar du egentligen på?
2 Jag tänker på min framtid. När jag var liten visste jag vad jag ville bli som vuxen. Nu vet jag ingenting.	2 ___ (**Ajattelen**) min framtid. När jag var liten ___ (**tiesin**) vad ___ (**halusin tulla**) som vuxen. Nu ___ (**en tiedä**) ingenting.
3 ___ (**Ymmärrän**). ___ (**Minulla on**) det lättare för ___ (**olen aina tiennyt**) att ___ (**haluan tulla**) veterinär.	3 Jag förstår. Jag har det lättare för jag har alltid vetat att jag vill bli veterinär.
4 Nåväl. Om ett halvt år måste jag välja vad jag vill studera men jag har verkligen ingen aning.	4 Nåväl. Om ett halvt år ___ (**minun täytyy valita**) vad ___ (**haluan opiskella**) men ___ (**minulla ei todellakaan ole**) ingen aning.
5 ___ (**Ajattele**) på vad ___ (**sinä olet**) bra på? Det ___ (**voi auttaa sinua löytämään**) din framtida bransch.	5 Tänk på vad du är bra på? Det kan hjälpa dig att hitta din framtida bransch.
6 Om det var/vore så enkelt! Jag är nog ganska bra i matematiska ämnen men tekniska branscher intresserar mig inte alls.	6 Om det ___ (**olisi**) så enkelt! Jag ___ (**Olen kyllä**) ganska bra i matematiska ämnen men tekniska branscher ___ (**kiinnostaa**) mig inte alls.
7 ___ (**Minusta sinä olet**) mycket kreativ. ___ (**Sinullahan on tapana piirtää**) på alla möjliga ställen. Arkitekter ___ (**tarvitsevat**) också matematiska kunskaper. Vad ___ (**sanoisit**) om det?	7 Jag tycker att du är mycket kreativ. Du brukar ju rita på alla möjliga ställen. Arkitekter behöver också matematiska kunskaper. Vad skulle du säga om det?
8 Hmm ... Det skulle kunna vara ett alternativ. Varför inte. Men är det inte jättesvårt att komma in på arkitektutbildningen?	8 Hmm... Det ___ (**voisi olla**) ett alternativ. Varför inte. Men ___ (**eikö ole**) jättesvårt ___ (**päästä**) in på arkitektutbildningen?
9 ___ (**Lopeta pohtiminen**) på det där nu! ___ (**Tule, mennään kysymään**) studiehandledaren vad som ___ (**vaaditaan**) där.	9 Sluta fundera på det där nu! Kom, vi går och frågar studiehandledaren vad som krävs där.
10 Okej, tusen tack för att du orkade lyssna på mig. Jag går nog själv och bokar tid hos studiehandledaren.	10 Okej, tusen tack för att ___ (**jaksoit kuunnella**) på mig. ___ (**Menen kyllä itse varaamaan**) tid hos studiehandledaren.

6 Att jobba som medieassistent. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Kuulehan, _____ (**satuitko näkemään**) annonsen om platsen som medieassistent?	**1** Hördu, råkade du se annonsen om platsen som medieassistent?
2 Tyvärr hann jag inte läsa dagens tidning.	**2** Tyvärr _____ (**en ehtinyt lukea**) dagens tidning.
3 Jag _____ (**unohdin viestitellä**) dig om annonsen.	**3** Jag glömde att messa dig om annonsen.
4 Jag är verkligen intresserad av att skriva inlägg.	**4** Jag är verkligen _____ (**kiinnostunut kirjoittamaan**) inlägg.
5 Ja, det är _____ (**tapa vaikuttaa**) människor.	**5** Ja, det är ett sätt att påverka människor
6 Jaså, då börjar jag genast (att) fundera på ett svar.	**6** Jaså, då _____ (**alan heti pohtia**) på ett svar.
7 Hur _____ (**tiedät**) vad _____ (**saat kommentoida**) som medieassistent?	**7** Hur vet du vad du får kommentera som medieassistent?
8 Jag vill få folk/människor att tänka/fundera.	**8** _____ (**Haluan saada ihmiset miettimään**).
9 _____ (**Jaksatko kirjoittaa**) svaret nu?	**9** Orkar du skriva svaret nu?
10 Visst! De har nog ett team som har mycket att säga om innehållet.	**10** Visst! _____ (**Heillä on kyllä**) ett team som har _____ (**paljon sanottavaa**) om innehållet.
11 Så klart. _____ (**Sinusta tulee**) en perfekt assistent.	**11** Så klart. Du blir / Du kommer att bli en perfekt assistent.
12 Om jag får jobbet, hoppas jag lyckas med det.	**12** Om jag får jobbet, _____ (**toivon onnistuvani**) med det.

AKTIVERA KODEN

KONDITIONAALI I

7 Drömresa i tankarna. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Vart _____ om du _____ mycket pengar? *Minne matkustaisit, jos sinulla olisi paljon rahaa?*	1 Vart skulle du resa/åka om du hade mycket pengar?
2 Om jag hade råd skulle jag åka/resa till Grönland.	2 Om _____ råd _____ till Grönland. *Jos minulla olisi varaa, matkustaisin Gröönlantiin.*
3 Vad _____ där om jag får fråga? *Mitä tekisit siellä, jos saan kysyä?*	3 Vad skulle du göra där om jag får fråga?
4 Jag skulle kunna se/titta på isbjörnar om jag bara vågade. Du då?	4 Jag _____ på isbjörnar om _____. Du då? *Voisin katsella jääkarhuja, jos vain uskaltaisin.*
5 Om _____ skjortan _____ ner till Sydpolen. *Ellei maksaisi maltaita, matkustaisin mieluiten Etelänavalle.*	5 Om det inte kostade skjortan skulle jag helst åka ner till Sydpolen.
6 Skulle du vilja se pingviner om du var där?	6 _____ pingviner om _____ där? *Haluaisitko nähdä pingviinejä, jos olisit siellä?*
7 Absolut! Jag _____ dem om _____ bara _____ möjligt. *Haluaisin valokuvata niitä, jos se vain olisi mahdollista.*	7 Absolut! Jag skulle vilja fota/plåta dem om det bara var möjligt.
8 Grymt! Men vad skulle du vilja göra nu i helgen om du fick bestämma?	8 Grymt! Men _____ nu i helgen om du _____? *Mutta mitä haluaisit tehdä nyt viikonloppuna, jos saisit päättää?*
9 Hmm ... _____ på bio och sen _____ på något trevligt ställe, alltså om _____ mig på det. *Hmm... ensin menisin elokuviin ja sitten haluaisin syödä jossakin mukavassa paikassa, siis jos joku tarjoaisi minulle.*	9 Hmm ... först skulle jag gå på bio och sen skulle jag vilja äta på något trevligt ställe, alltså om någon bjöd mig på det.
10 Om jag kom med på bio, skulle vi kunna äta tillsammans senare. Vad tycks?	10 Om _____ med på bio, _____ tillsammans sen senare. Vad tycks? *Jos tulisin mukaan elokuviin, voisimme syödä yhdessä sitten myöhemmin.*
11 Det _____ om brorsan _____ mig lite pengar. Vi får se. *Se ehkä onnistuisi, jos veljeni lainaisi minulle vähän rahaa.*	11 Det skulle kanske lyckas om brorsan lånade mig lite pengar. Vi får se.

KONDITIONAALI II

8 Problem med mobilen. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Din nya mobil _____ (**ei olisi heti mennyt rikki**) om _____ (**olisit lukenut**) bruksanvisningen.	1 Din nya mobil skulle inte genast ha gått sönder om du hade läst bruksanvisningen.
2 Nä, men skulle du ha gjort det? Det tror jag inte.	2 Nä, men _____ (**olisitko sinä tehnyt**) det? Det tror jag inte.
3 Kanske inte, men du vet att det här _____ (**ei olisi tapahtunut**) om _____ (**olisit tutustunut**) med bruksanvisningen, eller?	3 Kanske inte, men du vet att det här inte skulle ha hänt om du hade bekantat dig med bruksanvisningen, eller?
4 Jaja, jag vet att jag borde ha läst bruksanvisningen men jag skulle inte ha haft tid med det.	4 Jaja, jag vet att _____ (**minun olisi pitänyt lukea**) bruksanvisningen men _____ (**ei minulla olisi ollut**) tid med det.
5 Okej, och _____ (**en olisi ostanut**) dig en ny mobil om _____ (**olisin tiennyt**) att _____ (**se menisi rikki**) med detsamma.	5 Okej, och jag skulle inte ha köpt dig en ny mobil om jag hade vetat att den skulle gå sönder med detsamma.
6 Jag skulle inte längre ha klarat mig med den gamla, inte en enda dag till, det vet du nog.	6 _____ (**En olisi enää selvinnyt**) med den gamla, inte en enda dag till, det vet du nog.

AJANMÄÄREET

9 Jobba i grupp på tre personer. Spela luffarschack. Vinnaren är den som får minst tre ord rätt vågrätt, lodrätt eller diagonalt. Två spelar och en kollar om svaren (s. 176) är rätt. Säg på svenska.

1 kuuden vuoden ajan	**2** vuonna 2023	**3** hetken kuluttua	**4** kerran vuodessa
5 6. kesäkuuta	**6** iltapäivällä	**7** toissapäivänä	**8** ensi viikolla
9 keskellä päivää	**10** 20 euroa päivässä	**11** keskiyöllä	**12** 2000-luvun alussa
13 1990-luvulla	**14** eilen illalla	**15** huomen aamulla	**16** 27. syyskuuta

10 Sugen på sexpack? Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 När tränade du _____ (**viimeksi**)?	1 När tränade du senast?
2 Jo, (för) ett år sedan/sen faktiskt.	2 Jo, _____ (**vuosi sitten**) faktiskt.
3 Jaha, _____ (**kuinka usein sinulla oli tapana treenata**)?	3 Jaha, hur ofta brukade du träna?
4 Kanske fyra gånger i månaden / per månad.	4 _____ (**Ehkä neljä kertaa kuukaudessa**).
5 _____ (**Kuinka kauan treenasit joka kerta**)?	5 Hur lång tid tränade du varje gång?
6 Minst en timme per gång/pass.	6 _____ (**Vähintään tunnin kerralla**).
7 Jaså, _____ (**niin harvoin**). _____ (**Haluatko treenata useammin**)?	7 Jaså, så sällan. Vill du träna oftare?
8 Japp. Jag vill gärna träna två gånger i veckan / per vecka.	8 Japp. _____ (**Haluan mielellään treenata kaksi kertaa viikossa**).
9 Vi får dig i trim _____ (**kuukaudessa**).	9 Vi får dig i trim på en månad.
10 Jag ska nog gå på gym (i) flera månader.	10 Jag ska nog gå på gym _____ (**usean kuukauden ajan**).
11 _____ (**Silloin**) kommer du att se bra ut _____ (**tänä kesänä**).	11 Då kommer du att se bra ut i sommar.
12 Jag lägger om mina matvanor redan ikväll.	12 Jag lägger om mina matvanor _____ (**jo tänä iltana**).
13 Vad kul! Vi ses _____ (**nyt keskiviikkona kello kolme**).	13 Vad kul! Vi ses nu på onsdag klockan tre.
14 Om två dagar, alltså i övermorgon.	14 _____ (**Kahden päivän kuluttua, siis ylihuomenna**).

AKTIVERA KODEN

11 Planer för helgen. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Hej Cecilia, jag drömde om dig _____ (**viime yönä**) och tänkte att _____ (**nyt**) måste jag ringa dig. Vi har ju inte setts _____ (**pitkään aikaan**). Skulle vi kunna träffas _____ (**viikonloppuna**)?	1 Hej Cecilia, jag drömde om dig i natt och tänkte att nu måste jag ringa dig. Vi har ju inte setts på länge. Skulle vi kunna träffas i helgen / på veckoslutet?
2 Oj, vad spännande! Ja, det var väl nästan för två månader sen. Men vet du, jag jobbar hela veckoslutet/helgen. Råkar du vara i stan på måndag?	2 Oj, vad spännande! Ja, det var väl _____ (**melkein kaksi kuukautta sitten**). Men vet du, jag jobbar_____ (**koko viikonlopun**). Råkar du vara i stan _____ (**maanantaina**)?
3 Nä, tyvärr inte. Jag lovade hjälpa syrran med hästarna. Mitt pass börjar _____ (**sunnuntaina**). Hon reste till Köpenhamn _____ (**toissa päivänä**) och kommer tillbaka _____ (**vasta torstaina ensi viikolla**).	3 Nä, tyvärr inte. Jag lovade hjälpa syrran med hästarna. Mitt pass börjar på söndag. Hon reste till Köpenhamn i förrgår och kommer tillbaka först på torsdag nästa vecka / först nästa torsdag.
4 Okej då. Hur skulle det vara nästa helg/ veckoslut då? Jag har ledigt på fredag och lördag.	4 Okej då. Hur skulle det vara _____ (**seuraavana viikonloppuna**) då? Jag har ledigt _____ (**perjantaina ja lauantaina**).
5 Det låter lovande! Vad sägs om att vi börjar på Café Viola _____ (**iltapäivällä kolmen aikoihin**) och _____ (**sitten**) ser vi hur vi fortsätter kvällen?	5 Det låter lovande! Vad sägs om att vi börjar på Café Viola på eftermiddagen vid tretiden och sen ser vi hur vi fortsätter kvällen?
6 Det låter roligt! Alltså klockan tre på Café Viola och sen föreslår jag att vi går på bio halv sju. Den senaste versionen av West Side Story hade premiär förra veckan. Jag vill absolut se den.	6 Det låter roligt! Alltså _____ (**kello kolmelta**) på Café Viola och sen föreslår jag att vi går på bio _____ (**puoli seitsemältä**). Den senaste versionen av West Side Story hade premiär _____ (**viime viikolla**). Jag vill absolut se den.
7 Ingen dålig idé! Det ska vi göra. Men _____ (**nyt**) måste jag sluta. _____ (**Mukavaa viikon jatkoa**)!	7 Ingen dålig idé! Det ska vi göra. Men nu måste jag sluta. Ha en trevlig fortsättning på veckan!
8 Tack detsamma! Så roligt att ses nästa vecka!	8 Tack detsamma! Så roligt att ses _____ (**ensi viikolla**)!

ADJEKTIIVIT

12 En ny cykel? Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Du farsan, jag behöver en _____ (**uusi**) cykel.	1 Du farsan, jag behöver en ny cykel.
2 Jaha, och vad är det fel på den gamla då?	2 Jaha, och vad är det fel på den _____ (**vanha**) då?
3 Den är helt _____ (**hajalla/rikki**). Den har alltid haft _____ (**huono**) bromsar och nu funkar inte heller längre växlarna. Och dessutom är den _____ (**ikivanha ja liian pieni**).	3 Den är helt trasig. Den har alltid haft dåliga bromsar och nu funkar inte heller längre växlarna. Och dessutom är den urgammal och för liten.
4 Du brukar vara så slarvig med dina grejer. Du borde nog lära dig vara lite noggrannare.	4 Du brukar vara så _____ (**huolimaton**) med dina grejer. Du borde nog lära dig vara _____ (**vähän huolellisempi**).
5 Säger du vars _____ (**sikakallis**) bil alltid är så _____ (**likainen**) att man får skämmas.	5 Säger du vars svindyra bil alltid är så smutsig att man får skämmas.
6 Hej, man kunde väl vara artigare/hövligare! Du, om du lovar att tvätta bilen, ska vi säga de följande tre gångerna, så får du en ny cykel.	6 Hej, man kunde väl vara _____ (**kohteliaampi**)! Du, om du lovar att tvätta bilen, ska vi säga de följande tre gångerna, så får du _____ (**uusi**) cykel.
7 Vad du är _____ (**reilu**)! Men okej, jag lovar göra det. Det här är verkligen _____ (**kilttiä**) av dig farsan.	7 Vad du är schyst! Men okej, jag lovar göra det. Det här är verkligen snällt av dig farsan.
8 Tack, men kan du vara så snäll och hjälpa mig lite med det här nya dataspelet? Det är så hemskt/himla svårt att jag inte kommer vidare.	8 Tack, men kan du vara så _____ (**kiltti**) och hjälpa mig lite med det här _____ (**uusi**) dataspelet? Det är så _____ (**kauhean vaikea**) att jag inte kommer vidare.
9 Det gör jag gärna. Jag hämtar oss först något _____ (**hyvää**) att äta. Sen kan vi spela tillsammans.	9 Det gör jag gärna. Jag hämtar oss först något gott att äta. Sen kan vi spela tillsammans.
10 Häftigt! Gör det! Om gårdagens läckra köttbullar fortfarande finns kvar så vill jag ha dem.	10 _____ (**Upeaa**)! Gör det! Om gårdagens _____ (**herkullinen**) köttbullar fortfarande finns kvar så vill jag ha dem.

AKTIVERA KODEN

13 En utlänning funderar över ett resmål i Norden. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Du, _____ (**millainen**) är Norge? Är det _____ (**kylmä**) där?	1 Du, hur/hurdant är Norge? Är det kallt där?
2 Ja, det är det och dessutom är Norge rikt och dyrt.	2 Ja, det är det och dessutom är Norge _____ (**rikas ja kallis**).
3 _____ (**Millainen**) är norrmännen? Är de _____ (**hauska vai tylsä**)?	3 Hur/Hurdana är norrmännen? Är de roliga eller tråkiga?
4 Åtminstone min gamla vän Olov är artig/hövlig och utåtriktad/öppen.	4 Åtminstone min _____ (**vanha**) vän Olov är _____ (**kohtelias ja ulospäinsuuntautunut**).
5 På bilder ser det _____ (**valtavan kaunis**) ut där.	5 På bilder ser det väldigt vackert ut där.
6 Vad tycker du om det spännande Danmark?	6 Vad tycker du om _____ (**jännittävä**) Danmark?
7 Det är _____ (**mahdollinen**) att jag åker dit.	7 Det är möjligt att jag åker dit.
8 Danmark är intressant och platt.	8 Danmark är _____ (**mielenkiintoinen ja tasainen**).
9 Jag läste att danskarna är _____ (**suvaitsevainen ja ironinen**).	9 Jag läste att danskarna är toleranta och ironiska.
10 Kanske, men allt på nätet är inte sant.	10 Kanske, men allt på nätet är inte _____ (**totta**).
11 Nejdå, men det är _____ (**selvä**) att det är _____ (**halpa**) och _____ (**terveellinen**) att cykla där.	11 Nejdå, men det är klart att det är billigt och hälsosamt att cykla där.
12 Ja, de har breda cykelvägar och ett stort cykelnät.	12 Ja, de har _____ (**leveä**) cykelvägar och _____ (**suuri**) cykelnät.
13 Jag har också funderat på _____ (**fantastinen**) Sverige.	13 Jag har också funderat på det fantastiska Sverige.
14 Vårt eget Finland är ett utmärkt resmål också!	14 Vårt _____ (**oma**) Finland är _____ (**erinomainen**) resmål också!
15 Ja, Lappland är _____ (**todella suosittu**) bland _____ (**ulkomainen**) turister.	15 Ja, Lappland är mycket/väldigt populärt bland utländska turister.

14 Det vackraste som finns. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Vilket är _____ (**kaunein**) land som du har besökt?	1 Vilket är det vackraste land som du har besökt?
2 Finland är vackrast förstås!	2 Finland är _____ (**kaunein**) förstås!
3 På allvar? Varför är Finland _____ (**parempi kuin**) alla andra platser?	3 På allvar? Varför är Finland bättre än alla andra platser?
4 Vi har (en) renare natur och ett mer(a) spännande språk än många andra länder.	4 Vi har _____ (**puhtaampi**) natur och _____ (**jännittävämpi**) språk _____ (**kuin**) många andra länder.
5 Sant, men finskan är inte _____ (**yhtä helppo kuin**) engelskan, anser många.	5 Sant, men finskan är inte lika lätt som engelskan, anser många.
6 Finskan är säkert det värsta språket att lära sig.	6 Finskan är säkert _____ (**pahin kieli**) att lära sig.
7 Ja, men vissa tycker att finskan låter _____ (**romanttisemmalta kuin**) svenskan till exempel.	7 Ja, men vissa tycker att finskan låter mer(a) romantisk än svenskan till exempel.
8 Skojar du? Svenskan låter vänligare än finskan, tycker jag.	8 Skojar du? Svenskan låter _____ (**ystävällisemmältä kuin**) finskan, tycker jag.
9 Det är en smaksak. _____ (**Tärkeintä**) är att man kan många olika språk.	9 Det är en smaksak. Det viktigaste är att man kan många olika språk.
10 Visst. Men vad är den största stad som du har varit i?	10 Visst. Men vad är _____ (**suurin**) stad som du har varit i?
11 Paris är säkert _____ (**isoin ja hienoin**) och Närpes är _____ (**pienin**).	11 Paris är säkert störst och finast och Närpes är minst.
12 Är Paris förresten dyrare än Helsingfors, vad tror du?	12 Är Paris förresten _____ (**kalliimpi kuin**) Helsingfors, vad tror du?
13 Maten var _____ (**halvempaa**) i alla fall. Prisnivån var kanske litet _____ (**matalampi kuin**) här hemma.	13 Maten var billigare i alla fall. Prisnivån var kanske litet lägre än här hemma.
14 Bra att veta! Jag ska dit i april, då är vädret inte lika fint här som i Paris.	14 Bra att veta! Jag ska dit i april, då är vädret inte _____ (**yhtä hieno**) här _____ (**kuin**) i Paris.

AKTIVERA KODEN

15 Vilket är bäst? Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Titta, Lena är _____ (**paljon kauniimpi kuin**) jag.	**1** Titta, Lena är mycket vackrare än jag.
2 Skitsnack! Du är ju lika vacker som Marilyn.	**2** Skitsnack! Du är ju _____ (**yhtä kaunis kuin**) Marilyn.
3 Haha, tack. Du borde skaffa dig _____ (**paremmat silmälasit**).	**3** Haha, tack. Du borde skaffa dig bättre glasögon.
4 Kanske det, men jag har mindre pengar i år än i fjol / förra året.	**4** Kanske det, men jag har (**vähemmän rahaa tänä vuonna kuin viime vuonna**).
5 Hur så? Du får ju _____ (**korkeampaa palkkaa kuin**) jag.	**5** Hur så? Du får ju högre lön än jag.
6 Nej, din lön är ju högst bland våra kompisar.	**6** Nej, din lön är ju _____ (**korkein**) bland våra kompisar.
7 Jaha. Behöver du _____ (**enemmän rahaa**)?	**7** Jaha. Behöver du mer(a) pengar?
8 Alltså, jag skulle ju vilja köpa världens häftigaste skor.	**8** Alltså, jag skulle ju vilja köpa _____ (**maailman makeimmat kengät**).
9 Ja, jag har aldrig haft _____ (**niin hienoja kenkiä kuin**) du.	**9** Ja, jag har aldrig haft så fina skor som du.
10 Tja! Sen vill jag resa till det finaste paradiset på jorden.	**10** Tja! Sen vill jag resa till _____ (**hienoin paratiisi**) på jorden.
11 Där det är _____ (**yhtä lämmintä kuin**) i Florida.	**11** Där det är lika varmt som i Florida.
12 Och lika billigt också.	**12** Och _____ (**yhtä halpaa**) också.
13 Vad har hänt med _____ (**sinun suurimmat unelmasi**)?	**13** Vad har hänt med dina största drömmar?
14 Jag fattade att det bästa är att stanna här i Nordens kallaste hörn.	**14** Jag fattade att _____ (**parasta**) är att stanna här i Nordens _____ (**kylmin**) hörn.

PRONOMINIT

16 **Jobba i grupp på tre personer. Spela luffarschack. Vinnaren är den som får minst tre ord rätt vågrätt, lodrätt eller diagonalt. Två spelar och en kollar om svaren (s. 176) är rätt.**

1 jokin toinen kerta	**2** molemmat kurssit	**3** sama koulu	**4** minä, sinä, hän, me, te, he	**5** jokainen meistä
6 useampia ystäviä	**7** meitä, teitä, heitä	**8** joka toinen viikko	**9** tuo lukio	**10** harvemmat kaupungit
11 teidän ilmoituksenne	**12** koko viikonlopun	**13** joka vuosi	**14** erilainen kuin	**15** minun, sinun, hänen
16 minua, sinua, häntä	**17** vähän rahaa	**18** tämä koulutus	**19** samanlainen systeemi	**20** Me kaikki olemme samanarvoisia.
21 meidän, teidän, heidän	**22** joka toinen lukio	**23** minun uusi autoni	**24** useimmat kaupungit	**25** teidän luoksenne

AKTIVERA KODEN

17 Nalle på rymmen. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Kan jag få låna _____ (**sinun uutta kännykkääsi**)?	**1** Kan jag få låna din nya mobil?
2 Såklart, men var är din egen mobil?	**2** Såklart, men var är _____ (**sinun oma kännykkäsi**)?
3 Jag tappade _____ (**sen**) på bussen igår, så jag har _____ (**ei mitään kännykkää**).	**3** Jag tappade den på bussen igår, så jag har ingen mobil.
4 Ojdå! Menar du på den där vita bussen?	**4** Ojdå! Menar du på _____ (**tuo valkoinen bussi**)?
5 Ja, _____ (**sama hieno bussi**) som jag åker _____ (**joka päivä**).	**5** Ja, samma fina buss som jag åker varje dag.
6 Har du kontaktat deras kundservice?	**6** Har du kontaktat _____ (**heidän asiakaspalveluunsa**)?
7 Visst, jag ringde dit _____ (**koko illan**).	**7** Visst, jag ringde dit hela kvällen.
8 Alla chaufförer(na) vet om det!	**8** _____ (**Kaikki kuljettajat**) vet om _____ (**siitä**)!
9 Tja, _____ (**molemmat kuljettajat meidän pienessä kylässämme**).	**9** Tja, båda chaufförerna i vår lilla by.
10 Det finns inte många bussar här.	**10** Det finns inte _____ (**montaa bussia**) här.
11 _____ (**Ei mitään junaa**) och _____ (**ei mitään ratikoita**) heller.	**11** Inget tåg och inga spårvagnar heller.
12 Vi har få bilar men massor av djur!	**12** Vi har _____ (**vähän autoja**) men _____ (**paljon eläimiä**)!
13 Förresten, jag gav _____ (**heille sinun puhelinnumerosi**).	**13** Förresten, jag gav dem ditt telefonnummer.
14 Någon ringer. Svara du!	**14** _____ (**Joku**) ringer. Svara _____ (**sinä**)!

18 Säkerhetspersonalen på flygplatsen ger tips och råd. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Jag ska åka utomlands. Vad får jag ta _____ (**mukaani**) ombord på flyget?	1 Jag ska åka utomlands. Vad får jag ta med mig/mej ombord på flyget?
2 Alla resenärer/passagerare måste genomgå en säkerhetskontroll före resan.	2 _____ (**Kaikki matkustajat**) måste genomgå en säkerhetskontroll före resan.
3 Alltså, ska jag _____ (**riisua päältäni**) jackan och _____ (**sellaista**)?	3 Alltså, ska jag ta av mig/mej jackan och sådant/sånt?
4 Du ska ta ut dina nycklar och smycken, din telefon/mobil och alla lösa föremål.	4 Du ska ta ut _____ (**avaimesi ja korusi**), _____ (**puhelimesi**) och _____ (**kaikki**) lösa föremål.
5 Ska jag ta ut _____ (**ne**) ur handbagaget?	5 Ska jag ta ut dem/dom ur handbagaget?
6 Ja precis, och om du har en dator med dig/dej ska den placeras i en plastlåda.	6 Ja precis, och om du har _____ (**jokin tietokone mukanasi**) ska den placeras i en plastlåda.
7 Vad ska jag göra med _____ (**minun henkilökohtaiset hygieniatuotteeni**)?	7 Vad ska jag göra med mina personliga hygienprodukter?
8 Alla möjliga mediciner och vätskor ska tas ut.	8 _____ (**Kaikki mahdolliset lääkkeet**) och vätskor ska tas ut.
9 Ska _____ (**kaikki**) kontrolleras?	9 Ska allt/allting kontrolleras?
10 Vartenda föremål och varenda passagerare går igenom säkerhetskontrollen.	10 _____ (**Joka ikinen esine**) och _____ (**joka ikinen matkustaja**) går igenom säkerhetskontrollen.

AKTIVERA KODEN

19 Säkerhetspersonalen på flygplatsen ger tips och råd. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 _____ (**Jokainen matkustaja**) måste visa _____ (**lippunsa**) eller hur?	1 Varje passagerare måste visa sin biljett, eller hur?
2 Absolut. Var och en ska visa sitt boardingkort.	2 Absolut. _____ (**Jokaisen**) ska visa _____ (**maihinnousukorttinsa**).
3 Tar det lång tid att kontrollera _____ (**kaikki ihmiset**)?	3 Tar det lång tid att kontrollera alla (människor)?
4 Vars och ens kontroll tar några minuter, men det kan variera.	4 _____ (**Jokaisen**) kontroll tar _____ (**joitakin minuutteja**), men det kan variera.
5 _____ (**Ei mikään**) får äventyra flygsäkerheten, det förstår jag.	5 Inget/Ingenting får äventyra flygsäkerheten, det förstår jag.
6 Ja, men varannan person tycks ändå ha svårt att förstå våra viktiga regler.	6 Ja, men _____ (**joka toinen henkilö**) tycks ändå ha svårt att förstå _____ (**meidän tärkeitä sääntöjämme**).
7 Har det hänt _____ (**jotakin vakavaa joku kerta**)?	7 Har det hänt något/nåt allvarligt någon/nån gång?
8 Åtminstone vartannat år försöker någon/nån smuggla in något/nåt mycket farligt, och ungefär var tredje timme måste vi ta ut sådana/såna föremål som inte får tas med ombord.	8 Åtminstone _____ (**joka toinen vuosi**) försöker _____ (**joku**) smuggla in _____ (**jotakin**) mycket farligt, och ungefär _____ (**joka kolmas tunti**) måste vi ta ut _____ (**sellaisia esineitä**) som inte får tas med ombord.
9 Har du _____ (**muita hyödyllisiä vinkkejä**) inför flygresan?	9 Har du andra nyttiga tips inför flygresan?
10 Alltså, kolla båda väskorna noga, både handväskan och resväskan, och lämna det som inte får plats till en annan gång.	10 Alltså, kolla _____ (**molemmat laukut**) noga, både handväskan och resväskan, och lämna det som inte får plats till _____ (**toiselle kerralle**).

EPÄSUORAT KYSYMYSLAUSEET

20 Till sommarstugan i goda vänners lag. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 Vet du redan _____ (**minne aiot matkustaa**) i sommar?	**1** Vet du redan vart du ska åka i sommar?
2 Jag vet inte om jag har råd att åka nånstans.	**2** Jag vet inte _____ (**onko minulla**) råd att åka nånstans.
3 Sandra frågade _____ (**haluammeko tulla**) till deras sommarstuga.	**3** Sandra frågade om vi vill komma till deras sommarstuga.
4 Vi måste först prata med henne om när vi ska åka dit.	**4** Vi måste först prata med henne om _____ (**milloin aiomme mennä**) dit.
5 Absolut. Jag bara undrar _____ (**huvittaako sinua**) att följa med.	**5** Absolut. Jag bara undrar om du har lust att följa med.
6 Visst, men jag vet inte vem som skulle ta hand om min hund då.	**6** Visst, men jag vet inte _____ (**kuka huolehtisi + prep.**) min hund då.
7 Kan vi inte fråga Sandra _____ (**voitko ottaa**) med hunden till stugan.	**7** Kan vi inte fråga Sandra om du kan ta med hunden till stugan.
8 Bra idé! Jag undrar hur länge vi skulle vara där.	**8** Bra idé! _____ (**Kuinkahan kauan me olisimme**) där.
9 Sandra frågade redan _____ (**mikä viikko sopisi**) oss bäst.	**9** Sandra frågade redan vilken vecka som skulle passa oss bäst.
10 Vet du redan om du ska sommarjobba hela sommaren?	**10** Vet du redan _____ (**aiotko tehdä kesätöitä**) hela sommaren?
11 Jag jobbar hela sommaren, men jag måste fråga min arbetsgivare _____ (**voiko hän antaa**) mig lite ledigt.	**11** Jag jobbar hela sommaren, men jag måste fråga min arbetsgivare om han/hon/hen kan ge mig lite ledigt.
12 Låter bra. Och sedan meddelar vi Sandra när vi ska komma till stugan.	**12** Låter bra. Och sedan meddelar vi Sandra _____ (**milloin aiomme tulla**) till stugan.

AKTIVERA KODEN

21 På turistinfon i Stockholm. Prata med kompisen. A börjar.

A	B
1 **Anteeksi, mutta tiedätkö, kuinka pääsen Tekniikan museoon?**	1 Ursäkta, men vet du hur jag kommer till Tekniska museet?
2 Har du någon aning om vad inträdesbiljetten kostar?	2 **Onko sinulla käsitystä, mitä pääsylippu maksaa?**
3 **Osaatko sanoa, milloin museo avataan?**	3 Kan du säga när museet öppnar?
4 Jag undrar om det blir billigast att köpa ett turistkort för en dag / en dags turistkort.	4 **Tuleekohan halvimmaksi ostaa yhden päivän turistikortti?**
5 **Tiedätkö muuten, onko täällä lähistöllä vessaa?**	5 Vet du förresten om det finns någon toalett här i närheten?
6 Råkar du veta vem som bor i det där mäktiga huset?	6 **Satutko tietämään, kuka tuossa valtavassa talossa asuu?**

AKTIVERA KODEN – FACIT

1

1 ett samhälle, samhället, samhällen, samhällena 4
2 ett land, landet, länder, länderna 3*
3 en vecka, veckan, veckor, veckorna 1
4 ett hotellrum, hotellrummet, hotellrum, hotellrummen 5
5 en björk, björken, björkar, björkarna 2
6 en tidning, tidningen, tidningar, tidningarna 2
7 en människa, människan, människor, människorna 1
8 ett problem, problemet, problem, problemen 5
9 en station, stationen, stationer, stationerna 3
10 en sko, skon, skor, skorna 3
11 en bok, boken, böcker, böckerna 3*
12 en läkare, läkaren, läkare, läkarna 5
13 en kanelbulle, kanelbullen, kanelbullar, kanelbullarna 2
14 ett meddelande, meddelandet, meddelanden, meddelandena 4
15 ett gymnasium, gymnasiet, gymnasier, gymnasierna 3
16 en morgon, morgonen, morgnar, morgnarna 2
17 ett ämne, ämnet, ämnen, ämnena 4
18 en nyckel, nyckeln, nycklar, nycklarna 2
19 en natt, natten, nätter, nätterna 3*
20 en blomma, blomman, blommor, blommorna 1
21 en stuga, stugan, stugor, stugorna 1
22 en utbildning, utbildningen, utbildningar, utbildningarna 2
23 en fot, foten, fötter, fötterna 3*
24 en man, mannen, män, männen 5*
25 ett möte, mötet, möten, mötena 4

4

1 öppna, öppnar, öppnade, har öppnat, hade öppnat *Öppna fönstret, (är du snäll)!*
2 läsa, läser, läste, har läst, hade läst *Läs läxorna!*
3 sy, syr, sydde, har sytt, hade sytt *Sy en klänning!*
4 krama, kramar, kramade, har kramat, hade kramat *Krama mig!*
5 röka, röker, rökte, har rökt, hade rökt *Rök inte!*
6 skratta, skrattar, skrattade, har skrattat, hade skrattat *Skratta mer(a)!*
7 må, mår, mådde, har mått, hade mått *Må bra!*
8 skämmas, skäms, skämdes, har skämts, hade skämts *Skäms inte!*
9 stänga, stänger, stängde, har stängt, hade stängt *Stäng dörren, (är du snäll)!*
10 glömma, glömmer, glömde, har glömt, hade glömt *Glöm inte nycklarna!*
11 andas, andas, andades, har andats, hade andats *Andas djupt!*
12 fylla, fyller, fyllde, har fyllt, hade fyllt *Fyll i blanketten!*
13 försova sig, försover sig, försov sig, har försovit sig, hade försovit sig *Försov dig inte!*
14 svara, svarar, svarade, har svarat, hade svarat *Svara på frågan!*
15 gråta, gråter, grät, har gråtit, hade gråtit *Gråt inte!*
16 koncentrera sig, koncentrerar sig, koncentrerade sig, har koncentrerat sig, hade koncentrerat sig
Koncentrera er på det här!

AKTIVERA KODEN

9

1 (i) sex år
2 (år) 2023 (= tjugohundratjugotre)
3 om en stund / ett tag
4 en gång om året / per år
5 den 6 juni (= sjätte)
6 på eftermiddagen
7 i förrgår
8 nästa vecka
9 mitt på dagen
10 20 euro om dagen / per dag (= tjugo)
11 vid midnatt / mitt i natten
12 i början av/på 2000-talet (= tjugohundra)
13 på 1990-talet (= nittonhundra)
14 i går kväll
15 i morgon bitti
16 den 27 september (= tjugosjunde)

16

1 en annan gång
2 båda/bägge kurserna
3 samma skola
4 jag, du, han/hon/hen, vi, ni, de/dom
5 var och en av oss
6 fler(a) vänner
7 oss, er, dem/dom
8 varannan vecka
9 det där gymnasiet
10 färre städer
11 er annons / era annonser
12 hela helgen/veckoslutet
13 varje år
14 annorlunda än / olik, -t, -a -
15 min/mitt/mina, din/ditt/dina, hans/hennes/hens
16 mig, dig, honom/henne/hen
17 lite pengar
18 den här utbildningen / denna utbildning
19 ett likadant system
20 Vi är alla jämlika. / Alla är vi jämlika.
21 vår/vårt/våra, er/ert/era, deras
22 vartannat gymnasium
23 min nya bil
24 de flesta städer
25 till er

EPÄSÄÄNNÖLLISET VERBIT

be	ber	bad	bett	*pyytää; rukoilla*
binda	binder	band	bundit	*sitoa*
bita	biter	bet	bitit	*purra*
bjuda	bjuder	bjöd	bjudit	*tarjota; kutsua*
erbjuda	erbjuder	erbjöd	erbjudit	*tarjota*
inbjuda	inbjuder	inbjöd	inbjudit	*kutsua*
bli	blir	blev	blivit	*tulla joksikin*
bli av med	blir av med	blev av med	blivit av med	*päästä eroon jostakin*
brinna	brinner	brann	brunnit	*palaa*
bryta	bryter	bröt	brutit	*murtaa, katkaista*
avbryta	avbryter	avbröt	avbrutit	*keskeyttää*
bära	bär	bar	burit	*kantaa*
dra	drar	drog	dragit	*vetää*
dricka	dricker	drack	druckit	*juoda*
driva	driver	drev	drivit	*pilailla; johtaa (yritystä)*
bedriva	bedriver	bedrev	bedrivit	*harjoittaa (toimintaa)*
duga	duger	dög/dugde	dugt	*kelvata*
dö	dör	dog	dött	*kuolla*
falla	faller	föll	fallit	*pudota; kaatua*
fara	far	for	farit	*lähteä, mennä*
finna	finner	fann	funnit	*löytää*
befinna sig	befinner sig	befann sig	befunnit sig	*olla, oleskella*
finnas	finns	fanns	funnits	*olla olemassa*
flyga	flyger	flög	flugit	*lentää*
flyta	flyter	flöt	flutit	*sujua, kellua*
frysa	fryser	frös	frusit	*jäätyä; pakastaa; palella*
få	får	fick	fått	*saada*
ge	ger	gav	gett	*antaa*
ge upp	ger upp	gav upp	gett upp	*antaa periksi*
glädja	gläder	gladde	glatt	*ilahduttaa*
gråta	gråter	grät	gråtit	*itkeä*

gå	går	gick	gått	*mennä, kävellä; lähteä*
gå ihop	går ihop	gick ihop	gått ihop	*sopia yhteen*
utgå / gå ut	utgår / går ut	utgick / gick ut	utgått / gått ut	*lähteä jostakin (näkemyksestä)*
göra	gör	gjorde	gjort	*tehdä*
göra bort sig	gör bort sig	gjorde bort sig	gjort bort sig	*mokata*
ha	har	hade	haft	*olla, omistaa*
hinna	hinner	hann	hunnit	*ehtiä*
hugga	hugger	högg	huggit	*hakata*
hålla	håller	höll	hållit	*pitää, pidellä*
hålla på	håller på	höll på	hållit på	*tehdä parhaillaan; harrastaa*
knyta	knyter	knöt	knutit	*solmia*
komma	kommer	kom	kommit	*tulla*
komma ihåg	kommer ihåg	kom ihåg	kommit ihåg	*muistaa*
komma på	kommer på	kom på	kommit på	*keksiä, saada ajatus*
komma överens	kommer överens	kom överens	kommit överens	*tulla toimeen*
återkomma	återkommer	återkom	återkommit	*palata asiaan*
kunna	kan	kunde	kunnat	*osata; voida, pystyä*
le	ler	log	lett	*hymyillä*
lida	lider	led	lidit	*kärsiä*
ligga	ligger	låg	legat	*maata; olla; sijaita*
ljuga	ljuger	ljög	ljugit	*valehdella*
låta	låter	lät	låtit	*antaa, sallia; kuulostaa*
förlåta	förlåter	förlät	förlåtit	*antaa jollekulle anteeksi*
tillåta	tillåter	tillät	tillåtit	*antaa lupa, sallia*
lägga	lägger	lade	lagt	*laittaa, panna*
avlägga	avlägger	avlade	avlagt	*suorittaa (esim. tutkinto)*
kartlägga	kartlägger	kartlade	kartlagt	*kartoittaa*
lägga ned	lägger ned	lade ned	lagt ned	*lakkauttaa*
lägga ut	lägger ut	lade ut	lagt ut	*julkaista (netissä)*
njuta	njuter	njöt	njutit	*nauttia*
rida	rider	red	ridit	*ratsastaa*
riva	river	rev	rivit	*repiä*

se	ser	såg	sett	*nähdä*
anse	anser	ansåg	ansett	*olla jotakin mieltä*
se ut	ser ut	såg ut	sett ut	*näyttää joltakin*
sitta	sitter	satt	suttit	*istua*
sjunga	sjunger	sjöng	sjungit	*laulaa*
skjuta	skjuter	sköt	skjutit	*ampua; työntää*
skrika	skriker	skrek	skrikit	*huutaa, kiljua*
skriva	skriver	skrev	skrivit	*kirjoittaa*
skryta	skryter	skröt	skrutit	*kehuskella*
slå	slår	slog	slagit	*lyödä*
föreslå	föreslår	föreslog	föreslagit	*ehdottaa*
sova	sover	sov	sovit	*nukkua*
springa	springer	sprang	sprungit	*juosta*
sticka ut	sticker ut	stack ut	stuckit ut	*pistää esiin*
stiga	stiger	steg	stigit	*astua; nousta*
stjäla	stjäl	stal	stulit	*varastaa*
stryka	stryker	strök	strukit	*silittää*
understryka	understryker	underströk	understrukit	*painottaa, korostaa*
stå	står	stod	stått	*seisoa*
förstå	förstår	förstod	förstått	*ymmärtää*
påstå	påstår	påstod	påstått	*väittää*
uppstå	uppstår	uppstod	uppstått	*saada alkunsa, syntyä*
suga	suger	sög	sugit	*imeä*
säga	säger	sade	sagt	*sanoa*
säga upp	säger upp	sade upp	sagt upp	*irtisanoa*
säga upp sig	säger upp sig	sade upp sig	sagt upp sig	*irtisanoutua*
sälja	säljer	sålde	sålt	*myydä*
sälja slut	säljer slut	sålde slut	sålt slut	*myydä loppuun*
sätta	sätter	satte	satt	*asettaa, laittaa*
ersätta	ersätter	ersatte	ersatt	*korvata*
fortsätta	fortsätter	fortsatte	fortsatt	*jatkaa*
sätta upp	sätter upp	satte upp	satt upp	*kiinnittää*
översätta	översätter	översatte	översatt	*kääntää (toiselle kielelle)*

ta	tar	tog	tagit	*ottaa; kestää (ajasta)*
delta	deltar	deltog	deltagit	*ottaa osaa, osallistua*
ta ställning	tar ställning	tog ställning	tagit ställning	*ottaa kantaa*
ta upp	tar upp	tog upp	tagit upp	*ottaa esille; nostaa ylös*
våldta	våldtar	våldtog	våldtagit	*raiskata*
umgås	umgås	umgicks	umgåtts	*seurustella, viettää aikaa*
vara	är	var	varit	*olla*
veta	vet	visste	vetat	*tietää*
vika	viker	vek	vikit	*taittaa, taitella*
undvika	undviker	undvek	undvikit	*välttää, vältellä*
vilja	vill	ville	velat	*haluta, tahtoa*
vinna	vinner	vann	vunnit	*voittaa*
återvinna	återvinner	återvann	återvunnit	*kierrättää*
välja	väljer	valde	valt	*valita*
äta	äter	åt	ätit	*syödä*

Precis-sarjassa **vahvat verbit** esitellään **epäsäännölliset verbit** -otsikon alla.
Sekä vahvojen että epäsäännöllisten verbien taivutusluokka on *Precis*-sarjassa IV.

Valokuvien oikeudet Precis 6:

Kannen kuva: Geber86/Getty Images

6 Maskot/Getty Images
14 Cultura RF/Getty Images
30 Anita Kokkila/Sanoma Pro Oy
32 Shutterstock
37 Fotolia
38 Olena Yakobchuk/Fotolia
44 Shutterstock
46 Shutterstock
47 Tuija Tiala
48 Shutterstock
53 Shutterstock
57 Shutterstock
58 Shutterstock
61 ylh. Fotolia
61 ylh. vas. Mostphotos
63 vas. Digital Vision
63 oik. Blend Images/Getty Images
66 Tim Robberts/Getty Images
72 Shutterstock
81 Siri Koskela
84 Shutterstock
88 Caiaimage/Getty Images
93 Shutterstock
94 Fotolia
97 Maskot/Getty Images
98 Mostphotos
99 Kerttu Penttilä/Sanoma Pro Oy
101 Tuula Kaljunen Laakso
106 Shutterstock
108 Shutterstock
111 John K. Goodman/Getty Images
116 Maskot/Getty Images
119 Tuija Tiala
120 Tuija Tiala
121 Tuija Tiala
122 Göran Stierna/Moment Open/Getty Images
123 Shutterstock
125 Tuija Tiala
131 Siri Koskela
132 Shutterstock
134 Shutterstock

Tidpunkter

Vad är klockan?	Paljonko kello on?
Den/Hon är halv tre.	Kello on puoli kolme.
Klockan är kvart i nio.	Kello on varttia vailla yhdeksän.
Klockan är fem över sju.	Kello on viisi yli seitsemän.
Ska vi träffas klockan ett?	Tavataanko kello yhdeltä?
Vi ses prick fyra.	Nähdään tasan neljältä.
Jag är där vid femtiden/femsnåret.	Olen siellä viiden aikoihin.
Tåget avgår 12.42.	Juna lähtee 12.42.

Förkortningar

bl.a.	bland annat, bland andra = muun muassa, muiden muassa
ca	cirka [sirkka] = noin
dvs.	det vill säga = nimittäin, siis, toisin sanoen
e.d.	eller dylikt = ja sellaista
fr.o.m.	från och med = jostakin alkaen (ajasta)
ggr	gånger = kertaa
inkl.	inklusive = mukaan lukien
jfr	jämför = vertaa
kl.	klockan = kello, klo
m.a.o	med andra ord = toisin sanoen
m.m.	med mera = ynnä muuta
osv.	och så vidare = ja niin edelleen
p.g.a.	på grund av = takia, vuoksi, johdosta
s.k.	så kall/ad, -at, -ade = niin kutsuttu/kutsutut
t.ex.	till exempel = esimerkiksi
t.o.m.	till och med = jopa; johonkin asti (ajasta)

mån, tis, ons, tors, fre, lör, sön	ma, ti, ke, to, pe, la, su

Måttenheter

tre mil	= 30 kilometer
två hekto	= 200 gram
3000 kr	~ 300 euro

Bråktal

½	en halv
¾	tre fjärdedelar
7/8	sju åttondelar

Skiljetecken

.	punkt
,	komma
?	frågetecken
!	utropstecken
-	bindestreck
´	accenttecken
@	snabel-a
/	snedstreck
_	understreck

	Luetaan
3,5 milj.	tre komma fem miljoner
18–20-åringar	arton- till tjugoåringar
(två)	två inom parentes